AUTHOR:

PETERSEN, JOANNES

TITLE:

IN GALENI DE PLACITIS, HIPPOCRATIS ET ...

PLACE:

GOTTINGAE

DATE:

1888

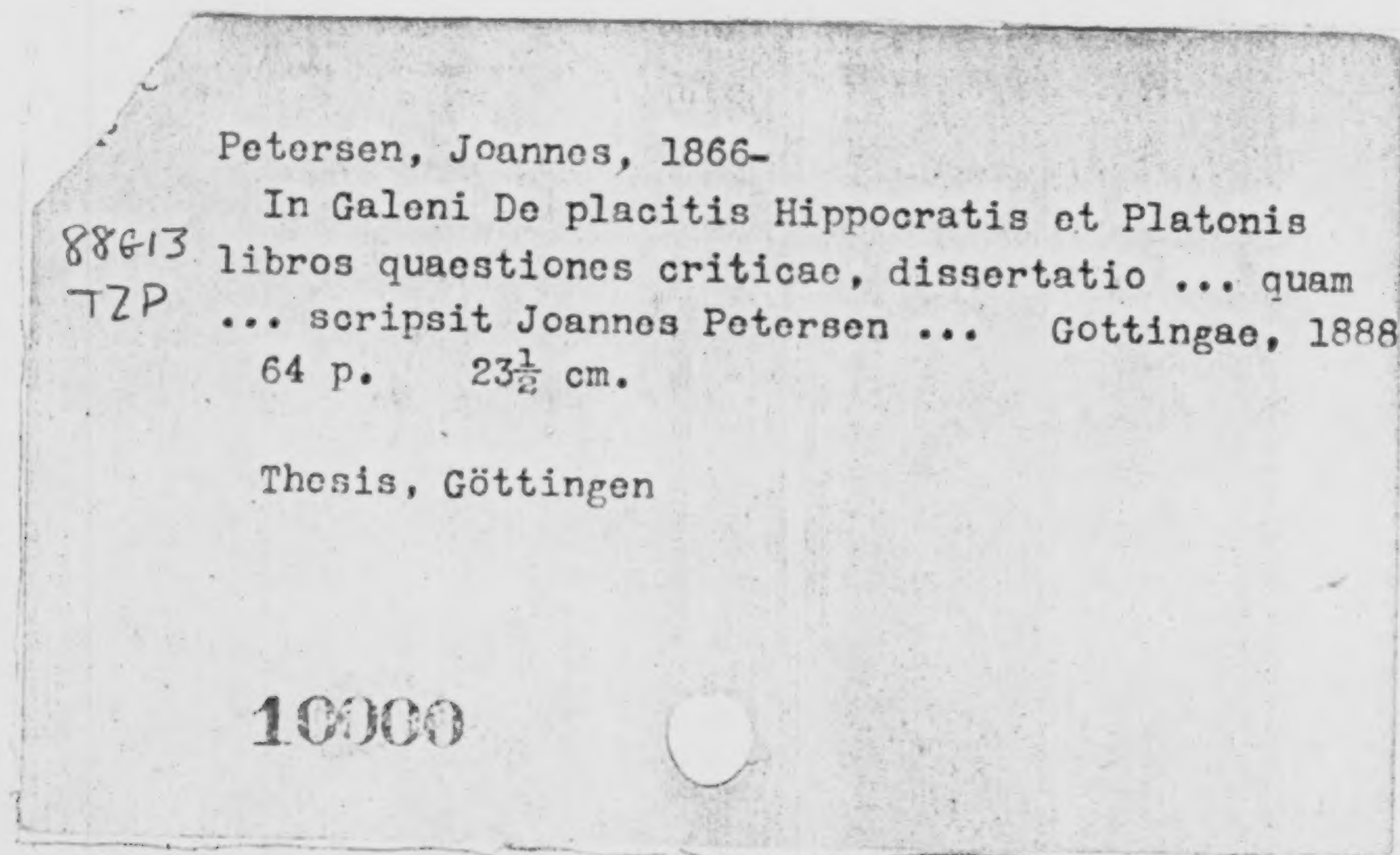
Master Negative #

93-81208-7

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

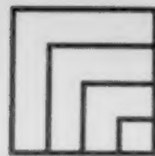
Petersen, Joannes, 1866-
In Galeni De placitis Hippocratis et Platonis libros quaestiones criticae, dissertatio ... quam ... scripsit Joannes Petersen ... Gottingae, 1888
64 p. 23½ cm.

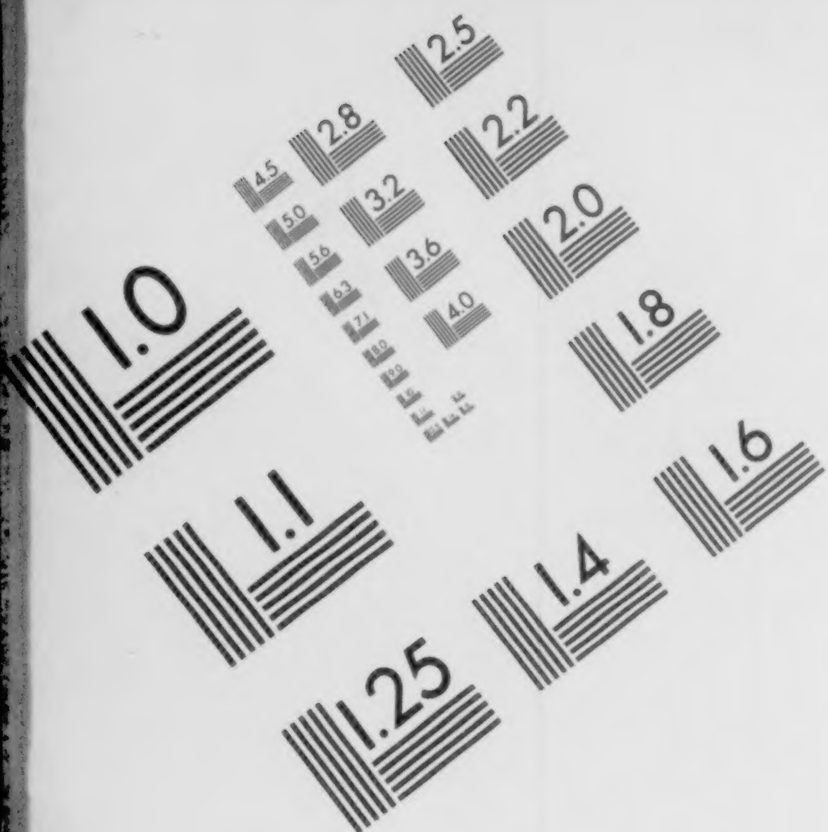
Thesis, Göttingen

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35mm REDUCTION RATIO: 11x
IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB
DATE FILMED: 3-29-93 INITIALS M.D.C.
FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

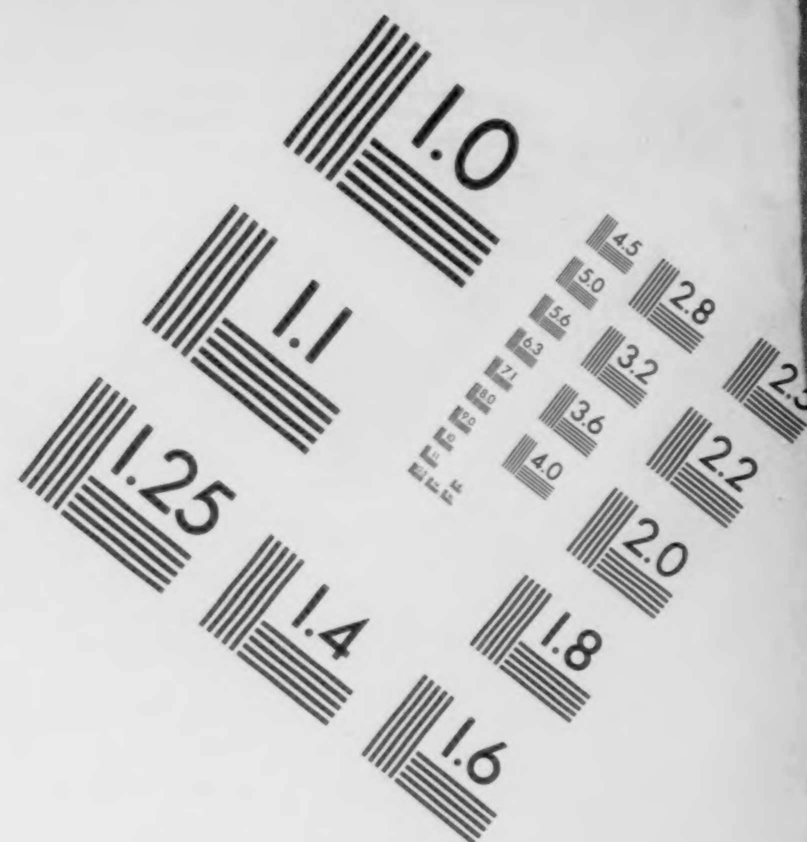

AIIM

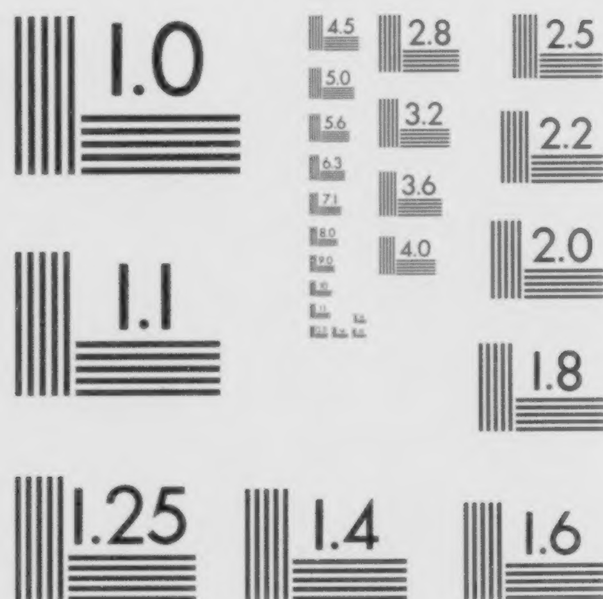
Association for Information and Image Management

1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910

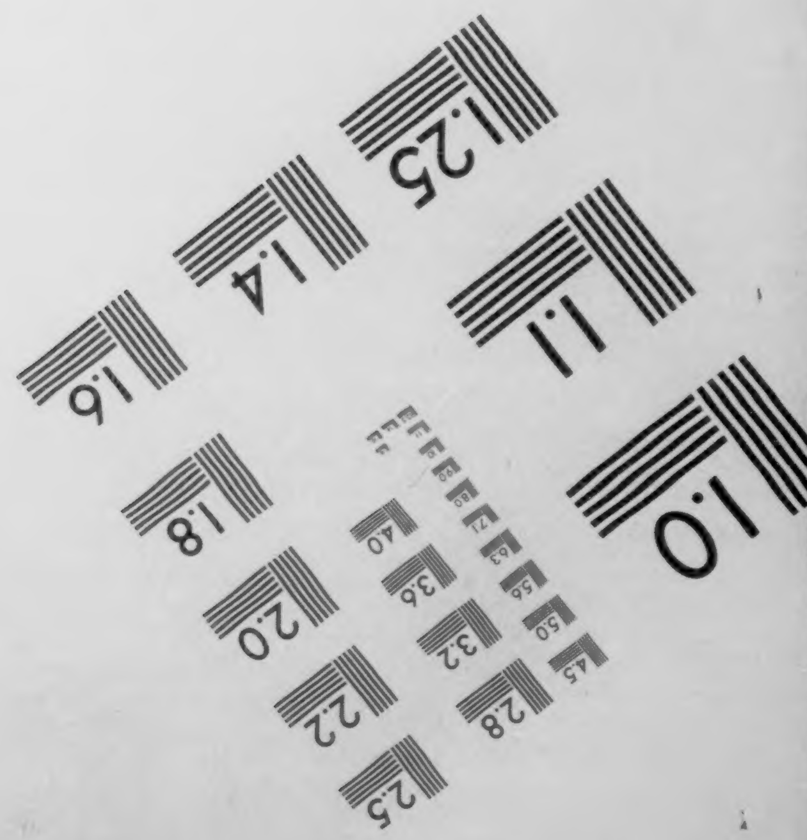
301/587-8202

MANUFACTURED TO AIIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

IN GALENI

DE PLACITIS HIPPOCRATIS ET PLATONIS LIBROS

QUAESTIONES CRITICAE.

DISSERTATIO
INAUGURALIS PHILOLOGICA
QUAM
AMPLISSIMI PHILOSOPHORUM ORDINIS CONSENSU ET AUCTORITATE
IN
ACADEMIA GEORGIA AUGUSTA
AD
SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES
RITE CAPESSENDOS
SCRIPSIT

JOANNES PETERSEN
FLENSBURGENSIS.

GOTTINGAE 1888.

MATRIS MEMORIAE
SACRUM.

Quamvis magna sit laude dignus Iwanus Mueller, quod G a l e n i librum *Περὶ τῶν Ἱπποκράτους καὶ Πλάτωνος δογμάτων*, qui propterea quod non pauca Chrysippi Posidoniique in eo servata sunt fragmenta propterque excerpta Hippocratica et Platonica haud scio an inter omnia Galeni opera summi sit pretii, collatis codicibus manu scriptis edendum suscepit (Lipsiae 1874), et quamquam in hoc difficillimo opere non exiguam collocatam esse curam nemo non fatetur, tamen non potest negari, Muellerum muneri quod obiit non satisfecisse. Neque enim modo permultos libri illius locos corruptos emendare sive noluit sive nequivit, sed etiam — quod maiori ei dandum estvitio — verborum contextum nimia inutilium aut falsarum depravavit coniecturarum copia[1]). Ad hanc causam, cur Muelleri editio nobis non sufficeret, alia accessit: libro enim in lucem misso n o v u s i n v e n t u s e s t c o d e x m a n u s c r i p t u s, qui Muellero editionem paranti ignotus erat. Hic codex, qui olim inter codices Hamiltonianos fuit, nunc in bibliotheca regia Berolinensi sub numero 270[2]) asservatur, quanti momenti esset in Galeni libro recensendo atque emendando, intellexit E d u a r d u s W e l l m a n n[3]), qui primus hominum doctorum animos in eum convertit et nonnullas ex eo lectiones exscripsit. Sed cum non inutile videretur omnes lectiones commemoratione dignas cum hominibus doctis communicare, auctore Hermanno Diels totum codicem contuli, cuius laboris fructus praemissis eis quae de recensendo textu dicenda esse mihi videntur, in priore commentationis meae parte philologis proponam. Hoc autem fundamento nisus,

---

1) cf. ea quae de editione Muelleri exposuit Hermannus Diels Jen. Litteraturztg. 1875 p. 153 sqq.
2) antea sub num. 329.
3) Mus. Rhen. N. S. XL. p. 30 sqq.

postquam pauca de hiatu a Galeno in libro de quo agitur vitato exposuero, nonnullos locos a Muellero falso temptatos aut neglectos tractabo.

I.

Muellerus in editione Galeni librorum De Hipp. et Plat. placitis his recensionis instrumentis usus est[1]:

1) codice Cantabrigiensi 47 (C), s. XIV/XV, qui praeter alia Galeni scripta eius de quo agitur partem tantum in novem foliis continet, i. e. in uno quaternione et in uno alius quaternionis folio, atque in illo quidem libri primi quae supersunt et secundi initium usque ad verba *καθάπερ καὶ νῦν ἀπέδειξα* (p. 205, 7 M), in hoc autem libri quarti frustulum, quod a verbis *καὶ κατὰ μὲν τὴν ἐξήγησιν* (p. 350, 1) pertinet usque ad verba *τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν εἶναι* (p. 359, 15);

2) codice Laurentiano 74, 22 (L), eiusdem aetatis, quo et ipso plura opera Galenea nobis servata sunt. Hic quoque codex non nisi fragmenta librorum De Hipp. et Plat. plac. in duobus inter se non continuis quaternionibus continet, quorum unus incipit a verbis quae extant in libro secundo (p. 205, 7) *Χρύσιππόν τε καὶ Διογένην* et desinit verbis libri tertii *ἔτι δὲ θηρί|ων* (p. 274, 1), omissis verbis inde a *τῷ μορίῳ λαμβάνεσθαι* (p. 250, 4) usque ad *κατὰ τὸ πρότερον περὶ ψυχῆς* (p. 253, 6), quae ut postea insererentur librarius unum folium reliquit vacuum; alter quaternio initium capit a verbis libri sexti *μὴ τοίνυν μηδ' ἐπὶ τῆς ψυχῆς* (p. 423, 7) et pertinet usque ad *ἐν πλέονι χρόνῳ φαίνεται γιγνόμενον*, quae verba extant in eodem libro (p. 508, 5).

Haec libri Galenei fragmenta, quae insunt in codicibus manu scriptis CL, olim fuisse in uno eodemque codice plura Galeni scripta continente, rectissime inde collegit Muellerus, quod Laurentiani quaternio prior verbis incipit insequentibus ea quae codicis Cantabrigiensis quaternio exhibet postrema. In codice illo nunc dilacerato et mutilato, cuius exiguas reliquias invenimus servatas in CL, olim fuisse plura opera Galenea, inde apparet, quod duo illi Laurentiani quaterniones numeris XXVI et XXIX signati sunt;

[1]) cf. Quaestt. crit. de Galeni libris *περὶ τῶν καθ' Ἱπποκράτην καὶ Πλάτωνα δογμάτων* Erlangae 1871 et editionis prolegomena p. 14 sqq. et 70 sqq.

neque tamen ea quae nunc extant in duobus illis codicibus, primitus illius codicis fuisse docemur manuum librariorum diversitate. In Cantabrigiensi autem quaternionem XXV et unum folium quaternionis XXVIII nobis servata esse illius codicis, quem olim libros de Hipp. et Plat. plac. in decem fere quaternionibus (XXIV—XXXIII) praebuisse veri simile est, Muellerus optime demonstravit.

Quoniam autem codices CL fere tertiam tantum partem libri de quo agitur suppeditant, maior eius pars aliunde nobis petenda est. Muellerus igitur praeter codices illos adhibuit:

3) Marcianum 284 (M), s. XV, quo continentur libri De placitis II—IX; liber primus deest, sed, ut postea suppleretur, vacua reliquit librarius decem folia;

4) editionem Aldinam (A), quae anno 1525 in lucem prodiit. Libri de quibus agitur extant in primo volumine; deest etiam hic liber primus. Omnino editio princeps tantam cum codice M° similitudinem atque affinitatem prae se fert, ut dubitari nequeat, quin et Marcianus et Aldina ad eundem fontem redeant. Nam Aldinam derivatam esse e codice Marciano, ideo abhorret a veritate, quod in codice Marciano extant maiores et plures lacunae quam in editione Aldina[1]).

Ex editione Aldina dependet Basiliensis (anno 1538 in lucem missa), e Basiliensi Charteriana (1679 Lutetiae Parisiorum edita) addito libro primo, quem anno 1544 Caius, medicus Britannus, e codice Cantabrigiensi edendum curaverat, e Charteriana Kuehniana (Lipsiae 1823)[2]). Nulla editio ad codicum fidem emendata est, sed alia ex alia descripta et magis magisque vitiis et coniecturis editorum ita depravata est, ut editio princeps multo meliorem atque puriorem praebeat verborum contextum editione Kuehniana, in qua adhuc pleraque scripta Galenea nobis legenda esse valde dolemus. Ad recensendos igitur Galeni libros tres illae post Aldinam in lucem missae editiones ne minimam quidem habent vim[3]).

[1]) cf. ea quae recte de hac re exponit Muellerus in prolegomenis p. 15 sq.

[2]) Libri de placitis extant vol. V p. 181 sqq.

[3]) Muellerus quamquam haec omnia et in programmatis Erlangensibus (1871 et 1872) et in editionis prolegomenis optime exposuit, tamen nescio quo consilio in apparatu critico editionum et Basiliensis (B) et Charterianae (Ch) et Kuehnianae (K) lectiones semper affert.

Accedunt Excerpta Florentina et Parisina (FP)[1], quae quinquaginta locos e Galeni De placitis libris II—IX excerptos continent. Plerumque ita inter se consentiunt, ut dubium esse non possit, quin aut Parisinus ex Florentino aetate superiore exscriptus sit aut uterque codex ad eundem fontem redeat. Licet igitur nobis loqui de uno excerptore, quem e codice »satis bono eiusdem familiae, cuius codex Marcianus et exemplar editionis Aldinae sint«, quinquaginta illos locos excerpsisse Muellerus putat. Hac opinione nisus permultis locis lectiones quas praebent excerpta, in textum recepit tanquam memoria librorum manu scriptorum traditas. Sed non satis rectum iudicium Muellerus fecisse mihi videtur. Ipsi videamus, qualia sint haec excerpta et quanti aestimanda.

(L) MA	FP
p. 567, 3 sq. *καλεῖται δ' ὑπὸ μὲν τῶν παλαιοτάτων ἰατρῶν καὶ φιλοσόφων καὶ τουτὶ τὸ γένος*	*καλεῖται δ' ὑπὸ τῶν παλαιῶν καὶ τουτὶ τὸ γένος*
p. 461, 2 *ἐκ τῶν νῦν λεχθησομενων*	*ἐκ τῶν νῦν ῥηθησομένων*
p. 462, 9 *τῷ γε προσεσχηκότι*	*τῷ γε προσέχοντι*
Ibid. v. 14 *ἤρκει τὸ δειχθῆναι*	*ἱκανὸν ἦν τὸ ἐναργῶς ἀποδεῖξαι.*

Nullo horum locorum excerptoris lectiones secutus est Muellerus, rectissime ille quidem, sed discere ex eis poterat atque debebat, qualis esset is qui haec excerpsit. Nihil interfuisse excerptoris cognoscimus verba ipsa accurate exscribere, sed id egisse eum ut ea quae Galenus diceret, non totidem verbis, sed ita sibi enotaret, ut sententiam redderet. Vel hac de causa cautiores erimus quam Muellerus. Neque tamen negari potest, non paucis locis in excerptis inveniri meliores lectiones quam in ceteris codicibus, velut p. 333, 13 *πάσας* pro *πᾶσαν*, p. 401, 13 *πρῶτον μὲν* pro *πρῶτον τε*,

[1]) Excerpta Parisina posteriora (p) quae vocavit Muellerus (cf. proleg. p. 76) quanti ducenda sint, optime inde intellegis, quod excepto uno loco nulla usquam eorum lectio a Muellero in textum est recepta; ille autem locus vereor ne corruptior sit in excerptis quam in ceteris codicibus (cf. p. 643, 5 et Epicurea ed. Usener p. 221, 1). Itaque in recensione ea omitto.

p. 428, 7 *κάλλος* pro *τὸ κάλλος*, p. 588, 12 *περὶ [τῆς] ἀποδείξεως*, p. 627, 2 *κατά* pro *μετά*, p. 638, 7 *ἐν τῷ πέμπτῳ* pro *ἐν τῷ τόπῳ*, p. 670, 4 *διὰ μέν* pro *διὰ δέ*, alias. Sed has rectas lectiones non codicum memoriae, sed eius qui excerpsit ingenio deberi, inde colligi potest, quod non minorem locorum numerum falso correxit. Velut p. 431, 5, ubi MA praebent *ἀπεφήνατο . . ὑπὸ ὑγιείας τε καὶ κάλλους*, suo iure ille intellexit falsum esse *ὑπό* postularique praepositionem aliquam, cui inesset notio »de = in Betreff«. Itaque scripsit *περὶ ὑγιείας*, sed hoc non rectum esse apparet, quod in codice L° extat praepositio *ὑπέρ*, quam ante verba vocali incipientia scribere solet Galenus quaeque facilius in *ὑπὸ* corrumpi poterat. Etiam melius excerptorem coniciendi facultate usum esse ex hoc loco intelleges; p. 765, 7 sqq. *πρὸς μὲν γὰρ Θρασύμαχον ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Πολιτείας*[1]) *Σωκράτης διαλεγόμενος ἔδειξεν ἐπὶ ποιμένων τε καὶ βουκόλων, ὡς κοινωνοῦσι μέν, καθ' ὅσον εἰσὶ ποιμένες καὶ βουκόλοι, διαφέρονται δέ, καθ' ὅσον ὁ μὲν ὡς χρηματιστής, ὁ δ', ὡς ἵνα καταδαίσηται* (sic Cobetus, libri *καταδέσηται*, Ml. *κατεδέσηται*), *κατασκευάζουσιν αὐτὰ πίονα· κατὰ μέντοι τὸ περὶ ἀγμῶν ⟨Ἱπποκράτης⟩ διὰ πλειόνων ἔδειξεν ἡμᾶς διακρίνειν τά τε κοινὰ καὶ τὰ ἴδια κτλ.* *Ἱπποκράτης* recte inseruit Muellerus, minus autem recte scripsit secutus FP *κατασκευάζει αὐτὰ πίονα* et *ἔδειξεν, ⟨πῶς δεῖ⟩ ἡμᾶς διακρίνειν*, cum hoc modo duo hiatus intolerabiles Galeno imputentur[2]). *Κατασκευάζουσιν* nihil habet offensionis, quoniam forma plurali *ὁ μέν* et *ὁ δέ* comprehenduntur, et pro *ἔδειξεν ἡμᾶς διακρίνειν* faciliore medela adhibita *ἐδίδαξεν ἡμᾶς διακρίνειν* scribendum est; cf. p. 159, 6 *ὁ διδάξας ἡμᾶς . . . ἀποβλέπειν*, p. 429, 11, p. 632, 4.

Non iam dubitari mihi videtur posse, quin Ml. verbis excerptoris nimis crediderit, quoniam non intellexit eum qui haec excerpserit, non esse librarium stolide ad exemplar scribentem, sed virum haud indoctum, qui non verba, sed res spectans, quae non intellegeret vel corrupta esse putaret, suo arbitrio correxerit.

Postquam igitur excerpta illa Florentina atque Parisina non tanti esse aestimanda demonstravi, quanti Ml. putarit, me posse ostendere gaudeo in recensendis libris De placitis ea non modo

[1]) Plat. rep. I 345 C.

[2]) cf. ea quae altero capite de hiatu exponam.

non multum, sed nihil valere. Exscripta enim sunt e codice Marciano. Huius sententiae argumenta haec sunt. P. 742, 13 sq. omissa sunt et in M° et in excerptis verba inter ὁμοιότητας et ἢ τήν. Hoc casu accidisse posse concedo, sed vide quaeso p. 768, 12, ubi verba quae pertinent inde a περί usque ad μεθόδου neque in M° neque in FP extant. Deinde p. 718, 2 et in M° et in excerptis desunt verba πάλιν δέ. Tum maiorem quam alii demonstrandi vim habere mihi videntur tales loci, quibus eadem menda, quae librarii neglegentia orta extant in M°, inveniantur in excerptis. Huc pertinent p. 242, 3, ubi MFP pro κὰκ praebent κατά, p. 241, 9, ubi M pro πρώτην neglegenter scriptum exhibet πρώτον, quod excerptor correxit in πρῶτον, p. 575, 5, ubi e M° verba ἐπὶ μὲν δὴ τοῦ σπληνός absurde scripta pro ἐπὶ μὲν δὴ τοῦδε τοῦ σπλάγχνου in excerpta translata sunt. Hoc modo etiam lectio πυρῶν, quam excerpta praebent p. 627, 11 explicatur. In codice enim Marciano invenitur μηνῶν, quod quid sibi vellet cum excerptor non intellegeret, e sententiarum connexu πυρῶν finxit; vera autem lectio extat in editione Aldina: γενῶν. Perficere vero rem mihi videtur locus qui extat p. 462, 8, ubi leguntur μὴ θαρρῶν, ῃ μέλλει λέγειν ἀποδείξει, ὅμως χρῆται. In Marciano casu intercidit verbum λέγειν. Quid excerptor? Scripsit id, quod quin primum ei in mentem veniret fieri non potuit: χρῆσθαι. Obstare videtur unus[1] locus. P. enim 721 in M° verba inde a v. 5 ἐμψύξεως usque ad v. 6 ἐκπνοήν omissa sunt, de FP nihil adnotat Ml., ut in eis integra ea extare putes. Sed rem ita se non habere inde apparet, quod v. 7 post περιττωμάτων in FP addita inveniuntur verba ἕνεκα γίνεσθαι. Num aliter hoc explicatur nisi quod excerptor in exemplari suo haec invenit exarata: τὴν μὲν εἰσπνοὴν ἀποχύσεως καὶ διαπνοῆς τῶν λιγνυωδῶν περιττωμάτων? Si paullo ante iam semel scripserat ἕνεκα γίνεσθαι, quae fuit causa, cur haec verba iteraret? Parum igitur accurate hoc loco excerpta contulisse vel eorum lectionem adnotasse Ml. putandus est. Quae cum ita sint, nullam iam dubitationem habere potest, quin excerpta Florentina et Parisina originem duxerint a codice Marciano nobis servato.

[1]) Nam quod non pauca vitia exigua et facillime sanabilia in excerptis vitata sunt, nihil valet.

Itaque ad recensendos libros De placitis adhibendi erant editori in una parte codices CL, in altera codex Marcianus et editio Aldina: ceteris recensionis instrumentis, quibus Ml. in editione sua usus est, supersedere potuit.

Nunc vero accessit novum atque gravissimum Galeni librorum de quibus agitur recensendorum atque emendandorum instrumentum:

5) Codex Hamiltonianus 270 (H), s. XIV/XV, chartaceus, 26×16 cm, qui in centum duodetriginta foliis maximam librorum De placitis partem continet. Mutilatus nunc est; neque enim initium neque finem exhibet neque cetera in eo extant integra. Accedit, ut glutinator singula folia non recto ordine coniunxerit; redacta autem in veterem ordinem folia haec continent:

Folia	14—21:	p. 203, 5 μέν σοι	—	p. 233, 1
„	13:	p. 233, 1	—	p. 236, 15
„	1—4:	p. 236, 15	—	p. 254, 3
„	22:	p. 254, 3	—	p. 258, 11
„	11:	p. 258, 11	—	p. 264, 7
„	31—36:	p. 264, 7	—	p. 289, 13
„	12:	p. 289, 13	—	p. 294, 2
„	23—30:	p. 294, 2	—	p. 331, 6 ὑπάρχειν
„	5—10:	p. 336, 2 ὡς ἄμεινον	—	p. 362, 16 κινήσεως
„	37—114:	p. 371, 13 καὶ τούτων	—	p. 732, 1
„	121—122:	p. 732, 1	—	p. 741, 1
„	115—120:	p. 741, 1	—	p. 769, 7 τοιάδε
„	123—128:	p. 780, 4 εἰπεῖν	—	p. 806, 14 θέσεως.

A medio igitur libro altero incipiens pertinet codex usque ad finem paene totius commentationis Galeneae; perierunt autem unum folium, quod exhibebat verba inde a p. 331, 6 usque ad p. 336, 2, et bina folia, in quibus scripta erant verba inde a p. 362, 16 usque ad p. 371, 13 et inde a p. 769, 7 usque ad p. 780, 4. Veri simile autem est, etiam verba inde a p. 806, 14 usque ad finem libri noni olim in codice fuisse, quae verba quattuor fere folia implevisse colligi potest. Quantum autem ante p. 203, 5 olim exhibuerit codex, de ea re tum demum iudicare possumus, cum qualis sit huius codicis cum ceteris affinitas exploraverimus.

Totus fere codex ab uno librario scriptus est exceptis paginis 84^{v} et 85^{r}, 121^{v} et 125^{r}, quas scripsit alia quaedam manus. Deinde

verba inde a p. 246, 13 *πεμφθήσεσθαι τὴν ἀρχήν* [1]) usque ad p. 247, 5 *τὸ τρέφον*, quae ut postea insererentur librarius versus aliquot reliquit vacuos, ab alio scriba ex alio codice ita addita sunt, ut vacuus restaret unus versus et dimidius. Item p. 247, 13 librarius ille post verba *ἐξ αἵματος μὲν ὁμολογοῦντες* quattuor versuum spatium reliquit vacuum, quod alter ille non explevit addito *οὐ λείπει*. P. 250, 6 porro inde a verbis *ἕτερα δέ* usque ad p. 252, 2 *ἀρτηρίαν* spatium a priore librario non inscriptum ab altero expletum est. Addi potest paginam 34^{v} vacuam extare, sed ne quis deesse aliquid putaret, librarius in margine haec adnotavit: *κατὰ λήθην ὑπέμεινεν ἄγραφος*. Paginae quoque 64^{v} et 65^{r} per neglegentiam vacuae manserunt.

Foliorum 23—30 margines hunc in modum abscissi sunt, ut viginti fere versuum fines in adversis, initia in aversis mutilata extent. Gravius autem laesa sunt folia 57—122, in quorum marginibus superioribus litterae humore ita deletae sunt, ut iam vix possint legi.

Litterae a librario clare et nitide exaratae sunt. Compendia et sigla ea sunt, quae in codicibus saeculorum XIV et XV frequentissima atque notissima sunt. Permulta verba, imprimis nomina propria, ita breviata sunt, ut qui sit casus, qui verbi modus non nisi e sententiarum connexu intellegi possit; velut *ὑπαρ*^{χ} et *ὑπάρχει* et *ὑπάρχῃ* et *ὑπάρχον* aliaque significare potest, *ἑκά*^{τερ} et *ἑκάτερον* et *ἑκάτερα*, *ἑκατέρῳ* et *ἑκατέρου*. Simile est *ἑτέρω*^{θ} (aliaque eiusmodi), quod *ἑτέρωθεν* an *ἑτέρωθι* sibi velit dignoscere non possumus. Jota subscriptum quod vocamus nunquam librarius exaravit; enclitica saepissime suos tenent accentus. Litterae quae elidi possunt, fere semper elisae sunt.

Haec est codicis H^{i} species atque habitus: nunc iam quaeramus, quae inter eum et ceteros codices intercedat ratio. Ac de Marciano quidem et editione Aldina facile iudicari potest. P. 518, 10 extat in MA inter verba *νωτιαῖος* et *βλαστάνειν* (v. 11) lacuna: in Hamiltoniano verba, quae in MA exciderunt, tecta erant papyri

[1]) Non, ut Wellmannus l. c. p. 32 per errorem dicit, inde a p. 246, 14 ὁ *Διογένης*.

frustulo ex pagina adversa per madorem deterso et in alteram translato ibique fixo; quod cum removissem, apparuerunt verba *ἀπ' ἐγκεφάλου*. P. 760, 1 exhibet Marcianus *ἡ τῆς ῥάχεως ἄκρον καὶ γεννᾶται* (quod absurdum est), Aldina *ἡ τῆς ῥάχεως ἄκρ . . . . . γεννᾶται*: in H° autem haec legi possunt *ἡ τῆς ῥάχεως ἄκ \ ν. . γεννᾶται* i. e. *ἡ τῆς ῥάχεως ἄκανθα γεννᾶται* (cf. p. 762, 6 *τὴν ἄκανθαν τὴν ἐξέχουσαν κατὰ τὴν ῥάχιν*).

Num potest dubium esse quin et Marcianus et is codex, ex quo descripta est editio Aldina, redeant in Hamiltonianum ut in communem fontem? Sescenta eiusdem generis exempla afferre possum [1]), sed nescio an utilius sit alia addere, quae alium in modum idem demonstrent. P. 671, 12 praebet Marcianus pro *τοῦτ' αὐτό* absurdissimam lectionem *τοῦ π αὐτοῦ*, quae quo modo orta sit ex codice H° discimus; ibi enim directam litterae K lineam verbi quod extat in versu proximo *μηκέτι* a scriba in posteriorem versum ita productam videmus, ut una cum littera *τ* verbi *τοῦτ'* evenerit *τοῦπ*. — Verba quae extant inde a p. 753, 1 *πλὴν ὅσα* usque ad p. 757, 14 *ὁμοιότητα* in Marciano non inveniuntur; quid? quod verba illa omissa duas ipsas Hamiltoniani paginas (117^{v} et 118^{r}) explent. — P. 453, 4 legitur in M° *νεανί τισίν*, in A *νεανίοις τισίν*. Utrumque mendum optime inde explicatur, quod in Marciani Aldinaeque fonte i. e. in codice H° *νεανί* in exeunte versu exaratum est, *σκοις* autem — nam *νεανίσκοις* rectam esse lectionem ex L° cognoscimus — addere oblitus est librarius, cum in versum proximum progrederetur. — P. 474, 7 rectissime in H° extat *ἀκούσας τί, πιστεύω τούτω*, sed in MA, quorum librarii comma illud pro ; habuerunt, *ἀκούσας τί δὲ πιστεύω* invenitur. — P. 489, 2 legimus in MA *τοῦ καὶ τοῖς τό διωρίσθαι* pro *τοῦ καὶ τοῖς τόποις διωρίσθαι*: in H° *τοῖς τό* in extremo versu scripta sunt.

Sed sufficiunt haec exempla, ut Hamiltonianus et codicis M^{i} et editionis Aldinae fons esse demonstretur. Unus obstare videtur locus; p. 471, 6 enim non iam possunt legi verba *αὐτοῦ τοῦ διψῶντος* et *ἄγοντος ὥσ/περ* et in v. 7 *αὐτὸ τῷ*. Marcianus praebet, ut expectari potest, lacunam. Sed quid Aldina? Omnia recte in ea

[1]) cf. ea quae Wellmannus l. c. affert et collationem meam huic capiti subiectam.

exhibentur. Hanc rem duobis modis explicari posse Wellmannus censet (l. c. p. 34): aut eum codicem, ex quo Aldina fluxerit, ante Marcianum e Hamiltoniano nondum tam mutilato exscriptum esse aut codicis illius librarium sive editorem Aldinae ea quae deessent in H° ex alio codice supplevisse. Hac veriorem esse illam sententiam inde apparet, quod, si librarius ille vel qui Aldinam edidit alium codicem habuisset, cur hoc uno loco eum inspexerit, tot autem lacunas inexpletas reliquerit, intellegi non potest. Ac re vera Aldinae exemplar prius quam Marcianum ex H° fluxisse demonstrari potest; nam p. 674, 13. 14; 734, 8; 736, 12; alibi in H° nescio quis vestigia litterarum evanidarum secutus inepta superscripsit: haec Marcianus exhibet, Aldina non item. Sed tamen huic rei ne nimium tribuas cave. Nam Hamiltonianum haud multo integriorem fuisse, cum Aldinae exemplar ex eo scriberetur quam postea, vel inde colligitur, quod etiam nunc in H° plerumque plus quam Aldina exhibet legi potest, nusquam minus. Quod autem Marcianus plures ac maiores quam editio Aldina praebet lacunas, inde quoque explicari potest, quod qui Marcianum scripsit, ut erat neglegentissimus, in legendis verbis non iam claris minorem quam qui Aldinae exemplar exaravit laborem collocavit. Illo autem uno loco, quem supra commemoravi (p. 471, 6) verba ab Aldina exhibita in H° non iam potui legere, sed cum verba sint e Platonis Republica sumpta, non mihi videtur veri dissimile, Aldinae editorem ex ipso Platone verba supplevisse[1]). Haec coniectura eo fulciri mihi videtur, quod ibid. v. 7—8 in Aldina pro τό γ᾽ (αὐτὸ τῷ) αὐτῷ ἑαυτοῦ[2]) extat τῷ γ᾽ αὐτῷ τὸ αὐτὸ [τῷ] ἑαυτοῦ, in Platonis autem editione (vol. II p. 56 fere med.) excepto illo τῷ eadem leguntur quae in Aldina. Neque tamen res confici potest, quia alii loci nulli sunt, quibus Hamiltonianus verba Platonica mutilata exhibeat, neque editor Aldinae alias adhibuit textum Platonis.

Sed utut res se habet, id dubitari non potest, quin et Marcianus et Aldina ex uno codice Hamiltoniano fluxerint. Itaque ad recensendos Galeni libros De Hipp. et Plat. placitis non est cur adhibeamus aut Marcianum aut editionem Aldinam nisi iis locis,

---

[1]) Platonis opera omnia in aedibus Aldi anno 1513 typis expressa erant.
[2]) Verba uncinis inclusa non iam legere potui in H°.

quos non iam servavit Hamiltonianus, cuius nonnulla folia amissa esse supra exposuimus, i. e.

1) p. 168 (ab initio libri alteri) — p. 203, 5
2) p. 331, 6 — p. 336, 2
3) p. 362, 16 — p. 371, 13
4) p. 769, 7 — p. 780, 4
5) p. 806, 15 — p. 827 i. e. usque ad finem libri noni.

De ratione qua eligendae sint lectiones a Marciano et Aldina praebitae, haec dicenda sunt. Is qui Marcianum scripsit verborum contextum ingenti vitiorum copia foedavit, sed eorum quae per neglegentiam orta facile a nobis emendari possint; in Aldina autem non paucas invenimus lectiones quae ab homine linguae Graecae peritiore in textum receptae esse videantur; velut p. 212, 3 legimus in H° σοφιστὴς ἂν εἴη τις ἢ φιλόσοφος; idem in M° exaratum est, in Aldina autem σοφιστὴς ἂν εἴη τις ⟨μᾶλλον⟩ ἢ φιλόσοφος, quod quin recte correctum sit vix quisquam dubitet (cf. p. 276, 9 ῥητορικῶς μᾶλλον ἢ φιλοσόφως), nisi forte haec medela praeferenda esse cuipiam videtur: σοφιστὴς ἂν εἴη τις, οὐ φιλόσοφος. — P. 402, 12 τίς (sc. ἀπέστη) τοῦ [μὴ] πάσας ⟨ἴσας⟩ εἶναι τὰς ἐκ τοῦ κέντρου τοῦ κύκλου[1]). In his verbis κέντρου ex auctoritate Aldinae scriptum est, cum Marcianus habeat μέτρου. Sed cave opineris illud κέντρου codicum memoria traditum esse: coniectura sic scripsisse editorem Aldinae inde elucet, quod H praebet μέτρου. — P. 214, 14 in Aldina absurdam H[i] lectionem ἀντὶ τοῦ ἐκεῖνο (manus altera correxit ἐκείνῳ) videmus mutatam in ἀντὶ τοῦ ⟨ἐν⟩ ἐκείνῳ, quod etsi sententiae mediocriter sufficit, tamen reiciendum est prae ea lectione, quam exhibet L: ἀντὶ τοῦ ἐκεῖ.

Quae cum ita sint, iis locis quibus H nobis non suppetit, lectiones Aldinae cautius excipiemus potiusque Marcianum sequemur, nisi forte statim cognoscemus huius codicis librarium per neglegentiam errasse. Ceterum eis locis qui huc pertinent, utra lectio recipienda sit, facile diiudicatur, et Muellerus fere semper rectam lectionem elegisse mihi videtur. Pauca tamen moneo. P. 173, 4

---

[1]) Verba exscripsi qualia Ml. edidit, quamquam eius correctio parum veri similis est. Corruptior locus est.

praebet M *ἐν καρδίᾳ*, A *ἐν τῇ καρδίᾳ*. Utraque lectio bona atque recta est, illa autem recipienda, quoniam Laurentianus quoque eam exhibet. — P. 180, 11 melius fecisset Muellerus, si Marcianum secutus *τοῦτον* (sc. *ὅστις ὁτιοῦν ἀποδεικνύναι πειρᾶται*) in textum recepisset contempto quod praebet A *τοῦτ'*, quod, ut leniter dicam, superfluum est. — P. 181, 2 non *οὗτος μὲν πρῶτον*, quod ex Muelleri adnotatione colligas, sed *οὗτος μὲν ἐκμανθάνει πρῶτον* in Aldina extat ideoque, ut opinor, etiam in M^o, quam quidem lectionem Cantabrigiensi posthabendam esse concedo. — P. 808, 17 *ἅμα τῷ μεγέθει καὶ τῷ πάχει καὶ τῇ λεπτότητι καὶ τῇ χρόᾳ καὶ τῇ συστάσει καὶ τῇ φύσει πάντως ἀπαράλλακτον*[1]). Legendum esse secundum Aldinam *τῇ φύσει*, non cum M^o *φύσει* propterea apparet, quod omnia substantiva quae antecedunt cum articulo coniuncta sunt.

Restat, ut quae sit affinitas H^i cum CL^o exponamus. Neutrum ex neutro pendere docet magna illa lectionum discrepantia, quae qualibet pagina ante oculos est; unam affero:

p. 484,	2	*περὶ νοσημάτων καὶ ἁμαρτημάτων* H
		περὶ νοσημάτων καὶ ⟨περὶ⟩ ἁμαρτημάτων L
	2	*κατ' αὐτήν* H ⟨*τῶν*⟩ *κατ' αὐτήν* L
	3	*θεραπεύεται μετὰ τὸ γενέσθαι* H *μετὰ τὸ* om. L
	4	*καὶ δὴ καὶ* H *καὶ δή* L
	6	*ὁ χρύσιππος* H *ὁ* om. L
	10	*τοῦτο* H *τοῦτον* L
	10	*ἴδῃ* H *εἶναι* L
	11	*ἔνιοι μὲν* H *ἔνιοι ἤ* L
	12. 13	*οὐδέποτε. ναὶ μὰ* H *οὐδέποτε ⟨μεταλαμβάνειν,*
		οἱ δὲ πολλοὶ ὀψέ ποτε.⟩ ναὶ μὰ L
	13	*καλῶς εἶπες* H *καλῶς δ' εἶπες* L
	13	*ἔτι γ' ἐν* H *οὐδ' ἐν* L
	14	*λέγω* H *λέγεις* L
	15	*ποῦ εἴπομεν* H *πούς· καὶ εἴπομεν* L
p. 485,	14	*δύναμις ἡ καὶ ὁ τρόπος* H
		δύναμις ἡ αὐτὴ καὶ ὁ τρόπος L.

Haec sufficere puto ad demonstrandum, neque CL ex H^o neque Hamiltonianum ex codd. CL haustum esse. Sed tamen non prorsus

[1]) cf. quae infra de hoc loco dicam.

inter se alienos esse CL et H apparet ex lacunis quas uterque praebet p. 246/7 et p. 250 sqq. Lacunae, quae olim relictae postea ab alio quodam librario expletae in H^o extant, pertinent a p. 246, 13 *πεμφθήσεσθαι* usque ad p. 247, 5 *τὸ τρέφον* et a p. 250, 6 *ἕτερα δ' ἀπὸ* usque ad p. 252, 1 *ἀρτηρίαν*; alterius autem codicis lacunae maiores sunt; pertinent enim a p. 246, 13 *πεμφθήσεσθαι* usque ad p. 247, 6 *ταὐτὸν εἶναι* et a p. 250, 4 *τῷ μορίῳ* usque ad p. 253, 6 *ψυχῆς. τό*. Praeterea desunt in CL verba inde a p. 247, 13 *καὶ αὐτός* usque ad p. 248, 11 *βιβλίον*, ubi H^i (qui habet haec verba) librarius ante *καὶ αὐτός* lacunam quattuor versuum reliquit, alia autem manus *οὐ λείπει* addidit. Haec res non aliter explicari posse mihi videtur nisi eo quod et H et CL ad unum fontem communem redeunt, nimirum non directe, sed interiectis aliquot aliis apographis. Codex ille autem archetypus tum iam magis mutilatus fuisse videtur, cum is codex, in quem redit CL, ex eo exscribebatur, quam tum, cum apographum fiebat, ex quo Hamiltonianus haustus est. Alius autem familiae ceteroquin ignotae ille codex fuerit necesse est, ex quo librarius quidam lacunas in H^o inventas explevit.

Olim etiam primum Galeni commentationis librum in H^o fuisse ideo non verisimile est, quod neque Marcianus neque Aldina eum exhibent. Idem alio modo comprobare studet Wellmannus[1]), argumenta autem eius non satis firma aut probabilia esse mihi videntur. Rectissima illa quidem computatio est, secundum quam e primis H^i foliis perdita sunt triginta quattuor, quae ne tum quidem recte colligit fore ut explerentur, si olim totum primum librum, cuius partem praebet CL, in H^o fuisse sumeremus. Sane, sed etiamsi conceditur codicem ab altero demum libro coepisse decem foliis, ut in M^o, vacuis relictis, ne tum quidem omnia illa triginta quattuor folia explentur, sed restant fere sedecim. Hac igitur ratione res demonstrari non potest, quamquam illa de causa, quam supra dixi, veri simillimum est, quod Wellmannus vult.

Addere pauca utile esse videtur, qua ratione lectiones quas praebet CL usurpandae sint. Nec satis hoc moneri potest, in recipiendis lectionibus a CL datis summam cautionem atque providentiam esse adhibendam. Incredibili enim incuria atque neglegentia

[1]) l. c. p. 31.

librarius munere suo functus est; omnes paginae, paene omnes versus magnam verborum falso scriptorum aut omissorum copiam exhibent. Atque Muellerus quidem plerumque recte iudicasse mihi videtur; pauca tamen commemorare mihi liceat. P. 193, 4 *ταῦτ' ἐν ταῖς ἐπὶ τῶν ζῴων ἀνατομαῖς ἐπιδείκνυμεν.* Sic Ml. secutus Cantabrigiensem edidit; sed coll. p. 137, 3 *κἀν ταῖς τῶν ζῴων ἀνατομαῖς* et p. 225, 14 *κατὰ τὰς τῶν ζῴων ἀνατομάς* praeferendum esse videtur quod extat in H° (MA) *ἐπὶ ταῖς τῶν ζῴων ἀνατομαῖς* aut, quod Wilamowitzius scribendum esse existimat (in archetypo $\overset{\text{επι}}{\text{εν}}$ *ταῖς* fuisse coniciens): *ἐν ταῖς τ. ζ. ἀνατομαῖς.* — P. 462, 10 sqq. *ὅτι μὲν τρεῖς εἰσιν αἱ διοικοῦσαι τὸν βίον ἡμῶν δυνάμεις, ἐναργῶς ἀποδείκνυται, μὴ μέντοι τὸ τί διαφέρουσαι ταῖς οὐσίαις.* Sic Ml. secundum Laurentianum; sed *τῷ γε προσεσχηκότι τὸν νοῦν οἷς ἀρτίως* (p. 460, 12 et p. 461, 6 sqq.) *ἔλεγε* Galenus persuasum est rectam lectionem praeberi ab H° *τὸ ὅτι διαφέρουσαι ταῖς οὐσίαις.* Neque enim interest, qua re inter se differant tres illae facultates, sed differre eas inter se. — Item p. 215, 12 sq. *κἄπειτα τὸ τῆς ἀντιλογίας εἶδος αἰσθόμενος οὐδὲν ἧττον ἐπιστρέψον καὶ*[1]) *καθ' ἑαυτοῦ* pro *ἐπιστρέψον* quod exhibet L, scribere malim cum H° *ἐπιστρέφον*, quod mihi quidem videtur aptius esse sententiae.

Sed ab altera parte non nimis contemnere debemus CL, sed cogitemus non paucas lectiones in H° corruptas illic nobis tradi integras, velut p. 207, 16 *μέντοι* (quod omissum est in H°), p. 214, 14 *ἐκεῖ* (H *ἐκεῖνο*), p. 224, 5 *ἀντιλήψεως* (H *ἀπολήψεως*), p. 226, 5 *δέ* (H *μήν*), p. 256, 14 *γίγνεται* (H *γίγνεσθαι*), p. 257, 9 *ὥςτις* (H *ὅταν*), p. 258, 9 *ἐν καρδίᾳ* (*ἐν* om. H), p. 261, 10 *μύθω* (H *θυμῷ*), p. 261, 13 *πυκίν' ἐν* (H *πυκίναις*), p. 262, 12 om. *πόλεμον*, p. 264, 1 *ἕκαστος* (*ἕκτωρ* H), p. 431, 5 *ὑπέρ* (H *ὑπό*), p. 460, 15 *τρία τὰ σύμπαντα* (H *τρία μόρια σύμπαντα*), p. 475, 1 *σημαίνει* (H *χαλεπαίνειν*), p. 478, 7 *ὥσπερ τὸν* (H *ὡς ἐπὶ τὸν*), p. 506, 7 *δεόμενον, ἣν* (H *δεόμενον ὃν*), multis aliis locis, ubi Ml. recte recepit lectiones CL^i. Addere mihi liceat unum vel duos locos, quibus eundem ducem secutus non est, sequi debuit. P. 174, 12 (*Χρύσιππος*) *εἰς τὴν τῶν ἐπιφερομένων συλλαβῶν διαφορὰν ἀναφέρει τὴν τοῦ ζητουμένου λύσιν. ἔστι δὲ τοιάδε· εἰπὼν τῆς ἐγώ φωνῆς τὴν δευτέραν συλλαβὴν*[1]) *τὴν* $\overline{\text{γω}}$ *μηδὲν ἀποστηματικὸν ἐμφαίνειν ἐπήγαγεν ἐπὶ δὲ τῆς ἐκεῖνος ἐμφαίνειν τὴν* $\overline{\text{κει}}$. Haec legimus in MA, sed in C^i mire diversa. Is enim codex omissis verbis *ἔστι δὲ τοιάδε* pro *ἐπήγαγεν* praebet *δυνάμενος*. Obiter verba inspicienti omnia quae MA exhibent recta fortasse videntur esse, cum deletum sit *δέ* post *ἐπί*. Quod fecit Ml.; sed quid *ἐπήγαγεν*? Quid sibi vult aoristus? Post *ἀναφέρει* quod proxime antecedit nonne *ἐπάγει* exspectamus? Et ipsum verbum *ἐπάγειν* cum acc. c. infin. coniunctum num Graecum est? Accedit illud *δέ*, quod, si *ἐπήγαγεν* tenemus, intellegi non potest. Apage igitur *ἐπήγαγεν*! apage etiam verba illa *ἔστι δὲ τοιάδε*: et hoc et illud interpolatum est; arte inter se cohaerent, ita ut altero eiecto alterum sequatur necesse sit. Ne CL quidem verba integra praebet, sed talia, ut qui fuerit sententiarum connexus cognoscamus. In illo enim *δυνάμενος* participium latere apparet, quod notionem habeat dicendi sive explicandi. Sed quid fit verbo *εἰπών*? interroget fortasse quispiam. Audio; corruptum est; olim extabat quod verbis *ἐπὶ δέ* responderet, i. e. *ἐπὶ μέν*. Unum restat, ut quid pro *δυνάμενος* scribendum sit exploretur. Cogitari potest de *ἐξηγούμενος* sive *φάμενος* sive aliis eiusmodi participiis. Certi quid ut reperirem mihi non contigit[2]). Sed hoc demonstrasse mihi videor, Cantabrigiensem hoc loco si non meliorem lectionem, tamen melioris lectionis vestigia praebere. — Ad certiorem finem veniri potest p. 176, 6 sq., ubi in MA exarata sunt haec: *πάντ' οὖν, ὅσα περὶ τὰ τῶν ἐπιχειρημάτων . . . ἐδείξαμεν οὐκ οἰκεῖα τῷ ζητουμένῳ πράγματι κτλ.* Haec verba cum intellegere non posset Alexander Iustinianus Chius medicus, qui nonnullis locis Galeni verba in editione Iuntina (Venetiis 1597 in lucem missa) castigavit, in *ὅσα περιττὰ τῶν ἐπιχειρημάτων* correxit; quem secutus est Muellerus. Sed qui paginas proxime antecedentes intente legerit, coniecturam illam omni probabilitate carere facile intelleget. Neque enim de supervacaneis argumentis locutus est scriptor, sed de falsis studuitque demonstrare

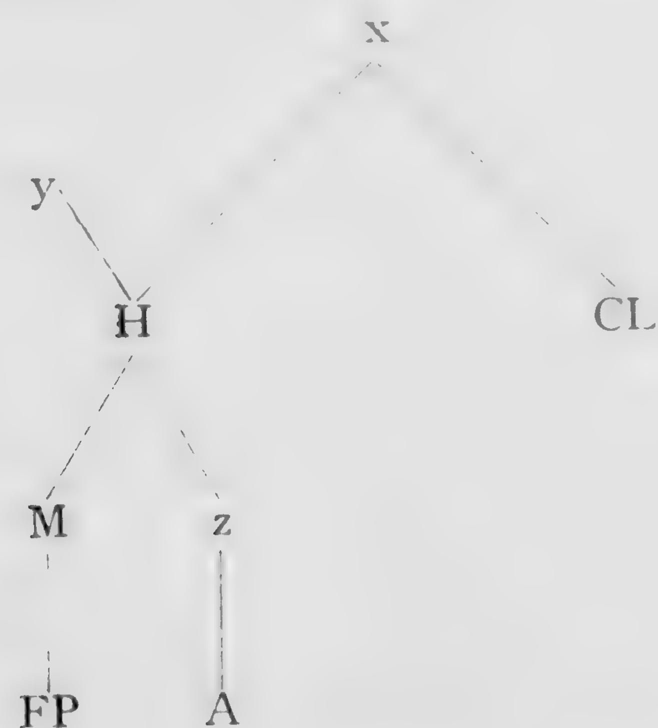
1) *καί* sine minima causa eiecit Ml., nam quod ante praepositionem quae sequitur *κατά καί* facile irrepsisse potest, causa non est. Saepissime autem *οὐδὲν ἧττον καί* apud Galenum invenitur velut p. 407, 16.

1) Sic in Aldina quidem extat, cumque Ml. nihil adnotet, per typothetae errorem *συλλαβήν* intercidisse videtur.

2) Wilamowitzius praefert *εἰπὼν ⟨ἐπὶ μὲν⟩* deletis reliquis.

eiusmodi argumenta ex etymologia sumpta qualia Chrysippus adhiberet, parum esse firma. Hoc vero quod totus sententiarum connexus postulat invenimus in Cantabrigiensi, qui praebet *πάντ' οὖν τὰ τοιαῦτα τῶν ἐπιχειρημάτων*.

Haec hactenus. Quoniam exposui, quae ratio intercedat inter singulos codices nobis cognitos quemque in modum unusquisque eorum tractandus sit edituro Galeni libros De Hipp. et Plat. placitis, utile videtur, ut codicum affinitas lucide perspiciatur, stemma quod vocamus constituere. Est autem hoc:

x archetypus est codicum HCL, y is codex, ex quo H^{i} lacunae expletae sunt; z exemplar est, ad quod editio Aldina expressa est. Ut stemma demonstrat, codices HCL semper adhibendi sunt, MA non nisi iis locis quibus non iam praesto est H. Praeterea nihil cognitum est, quo in verbis Galeni recensendis atque emendandis adiuvemur.

Iam eo progressi sumus, ut Hamiltoniani a me collati lectiones cum viris doctis communicem. Quod ita faciam, ut Muelleri editione fundamento usus eos locos afferam, quibus hic codex a MA dissentit; ubi autem cum altero apographo consentit, cum altero non consentit, discrepantias non commemorabo, si iam Muellerus lectiones ab H^{o} datas in textum recepit. Accentuum autem et spirituum qui vocantur aliarumque eiusmodi exiguarum rerum diversitates omitto.

P. 203, 5 *μέν σοι* supra v. 8 *τού*^{τ} 10 *εὔλογον μὲν* deleto *μὲν* superscr. *δὲ* 204, 2 *τὸ γὰρ καθόλον ὅλον* del. *καθόλον* 12 *ἐκπεσεῖται* 207, 4 *ἦν ἀπὸ τοῦ* 208, 4 *οὐ(δὲν)*[1] *γὰρ* 12 *προπεσόντος* 15 *τε* supra v.[2] 209, 11 *φαινόμενον* corr. in *φαινομένην*[2] 210, 8 *ἐπικλίναν* 212, 3 *μᾶλλον* om. 214, 8 *εἴπερ* corr. in *ἥπερ*^{δι} 9 *λέγει* 10 *ἀνόητα* 14 *ἐκεῖνο* corr. in *ἐκείνω* 215, 1 *ἐν* om. 217, 2 *οὔσης οἷον ὁ δὴ γὰρ* 5 *καὶ τὸ* 5 *οἷα γὰρ* corr. in *ἃ γὰρ* 14 *ἀποδεικτικωτάτω* corr. in *ἀποδεικτικῶτω* 218, 5 *ἐκ τοῦ* bis 219, 5 *ἐγκεφάλου λόγος* 16 *ἀλλὰ καὶ ἐκ* 220, 6 *λοιπῶν* corr. in *λημμάτων*[2] 9 *προσετεθήκεισαν* 10 *ἀπό τε τῆς ἀποπροθέσεως*[2] 221, 7. 8 *λήμματί γε κινήσεται* 10 *ὡςαύτως δὲ καὶ* 13 *ὁ λόγος τῶν ὑπὸ τῶν ἐν τῇ φάρυγγι*^{συνεχῶν} *μορίων* 14 *ἀλλ' ὑπὸ* corr. in *ἀλλ' ἐκ* 222, 5 *ἐρωτημένον* 13 *παρέλαβεν* 15 *ἐκ πεμπόμενον* 223, 5 *λεγόμενόν μοι* 16 *οὐκ* supra v.[3] 224, 12 *καὶ κατιδὼν* 225, 8 *αἰσθητικὴν τὲ καὶ προαιρετικὴν*[4] 9 *ἐκπέμπηται* 227, 4 *ἄφυκτοι* 15 *ἄφυκτοι* 228, 7 *οὐ κωλύσει* corr. in *κώλοις* 229, 3. 4 *τῇ πρώτῃ ἀρχῇ* corr. in *τὴν πρώτην ἀρχὴν* 7 *ἀποδεδειγμένων* corr. in *-μένου* 10 *τῇ ψυχῇ* corr. in *ψυχικήν* 13 *μήτι γε* corr. in *μήτοι γε* 230, 11 *τὴν ὄψιν* corr. in *τὴν ὁδόν* 231, 10 *συλλογήσαιτο* 233, 1 *τάνδρὸς ὅπως* 6 *αἰσθήσει τὲ* 7 *ἐγὼ δὴ* 236, 17 *κατὰ μόνον μὲν αὐτὸ*, sed alia manus delevit *μέν* 237, 11 *ἐναργῶς μὲν ἡ* 13 *εἰ μὲν* 16 *εἰ δ'* 238, 14 *καρδίην* 16 *(σ)τηρί(..)* 239, 5 *ἀνήεμεν* corr. in *ἀνήμεεν* 5 *Κηρίωνος* 11 *καρδίαν* corr. in *καρδιαλγίαν* 14 *αὐτῷ* 240, 1 *ἐν οἷς* corr. in *ἐνίοις*[2] 242, 12 *περὶ ὧν* 243, 6 *ἄρχει* corr. in *ἀρχὴ* 11 *δ' ἐν ἀμφοτέροις* 244, 2 *προτιθέντες* 12 *κοιλίη* 245, 3 *ὅταν ἡ* corr. in *ὅθεν ἡ* 9 *ἐν ἀμφοτέροις* 246, 13 inde a verbo *πεμφθήσεσθαι* incipit altera manus, quae lacunam a priore relictam explet; pertinet usque ad p. 247, 5 *τρέφον* 15 *ἀμβισβήτησιν* 247, 5 post *τρέφον* spatium

---

1) (....) oblitterata significat.
2) cf. L.
3) L. om. *οὐκ*, ponendum est ante *ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου*.
4) cf. p. 301, 12; 507, 13; 163, 5.

unius versus et dimidii vacuum extat, tum rursus incipit prior manus 13 post *ὁμολογοῦντες* quattuor versuum lacuna est; ab altera manu insertum est *οὐ λείπει*. Deinde prior manus. 248, 2 *κλεαν* 4 *φήσαν τὴν* 249, 4 *ὁποῖα* 7 *ἐρέϑη* 10 *αἶς*[1]) 250, 6 a verbo *ἕτερα* incipit iterum altera manus. 14 *ἐπέρχεσϑαι* 251, 3 *ἡγεμονικοῦ* 4 *ἐπεξελ τῶ* 8 *τὸ ἀσϑενέστα* 9 *ἐπιδεικνὺ* 9 *αὐ* 11 *ἐν δὴ δεικνῦναι* 12 *παρέχεσϑαι* 14 *ἡ τῆς ζωῆς ε ΰ . . τ . οι παρῆ*[2]) 252, 1 *αὐτῶν* 2 inde a *φωνὴν* prior rursus incipit librar. 2 *τὸ δὲ — τὰ δὲ* 3 *τὰ δὲ — τὸ δὲ* 5 *ἕτερόν τιν᾽ ἔχον* 12 *αὐτοῖς* 253, 2 *οὔτε τῶ τῶν* 4 *ἂν ἀντιλο ἐπὶ τοσοῦτον προῆλ* 254, 3 *ὁμοίου* 6 *καὶ* (. . .) *βαλεῖν*[3]) 255, 1 *ζητήσομεν* 7 *ἐπιχειρημάτων* 15 *γίγνεσϑαι*[1]) 256, 6 *δ(οκο)ῦντα* 7 *παντὸς τῶν* 14 *γίγνεσϑαι ἔμφασις* 257, 6 *ἅμα τῶν φλεβῶν*, alia manus superscripsit *μ*[4]) 12 *ἐν σωμάτων* corr. in *ἐν τῶ σώματι* 258, 3 *τοῦ ϑυμουμένου*[5]) 14 *ἀνδρῶν ἐνὶ στήϑεσι* 259, 10 *χρῆται διὰ* 260, 2 *λέγοντος ἐκ* superscripto *οὐκ* 261, 8 *καρδίη* (item v. 10, 11, 14) 262, 4 *τελέση* 5 *στήϑεσιν* (item v. 14) 10 *ἐνὶ στήϑεσιν* 12 *καρδίη* (item v. 16) 263, 2 *στήϑεσι* (item v. 5, 8, 10, 12, 15) 264, 1 *ἐνὶ στήϑεσιν* 3 *καρδίη* (item v. 5, 17) 7 *στήϑεσι φίλοισι* 8 *γύναϑ᾽ ἕποιτο* 10 *στήϑεσι* 265, 1 *στήϑ(ε)σι* (item v. 11, 13, 15) 2 *καρδίη σημαίνετετλανῖα* 8 *παμπόλων* 11 *τοῦδε γὰρ ἄξετο* 266, 12 *ἄϑ᾽ ἅμα*, alius quis librarius accentus spiritusque exceptis primis delevit[6]) 267, 1 *στή-*

[1]) cf. L.

[2]) Vix aliud esse potest nisi *εὔ(πν)οια*, quamquam num recta sit haec lectio dubium est. Quod praebent MA *εἰς τρία* inde ortum est, quod corrector quidam Hi ρ inseruit.

[3]) Cum L habeat *καὶ διαβαλεῖν*, hoc scribendum est (cf. p. 433, 16; 461, 3). *καταβαλεῖν*, quod et ipsum saepe invenitur (velut p. 585, 13; 586, 10; 596, 2; 639, 5) ex coniectura posuit excerptor (FP).

[4]) cf. p. 575, 9.

[5]) Errat Wellmannus l. c. p. 35.

[6]) Hoc esse *Ἀϑάμα* vidit Wilamowitzius; versus »*καὶ τότε δὴ στηϑέων Ἀϑάμα φρένας ἐξέλετο Ζεύς*«, qui alias non extat, Hesiodi est. De forma *Ἀϑάμα* cf. Hes. frg. 144 Rz.

ϑεσι (item v. 2) 5 *παμπόλη* 6 *ϑάτερον ὀλίγον* 7 *λογιζόμενον τὸ τὶς ὅσον*, altera manus superscr. *ἐν καρδίᾳ* 12 *καλῶς γίγνοιτο*[1]) 268, 1 *καρδίην* (item v. 2) 2 *ἄλλό τ᾽ ἔτλης* 14 *αὐτῶ* 269, 5 *ὥσπερ γὰρ ἐν* 16 *ὀδυσσεὺς* 270, 3 *στήϑεσι* 4 *μερμέριζε* 6 *ἢ ἐτεῶ* 7 *καρδίη* 7 *ὑλακτεῖ ἀγαζομένου κακὰ ἔργα ὡς δὲ κύων* (v. 8), cf. v. 10 8 *ἁπαλοῖσι* corr. in *ἁπαλῆσι* 8 *σκυλάκεσι* 9 *μέμηνέ τε* 10 *ἀγαζομένου κακὰ ἔργα* om. 11 *καρδίην* (item v. 12) 271, 2 *στήϑεσι* 8 *ἄλλοι* 15 *αὐτὸν* 272, 1 *ἐπὶ κύκλω* 274, 10 *καταβαλόντων* 275, 6 *παμπόλων* 277, 5 *ἡ τινι*[2]) 6 *εὐϑὺς αὐτῶ καὶ τὸν* 278, 3 *πεισϑήσεσϑαι* 7 *οὐδαμό* 14 *αὐτῶν* 279, 3 *αἰσϑάνεται* 280, 1 *μὲν* supra v. 4 *λοιδοροῦνες* 281, 17 *κατεσκευάσϑαι* 282, 12 *καρδίην* 14 *εἰποῦσιν τί κενεγκεφάλους* 283, 16 *ϑυμητικωτάτην* 284, 2 *ἰάσονος* 7 *σημεῖα πρὸς* 285, 5 *προαχϑεὶς* 10 *αὐτὸς ὁ χρύσιππος πάντων*, idem, ut videtur, delevit *χρύσιππος* 10 *ὁμολογουμένων* 15 *τὴν πλάτωνος* 287, 4 *ἐπικαλεῖται γοῦν* 17 *ἐρω* 288, 4 *εἶναι καὶ ἤδη τὰ λοιπὰ* 9 *τινῶν* 289, 5 *οὐκ ἀντιβαίνειν* 291, 4 *γρ* 8 *ἐφικνεῖσϑαι καταβῆναι αὐτῶν*[3]) 293, 15 *ὧπερ* 295, 4 *ἔχειν τὲ τί* 16 *τὸ μὲν ὡς* 296, 13 *πρόσϑεν μὲν ἤδη* 297, 7 *ἀκάρδιος* 13 *γιγνομένης* 298, 8 *ἐπιφέρον* 11 *ἑξ(ῆς δὲ) κατὰ τὸν ἐτήσιον τρόπον*, alia manus *ἐτήσιον* delevit, *παραπλήσιον* superscripsit 299, 1 *αὑτοὺς* 300, 2 *ἡμεῖς δὲ καὶ* 11 *ἀποδείξη* 13 *ἑκά* 301, 1 *ζώου γε μέλεσι* 3 *λιφϑεισῶν* corr. in *ϑλιβεισῶν* 6 *τὴν καρδίαν* supra v. 302, 6 *λογιζομένην* 15 *ἄρχε(σ)ϑαι μ(ορίου)* 303, 13 *ἐρω* 15 *ὀδύνην ἀλγη* 304, 9 *κατά τε* 10 *καϑ᾽ ἓν ταὐτὸν* 12 *λέγω καὶ καϑ᾽ ἓν* 305, 3 *λυπεῖσϑαι* 10 *τό τε λυπεῖσϑαι* 306, 14 *εἰρήσεται δέ μοι* 307, 3 *ἀξιοῦν* 11 *ἀναϑεῖν(αι κατὰ) τόδε* 15 *ψυχῆς ἡγεμονικοῦ* 308, 4 *ἀντιπαρέλϑοιεν τινὲς* 14 *ὑπάρ* 309, 5 *τοι-*

[1]) cf. L.

[2]) Quod pro *ἤ τίνι* legendum esse, iam Dielesius vidit.

[3]) Ml. correxit *καταβῆναι καὶ ἐφικνεῖσϑαι αὐτῶν*, sed *καταβῆναι* interpolatori imputare malo.

αὔτην δέ μοι 15 *ἀλλήλους* 310, 13 *παράκοιτιν* 14 *καλλιχώρου* 312, 2 *αὐτοῖς* 17 *λογιζομένους* 313, 10 *εἴποι* 12 *μὴ* supra v. 314, 4 *προσλαμβάνον* 8 *ὑπὸ* corr. in *ἀπὸ* 15 *οὐχ ὥσπερ (ὑ)πὸ* 316, 2 *στήθεσι* 3 *εἰ ἐνταῦθα* 13 *μετὰ δὴ* 14 *ἐπῶν ἐφεξῆς ὁ* 317, 10 *μακρό* 318, 3 *ἐν* om. 6 inter *ταῖς* et *τινῶν* reliquerat librarius lacunam, explevit alius quidam verbo *θεογονίαις*. 319, 2 in textu *ὅθεν ὥς*, in marg. *οὐθ' ἑνός* 6 *ἡ δὲ θνητῶν* 7 *δὴ ῥα ἔμελλε*, ab alio corr. in *δ' ἦρα*[1]) 7 *γλαυκώπιδ'* 8 *(τέξεσθαι τόν' ἔ)πειτα* 9 *λό(γοισιν ἑὴν ἐγκα)τέθετο*[2] 12 *γλαυκώπιπα* corr. in *γλαυκώπιδα* 320, 2 *τ' εὔαδον* 8 *αἰγιόχοιο*[3] 9 *ἐκ πάντων*[4] 9 *κεκλημένος οὐρανιόνων* 11 *κάρην* corr. in *κούρην* 11 *ἥρας* 13 *ἐγκατέθετο* 321, 3 *ὄχθησι* 4 *λελαθηκυῖα* 6 *κατὰ θνητῶν τε ἀνθρώπων* 8 *ἔχουσιν* 322, 3 *συνηκολουθηκότος* 8 *σκο* 323, 1 *διαστρέφοντες* 2 *ἀλλ' ὡς ἐροῖντο* 324, 1 *τῶν λόγων* corr. in *τὸν λόγον* 325, 3 *γεγενῆσθαι* 14 *γίγνεται* 326, 4 *κινη* 5 *ὀλίγη καὶ ἐκ* 12 *φήσει* 15 *ἡγοῦμαι* supra v. 327, 2 *τ(ὸ τῶν ἱπποκενταύ)ρων* 3 *κ(αὶ ἐπιρρεῖ) δ' ὄχλος* 328, 17 *παραλελοίπειν* 329, 2 *ἠδέσθη* 3 *ἔμοιγ' οὖν* 6 *οἷόν τ' ἦν* 331, 6 *περὶ δὲ τοῦ* superscr. *τε*.

P. 337, 14 *ἀλό* 338, 11 *ἐντεθυμῆσθαι* 339, 8 *πεφυκό* 342, 1 *ἢ* 8 *κατὰ πάθος*[5]) 9 *λέγειν* 344, 2 *μαθήματα* 10 *ἔφερον* 345, 13 *ἐπὶ τῶν τῆς*[6]) 346, 11 *συνεκθέοντες* 13 *ἐκεῖνο πρτάττη* 347, 9 *σκοπῶν* 15 *κρημνοῦ* 348, 5 *πότερα κρίσεις τινὰ* 11 *δήξεις*[7]) 349, 10 *ὡραῖόν τι* om. 14 *κρίσις εἶναι* 351, 2 *τοῦτον* 352, 7 *καταβάντα* 354, 3 *ἄξιον* 356, 14 *ἄπο τρόπου* sic

---

[1]) Itaque non iam »firmat« (ut dicit Rzachius) Galenus lectionem *δή ῥ' ἤμελλε* Hes. Theog. 888.

[2]) Ne lectio quidem *ἐγκάτθετο* (Hes. Theog. 890. 899) a Galeno fulcitur.

[3]) Errat Wellmannus p. 36.

[4]) Sic olim coniecit Ruhnkenius.

[5]) ***κατὰ πάθος*** saepius, cf. p. 361, 9. 10; 381, 1; 392, 16; 402, 8/9. Sed etiam ***κατὰ τὸ πάθος*** invenitur, velut p. 357, 11; 367, 4/5. Eodem modo variantur ***κατ' πάθη*** (p. 362, 3) et ***κατὰ τὰ πάθη*** (p. 362, 15; 363, 1. 12; 364, 10).

[6]) Sic Aldina quoque; in Muelleri editione ***τῶν*** intercidit.

[7]) Sic coniecerunt olim Cornarius et Zellerus.

semper) 358, 11 *παριδὼν τε* 359, 11 *κατορθωμένως* 360, 12 *κατὰ λόγον* 361, 7 *ὀρθότητα* 9 *κατὰ πάθος* 362, 9 *αὐτῷ* corr. in *αὐτὸν*.

P. 373, 4 *με* 374, 2 *πᾶσι* 9 *ἀλλ' ἀλύκτημαι* 11 *οὗτος* 12 *συμβουλευόμενος*[1]) 376, 4 *ἐᾶν* 378, 8 *τοιοῦτον* 379, 6 *ἡ ἐπίπληξις αὐτῇ*[2]) 15 *αὐτὸν* 381, 3 *ἀποχρήσεις* 383, 13 *ἐν αὐτοῖς* 384, 2 *τοῦ κρίσεις* 14 *ὅμοι* 385, 8 *ἔχει γ'* 9 *νουθετουμένη* 387, 6 *τοῖς* bis 7 *ἑαυτῷ* 8 *αὐτοῖς* 388, 1 *θέλεις*[3]) 10 *ἔῆος* 11 *μίαν ἂν στήσεις* 389, 12 *περαινοῦντες* 12 *δὲ τυγχάνομεν* 390, 12 *γραμμάτων τε κρίσεων*[4]) 391, 3 *δεδειγμένου γ'* 4 *δ' ἐπεί τινα* 10 *προσφέρονται* 392, 3 *τὴν μεγάλου*[5]) 13 *ἀμελέτρητον*[6]) 393, 1 *μήποτε* 12 *φυγάδ' ἐμαυτὸν* 14 *πάσχοιμι ὧν* 15 *νεωραῖς* 394, 2 *τόδε* 395, 4 *δισυλλόγιστον* 15 *αὐτὸς* 396, 6 *πραγματείαν* in compendio 12 *ἀποραῖς* 15 *καίτοι ταῦτα καὶ* 397, 14 *ἐπὶ δὲ τῆς* 398, 1 *ἐκορέσθη* 13 *ἡσυχάσαντας* 15 *τόνδε* bis 399, 9 *πάμπολα* 11 *ῥυθμοῦ*[7]) 15 *ὀρεκτῶν* corr. in *ὀρεκτικῶν* 16 *καὶ τυγχανόντων* bis 400, 3 *παύλας* 10 *καὶ τὸ φάναι* 15 *μὴ βουλόμενοι κλαίειν κλαίουσιν*[8]) 401, 6 *πρὸς αὐτῆς* corr. in *αὐτῶν*[9]) 402, 11 *δϊ τ χρόνον* 12 *μέτρου* 405, 8 *χύσεις* an *λύσεις*, diiudicare non possum 14 *ἐπιθυμητικήν τε* 406, 9 *αὐτῷ* 11 *πάμπολα* 407, 12 *παμπόλαις* 13 *ἄγεσθαι* 409, 4 *ὑγιεία* 12 *οἷα*

[1]) Cadit igitur, quod coniecit Ml.: ***πάρεισι συμβουλευσόμενος*** pro ***πάρεστι συμβουλευόμενος***.

[2]) Firmatur igitur codice coniectura Dielesiana: ***ἡ ἐπίπληξις αὕτη***. Vide quantum aberrarit Ml. coniciens scriptum fuisse ***ἐπιπλήττων ὁ Πηλεύς***.

[3]) Ergo lectio ***θέλοις***, quam recepit Kirchhoffius (Eur. Alc. 1079), e codicum memoria nullum iam habet adiumentum.

[4]) Extat igitur quod Dielesius enucleavit: ***γράμμα τῶν τε κρίσεων***.

[5]) Pro ***τήν*** quod Ml. eiecit, Wilamowitzius ***ἐχρῆν*** scribendum proponit (deleto ***ἔδει*** quod ille v. 5 inseruit).

[6]) Id est ***ἀμελέτητον***, quod rectum esse, ***ἀμέτρητον*** autem falsissimum, apparet ex oppositis adiectivis ***ἀσκηθὲν δὲ καὶ συνεθισθὲν καὶ χρονίσαν***.

[7]) Corruptum esse videtur.

[8]) Etiam in Aldina haec inveniuntur; itaque dubito an in editione Mueller. typothetae error sit omissio verbi ***κλαίειν***.

[9]) Lege ***πρὸς αὐτῆς***, scilicet ***τῆς βουλήσεως***.

τ᾽ ἐμπίπτειν 410, 1 *εὐεμπτωσία* 9 *εἰκός* (sic) 9 *τὰ δὲ* 411, 6 7 *δὴ τῇ τῆς* 10 *καθεστῶσιν* 412, 4 5 *νοσιώ*^{δ} 13 *ὑπόγυος* 414, 3 4 *ἀλλήλας* 10 *νόσος καὶ εὐεξία* 12 *φύσει* 15 *συνωνι*^{υ,} 415, 16 *αὐτὸ ποιεῖν* 416, 1 *ἀληθῆ* 418, 3 *ἐπὶ μικρὸν* 419, 1 *λέγηται* 420, 7 *συμμετρίαν ἢ ἀμετρίαν* 423, 13 *μόριον δὴ τῆς* 424, 11 *ἐν τ͡* 425, 6 *ἐφυλάξα*^{ι} *μὲν* 426, 13 *τε* om. 427, 13 *συνέχεεν ὑγιεία* 429, 2 *ψυ*^{χ} 7 *ἔκ τινος διαφορᾶς διαφοράν* 430, 3 *ξυγγενῆ τε* 431, 2 *ἄλλο ἢ* 12 *ἱππο*^{κι,} 432, 5 *ἀναλήψομεν* corr. in *ἀναλήψομαι* 433, 7 *παμπόλων* 436, 6 *ὁμολο*^{γι} *τά τε* 437, 8 *παι*^{δ,} 15 *προβαλομένου* 438, 3 *τε καὶ κροκοδείλου* 441, 2 *ἰεσθαι* 442, 4/5 *κρίσιν τὴν τοῦ* 443, 2 sq. *θερμο*^{ι,} *καὶ ψυχρο*^{ι,} *καὶ πα*^{χ,} *καὶ λεπτο*^{ι,} 5 *μνημονεύσομεν* 7 *περιγράφωμεν* 444, 5 *πα*^{θ,} 446, 8 *παιδείαν γε* 14 *αὐτὸς ἔχων* 447, 10 *τελειότητας* 12 *καλλίων* 448, 12 *τῆς*[1]) 449, 7 *τὸ* supra v. 15 *λέγοι τὸ τῇ* 450, 8 *αὐτῷ*[1]) 10 *μᾶλλον* corr. in *καλὸν*[2]) 451, 9 *ὁρατοῖς* 453, 4 *νεανί* in exeunte versu[3]) 5 *ἅττα* 6 *οἱ δ᾽* 455, 4 non ante *περί*, sed ante *εἰρήσεται* (v. 5) deest *δέ*. 8 *πολυχρονίαις* 456, 7 *ὅτε* 10 *ἐπὶ θυμῷ* 11 *κλεαν*^{θ,} 457, 4 *ἐπὶ πλέον* 8 *θυμοειδεῖ* 10 *πάμπολα* (item v. 14) 458, 10 *διὰ τὸ* 459, 8 *οἷός τ᾽ ἦν* 460, 3 *πραγ*^{μι,} (item v. 6) 15 *μ(ό)ρ(ι)α σύμπαντα* 462, 1 *πλειω*$^{ω'}$ 8 *μέλλει λέγειν* 10 *εἰσὶ διοικοῦσαι τὸν βίον ἡμῶν δυνάμεις* 12 *πραγ*^{μι,} 463, 3 *ἀριστο*^{τλ,} *καὶ πλ*^{ατν} 464, 10 *βούληται γενέσθαι μοι* 12 *ἐπορεγομένου* corr. in *ἐπορεγομένην* 14 *ἀπωθεῖν* 465, 3 *ἐπιθυμεῖν* 4 *λογιζομένου πῶς καὶ τίνα*[4]) 16 *μὲν δὴ* 466, 5 *ἀλη*^{θ,} 467, 11 *ἀνθέλκων τὲ καὶ στασιάζων* corr. in *-κειν τὲ καὶ -ζειν* 468, 1 *σω-*

[1]) cf. L.
[2]) cf. M.
[3]) cf. MA.
[4]) Sic A quoque.

φροσύνης 9 *προσίεσθαί τι καὶ φεύγειν* 469, 5 *λογικὴν*[1]) 471, 3 *δὴ διψεῖ* 6 *(αὐτοῦ τοῦ διψῶντος) καὶ (ἄγοντος ὥσ)περ θηρίον* 7 *τό γ᾽ (αὐτὸ τῷ) αὐτῷ* 11 *ὅτι μὲν ἄλλη ἡ*[2]) 472, 5 *ἐγγίγνεσθαι* 473, 7 *τὸ μὲν* corr. in *τῷ μὲν* 10 *πρέπει* 11 *δρα*^{μ} 474, 2 *δ᾽ (ἡ ἀ)ρχὴ* 3 *δύ᾽ ἡμῖν* 4 *ἐνόντος (αὐτὸ) δὲ δὴ τοῦ θυμοῦ* 5 *ἃ(ν ὁμο)φυὲς* 7 *τί, πιστεύω τοῦτο* 11 *κρατούμενος δ᾽ οὖν* 475, 2 *σημαίνει τὲ ἔφη* 476, 12 *ζητιμένου* 12 *δόγματος (οὔ)τ᾽ ἐμνήσθη τινὸς αὐτῶν (οὔτ᾽ ἀντειπεῖν* 13 *λόγων (μακρῶν μᾶλλον) δὲ* 477, 6 *ἔφη* 6 *πολλαχοῦ* 9 *τῷ θυμῷ* corr. in *τὸν θυμὸν* 478, 5 *ἐνταῦ*^{θ} *δ᾽* 479, 7 *προαιρεῖ(ται) τ* 7 *ἀμέτρως δι(α)καιομέν(ων) (ἐπιθυμούντ)ων τε πόματος ψυχροῦ* 9 *αὐτῷ* 9 *πόμ(α καὶ βλάβην) ἐσχάτην* 10 *αὐτῷ* 10 *ὠργίσθη*[2]) 481, 1 *δικαίω(ς)*[3]) 3 *νικᾶν*[3]) 3 *λήγειν*[3]) 3 *ἡ τελευτὴ* 5 *ἀνακλιθεὶς* 482, 1 *ὑπαρ*^{χ,} 1 *τοσου*^{ι,} 4 *τὰ γι(γ)ν(όμ)ενα* 9 *ἀγριούμενον* 483, 15 *διαφθοραὶ*[4]) 484, 10 *ἴδη* 11 *γε(νόμεν)α* 13 *ἔτι γ᾽ ἐν* 485, 1 *μαρτυρ*^{η,} 3 *ἐπιπλήττων* 14 lacuna, ut in MA. 486, 2 *ζῶσιν* 6 *τοιαῦτ*$^{(α)}$ 488, 4 *ὀργὴν δ᾽ ὁ πλάτων ἔφησε πεποιηκέναι* 489, 2 *τοῖς τό* exeunte versu[5]) 490, 6 *ἠμφισβήτησε* 492, 7 *ἑκα*^{τω,} 9 *πολλα*^{χ} 13 *μὴ δι᾽ ἀκολουθίαν* 493, 4/5 *ἡ κατὰ τὸν σφυγμὸν* corr. in *ἡ τῶν σφυγμῶν* 494, 12 *λέγοιτ᾽ ἂν* 495, 9 *ξυνωρι*^{δ,} 496, 4 *κίνησιν* 17 *πα*^{θ,} 497, 12 *μὲν ἤδη* 14 *ἐρέσθαι* 498, 6 *τῷ ἀπωθεῖσθαι* 7 *θείοις* corr. in *θείης* (sive inv. ord.) 10 *καὶ αὐτὸν* 14 *βουλη*^{ι,} 15 *τί οἱ* 500, 4 Inde a *εἴη φλέβα* atramentum pallidius est. 6 *τᾶλλα* 11 *ἔστιν οἷον* 501, 1 pro *ἐπιθυμητικὸν* extat *πολιτικὸν*, in margine autem illud adscriptum est. 15 *ἐπιδέδεκται* 502, 9 *ψυχῆς* 504, 2 *ἔν τε τῇδε* 8 *εἴδη μέν τις*

[1]) Hanc veram esse lectionem docent p. 337, 6 et 351, 10.
[2]) Sic Aldina quoque.
[3]) cf. L.
[4]) Sic olim Cornarius.
[5]) cf. MA.

505, 1 διὰ [τ] μόνην 14 μὴ ὅτι μὴδ' 506, 7 ὑπόλοιπον δὴ 7 δεόμενον ὂν ἐν τῶδε[1]) 507, 1 (ἔτι σφύζουσαι κατὰ φύσιν, αἱ δ' ὑ)πὸ[2]) 2 (ἄσ)φ(υ)κτοι (γι)γ(ν)ό(μ)εναι 6 (ὅσα) θλιβόμενος[3]) 508, 16 ὁ πλάτων δ' 509, 6 ὡ(ρμ)ώμεθα 7 inter ἐναργέστερον et γυμνασθέντες septem fere litterae, quae vix possunt legi, extant. Cognoscere mihi videor ἵν. μ..προ[4]) 510, 8 τὸ οἷον 511, 8 αὐξάνειν (.:...:) ἐπιγιγνομέ(...)εἰς[5]) 8 κλάδου(ς) μὲν τι(νὰς) (ἀπο)φύουσα τοῦ στελέχους 9 σχίζουσ(α) 11 μέ(ρος) 512, 3 δεδημιουργημένα 7 θα [τω,] 17 ἑκάτερα 513, 9 ἄδηλον corr. in εὔδηλον 12 ἐξαπατώμενοι[6]) 14 ἀεὶ (τούτο)υ γιγνομένου[7]) 515, 13 παρὰ χρῆμα 516, 1 αὐτῶν δύ(να)ται δεί(κνυσθαι)καίτοι[8]) 3 ἔργαψ(α) 517, 3 ἢ (corr. in ἦ) εἰ 518, 2 δέ om. 8 πάμπολα μικρὰ 11 ἀπ' ἐγκεφάλου βλαστάνειν 12 πρέμν(ον) 12 παμπόλου 16 (ἀρ)χαί 521, 1 τῶν φρ(.........) ἀν(α)τεταμε(νον) ἔλαττον δὲ ἀμφοῖν τὸ (......) τ(.....) καίτοι[9]) 2 γ' εἴπερ (ἦν ἡ) καρδία 523, 8. 9 ἀποφέρ(οντα)ι τὴν ἐπὶ τῷ ἥπατι κύστιν, ἐντεῦθεν τὲ πάλιν ἐπὶ ἓν χωρίον ἡ κύστις ἐξερεύγεται 10 μίαν (.........) κύστιν[10]) 11 προπαρασκευάσιων 13 ἐπιστεύθη (—)

[1]) ὂν non irrepsit, id quod putat Ml. (cf. proleg. p. 41), sed depravatum est ex ἦν, quod neque in A neque in H invenitur.

[2]) Litterae quas inclusi partim non clarae sunt, partim evanidae; de lectione dubitatio non est.

[3]) Vestigia litterarum evanidarum magis ad ὅσα quam ad ὅτι ducere videntur.

[4]) Fortasse igitur hanc lectionem probes: ἵν' ἅμα (τε) προγυμνασθέντες κτλ. Cf. p. 546, 5 δεόμενος ἀκροατῶν προγεγυμνασμένων ἐν τοῖς κτλ. Cf. etiam p. 633, 7; 624, 11; 327, 12 sqq.

[5]) I. e. αὐξάνειν τὲ τὰς ἐπιγιγνομένας (sc. ῥίζας). καὶ ante αὐξάνειν sine ulla auctoritate Ml. inseruit.

[6]) ἐξαπατώ | ultimae sunt litterae paginae 66v, μενοι in initio eius quae sequitur minus clare extant: inde dissensio inter apographa M et A.

[7]) Rectum vidit Muellerus.

[8]) Cornarius recte emendavisse videtur, quae invenit corrupta in Aldina.

[9]) Collatis p. 528, 4 (φαίνεται γὰρ ἡ κοίλη φλέψ ἀπὸ τοῦ ἥπατος εὐθὺ τῶν σφαγῶν ἀναφερομένη); p. 530, 15; 660, 13; XV 389K hoc modo locum restituo: ἧττον δ' εὐρὺ τὸ διὰ τῶν φρενῶν ἐπὶ τὰς σφαγὰς ἀνατεταμένον, ἔλαττον δὲ ἀμφοῖν τὸ ἐμφυόμενον εἰς τὴν καρδίαν. Sed certa res non est.

[10]) δηλονότι certe non extat, cumque sententiarum connexus verbum aliquod activum postulet, olim fuisse conicias ἐκπέμπουσι sive παράγουσι sive aliud eiusmodi.

ἄν[1]) 14 ὕλης 524, 3 ὕλην ἐλλιπῆ ὕλην τὸ αἷμα 5 ἀμφισβητήτως 525, 10 προήκον [ι] 526, 14 ἅπαξ οὖσαν[2]) 527, 3 κατειρ σμένας (sic) 528, 1 πλὴν ἢ τῆς 2 ἐφικνεῖται corr. in ἀφικνεῖται 5 ταῦτα 6 κατὰ τὴν ἀρτηρίαν 6 ὃ θεωρούμενον 9 ἐκφύσασαφ(ῆ) σχίσιν 529, 5 πο[λλ] 8 μένεσι 9 ὑπαρ [λ,] 12 οὐκ ἔχων 13 ἀσύμβαντα 530, 1 συγγενᾶσθαι 2 πάμπολυ 12 ἐκφυομένη 531, 3 οὐκ om. 5 εὕρη 11 ὑπάρ [/] 532, 4 παμπόλων 533, 1 (τὸ ἧπαρ) ὡς τῶν ἀρτηριῶν 2 δένδρου δ' ἡ χώρα[3]) 3 ἀρχὴ τοῦ (......) παντός[4]) 8 τῆς διδασκαλίας 535, 3 τίς οὖν (ἡ) πλεονεξία[5]) 4 καὶ ῥαθύμως 537, 13 ἄρξεται 538, 6 ὁ δεικνύων 11 ἐρασιστρατίοις 16 προσχρῆται 539, 2 ὑπ' ἐρασιστράτου corr. in ὑπ' ἐρασιστρατείου 6 ὁμοιο [ι,] 15 τὸ ἕτερον αὐτῶν, πνεῦμα δ' εἰς ὅ(λον τ)ὸ ζῷον τὸ (ἕτερον) 540, 1 (.........) τῶν ὑμένων[6]) 2 τῇ καρδίᾳ χρόνων ἀμοιβαῖς 8 εἰσδεῖν corr. in εἰσρεῖν[7]) 13 ῥέποντες 541, 2 καὶ τοῖς ἐπὶ τοῖς 12 ἀπολειψόμενον 542, 7 αἷμα π (viginti fere litterarum lacuna) ον τὸ ἕτερον (ὑπὲ)ρ οὗ σύμπας[8]) 8 ου(κ) εχ(ομεν..)πεῖν κατὰ[9]) 11 κατὰ corr. in παρὰ 543, 9 τὸ ἧπαρ ὑπάρχει[10]) 544, 6 ἐν τῷ προ [τω,] πρω [ι,] 545, 6 οὔτ' εἰ φλέβες 546, 6 ἑτέρῳ [θ] 14 παμπόλων 16 μι [α,] 547, 9 παμπόλας 549, 3 ἐλάττοσιν 10 δια-

[1]) Hoc dici potest, το post ἐπιστεύθη non scriptum fuisse; cogitari potest de ἐπιστεύθη ποτ' ἂν (cf. p. 745, 1 ἂν ποτ' ὀφθείη) sive ἐπιστεύθη γ' ἄν.

[2]) Hoc esse ἀπάξουσαν vidit Wilamowitzius; de futuro cf. p. 523, 11.

[3]) δ' ἡ partim oblitterata sunt, sed certa est lectio. Ceterum iam Dielesius hoc enucleavit, cum Ml. mirum quantum a vero aberrarit.

[4]) Supple ἀρχὴ τοῦ φυτοῦ παντός coll. p. 548, 5 ὡς ἀρχὴν ἅπαντος τοῦ φυτοῦ.

[5]) Sic iam Ml.

[6]) Ea quae Ml. temptavit, non extant.

[7]) Rectius esse εἰσρεῖν (quod etiam Cornarius coniectavit) quam εἰσθεῖν docet exempli causa III 480. 481 K.

[8]) Itaque pro ἐξάγον, quod scripsit Ml., lege παράγον (cf. p. 565, 12. 15). Cetera recta esse mihi videntur, qualia Ml. restituit.

[9]) I. e. οὐκ ἔχομεν εἰπεῖν.

[10]) In Aldina extat ἧπαρ ἐστὶ, sed num in Marciano quoque valde dubito, quamquam nihil adnotat Ml.

λάβοις 13 ἡμη[ιρ,] (item v. 17) 550, 14 ἀμνιὸν 17 τὰς δύο ἀρτηρίας 552, 16 ἀπεσχίσθη 553, 9 συνημμένοις 13 θαυμασιω[ιτ,] πραξα[ιρ,] 554, 1 ἀφύκτους 13 τριττὴ 555, 4 τ ῆ ἐ π ὶ[1]) 7 εἰς τ̀ προκείμενα 7 τὸ μὴ δι᾽ ὅλου 15 διήμαρται 556, 6 καταφυομένων 8 οὐδαμῶς ἂν ἀρχὴν νομίζοιτο[2]) 557, 5 ἐ π ι τ η δ ε ι ό τ ε ρ ο ν ἀ ρ χ ὴ ν ν ο μ ι σ θ ῆ- ν α ι 5 φημὶ δὲ καὶ 9 τοῦτο κατὰ πάντα 558, 14 σώματος bis 559, 2 3 αὐτῆς 11 οἱ γαστὴρ 13 δηώσεται 561, 2 παραγχύματι 4 π ά ν τ ω ς ἕ ν γ έ τ ι τ ο ι ο ῦ τ ο ν[3]) 562, 7 ἐγκεφα[λ,] 10 καθ᾽ ἑκάτερον 11 καὶ ἡ, τίς δὲ σάρξ[4]) 14 κρυσταλοειδὲς ὅτι 563, 3. 4 αἷμα τῶ πεπῆχθαι μόνον αὖ τοῦ περιέχοντος γίγνεται 5 θερμότητα μελαίνουσα δὲ διὰ 565, 1 παρεσκευασμένης 4 ξηρο[ιρ,] 5 ὑγρο[ιρ,] 566, 2 (non 1) περὶ om. 567, 8 ἑτέρω[ϑ] 11 ὑπαρ[χ,] 568, 3 κ α ὶ τ ὸ σ φ ύ ζ ε ι ν ὄ ν ο μ α 11 ἱππο[κράτ] 569, 4 πνεύμ'' 8 εἰς ὅ[ι] 571, 15 καρ[δ,] 572, 1 ὠμοπλα[τ,] 1 περὶ παρασπονδυ[λ,] 3 ταυ[τ,] 13 πρὶν ἐνταῦθα 573, 2 ἔν[ϑ] 5 τῆς ἀρτηρίας 10 τ ῶ ν π λ ε υ ρ έ ω ν 11 ἢ νεφρὸς 574, 3 φλε- νῶν 575, 9 ἅμα[α] 576, 5 καὶ τοῦ 8 μὲν ἢ μικρὸν 12 ὀξυθυ[μ,] 578, 1 οἷς ἂν μάρτυσι superscr. ὡς 2 ἔγνω[ς] 6 ἀντιμαρτυροῦσιν

---

[1]) Sic recte Muellerus.

[2]) In Aldina ea leguntur quae scripsit Ml.: *ἀρχὴ ἢ τελευτὴ ν.*; num etiam in Mo?

[3]) Haec lectio eo confirmatur, quod Oribasius, qui paucos locos ex hoc libro excerpsit, idem exhibet; III 33, 7 ed. Daremb. enim haec extant: *ἕκαστον γὰρ τῶν ὀργανικῶν τοῦ ζώου μορίων π ά ν τ ω ς ἕ ν γ έ τ ι τ ο ι ο ῦ τ ο ν ἔχει κατὰ αὐτὸ, οἷον οὐκ ἄλλο τῶν πάντων ἐστίν.* — P. 562, 10 *καὶ διὰ τοῦτ᾽ ἡ ἐνέργεια κ α θ᾽ ἑ κ ά τ ε ρ ο ν ἴδιος ἐπὶ τῷ τῆς οὐσίας ἰδίῳ* etiam meliorem praebet Oribasius lectionem quam H. Ibi enim legimus (III 33, 13), *καὶ διὰ τοῦτο ἕ κ α σ τ ο ν ἰδίαν ἔχει τὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τῷ τῆς οὐσίας ἰδίῳ.* Dico Galenum non *καθ᾽ ἑκάτερον*, sed *καθ᾽ ἕκαστον* (quod editor quoque Aldinae coniecit) scripsisse, quia Galenus animos nostros revertens ad ea quae supra (v. 4) dixit exemplorum enumerationi per conclusionem finem facit ideoque non ad sola verba quae antecedunt *νεφροὶ καὶ σπλήν* spectat. Ceterum ex Oribasio ad Galenum multum non possumus capere, nam Ml., maxime pp. 596 sqq., nimis secure Oribasium secutus esse mihi videtur.

[4]) Wilamowitzius proponit *καὶ ἡ τῇδε σάρξ.*

16 εἶδ[ο] 579, 5 πυθώδ᾽ 580, 1 οὗτος 5 ἐπιστωσάμεθα 581, 2 ὑ π ὲ ρ pro περὶ[1]) 582, 14 ἐλεγχθέντος 583, 7 τὸ om.[1]) 584, 12 γ ὲ γ ρ α μ μ έ ν α[1]) 15 τεττάρων δεηθεὶς[1]) 585, 4 γνῶντες 586, 10 καταλαβεῖν 587, 2 τί 12 κατὰ τράχηλον 589, 12 ἀναγκαῖον bis 590, 2 δόξει 3 βουλη[θ,] 3 μέλλει 7 ἀριστοτε[λ,] 591, 3 μετὰ βιῶ[μ] 5 ἀρίστωνος 11 νε[μ,] 12 π ρ ά τ τ ε ι ν 592, 5 δ ι ο ι κ ο ῖ τ ο 12 ἀγνοῶν 594, 6 λέγει τ ο ῦ φύσκοντος 12 τὴν bis 595, 5 γίγνοιτ᾽ 15 ἕν γε το 596, 2 οἶ[ς,] 9 γεννημένου 598, 7 μ ὲ ν (..) αὐτοῦ[2]) 9 π ρ ο[τερ,] 16 ὅ γε 599, 13 ἐλλιγμοῖς 600, 8 κ α ὶ α ἱ ἀ π ὸ 10 ἐ ν τ ο ύ τ ο ι ς ὁ ἐρ. 601, 15 ἢ ἢ τέμοις 602, 3 ἑκάτερα 8 ἀνατιτραμένων 606, 12 ε ἶ ς ἀ ... τ[3]) 607, 11 ἱπποκρα[τ,] 608, 4 παραυτίκα· χρόνω δ᾽ ὕστερον 12 γέ τι 609, 7 αὐτῆς 610, 5 κάτω 8 οὖσαν corr. in οὖσα 611, 4 τρίτον 612, 8 θα[τρ,] 613, 5 ὑ π ά ρ χ ε ι 8 παντελῆ 614, 4 τὸ τῶ πόρω 5 ἐ ν κ ύ κ λ ω 11 ὅ τε 615, 15 τρήματος 616, 13 πρὸ τῆς 15 ὅ[λ,] 617, 14 συμβαίνειν 618, 1 γοῦν κατ᾽ αὐτὸν ἡ θερμασία 6 ἄφυκτοι 8 πνεύματος om. 619, 2 ὅσ̀ (sic) 4 ἔμενεν 8 ἀποκεχώρικε 620, 5 ὅλον ὅσον ἐστὶν 13 μα- λακῶ 621, 4 πεισθει[η,] σαφῶς 12 ἐ κ δ έ exeunte versu[4]) 17 ἐμ- π τ ω σ ι ν 622, 8 περιελον[ῦ] 623, 4 αὐτῶν 624, 2 γοῦν τὸ τοιοῦ- τον 14 ὑ π ά ρ χ η 625, 3 φέρον[τ,] τινες 626, 2 γεωδεστέρω 11 προσ- θίων 627, 5 αὐτήν τε 11 librarius primo *μερῶν* scribere videtur voluisse, tum id correxisse in *γενῶν*: (..)*νῶν*[4]) 628, 1 ὅσον μὲν τὸ καίειν 2 ἡμέτερον 12 συμπαγὲς corr. in ξυμπαγὲς 12 ἓν om. 13 τῶν om. 14 συνέπεσεν 629, 1 διαδίδωσιν 2 π α ρ έ σ χ ε τ ο 3 ἤδη 630, 8 τίθησιν 12 τὶς ἄρα 631, 8 ἁλμυρὸν 632, 1 αὐτοῖς πᾶσι corr. in αὐτῶν πᾶσι 633, 6 κατά γε τὴν 13 διακρίναι 634, 12 ἄμποτε 635, 1 καὶ κατὰ τῶν 13 ἱπποκράτης (sic) 636, 4 πλεῖον 637, 5 ὑπαρ[χ,] 10 ξανθοῦν 639, 3 πιθανω[τρ,] 9 αὐτῶ 10 ὀρεκτῶν

---

[1]) Idem exhibet A.

[2]) Inter *μέν* et *αὐτοῦ* aliquid extabat; sed litterae nimis evanidae sunt.

[3]) Quid hic lateret non exploravi.

[4]) cf. M.

corr. in ὁρατῶν 14 παρελκόμενος 15 ἄλως 640, 8 τῶν κατὰ μέρους 14 ἀλλο[ιρ,] 642, 2 ἐναντίως ἦν 15 ὀνόματος 643, 8 εὐλαβήθην γὰρ 9 τήν τε 645, 13 ἢ διὰ τὸ 646, 5 μαθγ[ι,] 11 κύκλω δ᾽ αὐτῶν[1]) 647, 1 ἐντεριόνην 7 ἀπόλλυται 650, 4 αἱ περὶ 10 κυριω[ιτ,] 13 τῇ om. 651, 3 ἡρόφιλος 9 εἰδόντας corr. in ἰδόντας 13 συντεθέντας 15 ἀριστο[ιλ,] 652, 7 ἐνδεικνύον 653, 2/3 εἴ τις bis 6/7 παθῶν γεγραμμένα 12 αὐτῷ 654, 1 ἐπιθυμη[τξ᾽] 655, 1 ἐγκέφ[ᾱ] 13 ὡς καὶ τῷ 656, 10 ὁ om. 11 ἡμίσεος 657, 1 τῶν ἑξαμέτρων ὀκτὼ 15 κλα[δ,] 16 ἐναργῶν ἀπεδείχθη 658, 4/5 ἁπασῶν μὲν 659, 3 ἡ om. 660, 9 πραγ[μτ,] 14 μία 14 φυλάττον 16 γιγνομένη 661, 13 αὐτάρκης 17 ἑτέρως 662, 1 ἂν ἤδη 1 ἀποδέδεικτο 11 αὐτὸν 663, 8 στοι[χ͡] 14 ἀχιλλῆος 16 πηληϊάδεω ἀχιλλῆος 665, 4 δὲ τούτου 7 ἐγέγρα[πτ] 16 αὐτῶν ὁ λαβῶν 17 ἱπποκράτη βιβλίον[2]) 666, 1 προστιθέντος 4 καὶ τὸ 11 εἴω[θ] 13 ἱπποκράτη 15 κατὰ τ᾽ ἄλλα[2]) 667, 9 σώμαθ᾽ ἡμῶν 668, 1 ὑγίεια 10 γίγνεται ὑγρό[τρ] 11/12 κατὰ ταυτὸν | ταυτὸν ταυτὸ 670, 1 (δέ) 4 διὰ δὲ τὴν 671, 2 ἀπονέμειν 8 σώματα corr. in σχήματα 672, 2 τῆς ἐλάττονος bis 8 γέγον[c] 674, 3 ἀμφο[τρ,] 3 πλεόνων 13 (ὡς ὕλη συγ)κείμενον, alius quidam vestigia litterarum temere sequens scripsit ἐν ὕλῃ προκείμενον[3]) 14 (οὕτως), superscripsit idem ὄντως[3]) 675, 4 ἔχον[τ] 10 πρῶ[τ] 16 ὁμοιομ[ερ͡] 676, 12 καὶ μὴν bis 15 ἡμῶν (..)ματος ἐκ τῆς[4]) 677, 6 καὶ post ὀφθαλμὸς om. 679, 3 ὄντων τῶν γενῶν 7 ἅπαν corr. in ἀπὸ 680, 15 δυνά(μεως) 681, 7 πλέονα 682, 13 μόνων[5]) 15 ἀερώ[δ] 683, 9 μυελ᾽ 10 ἄλ-

[1]) A αὐτῷ.

[2]) Idem exhibet A.

[3]) cf. p. 14.

[4]) I. e. αἵματος; sed pro ἡμῶν scribendum esse mihi videtur ἡμῖν.

[5]) Idem habet M. Recipiendum erat Muellero μόνων, neque enim οὐ μόνον οὐδὲ idem est quod οὐ μόνον οὐχ.

λον τε 684, 3 ἐκείνου 5 λόγω τὸ 11 μυε[λ] 15 ἱππο[κρτ,] 685, 15 μικραὶ 686, 2 ὅ τε πλάτων 13 σχολαῖς 16 πα[λ͡] 687, 3 πικρο[τι,] ὀξυ[τι,] 3 σῶμα 9 ἢ 10 μὲν om. 688, 2 ὑπερβο[λ,] 10 ὀξείας τε ἄγριος 12 οἱ τὸν 689, 13 διορεῖσθαι 14 τῷ ὑτῷ 690, 6 ἰδέην 9 ἑωυ[τ͡] 10 ἀνθρώπω 11 διδοῖς 12 κατὰ ταῦτα 12 δίδως 13 αὔσει τοῦ 691, 1 ποιήσοι πάντα 8 ἃ ἐγώ τέ φημι καὶ 12 ἐλεγ[χ,] 692, 1 ἱππο[κρτ] 4 μόνη 9 αὐτῶν 693, 6 ποσο[τι,] καὶ ἀλλοιουμένους 694, 2 μετά γε χολὴν 695, 16 ἑωυτῶν 696, 1 πάντα ταῦτα 697, 7 ὅτι ἂν ἐφ᾽ 7 ἀκούης 10 ἥρως 15 ψυχρο[τι,] τε καὶ ξηρο[τι,] 698, 2 τὰ στοιχεῖα 7 πάσησιν ὥρησιν 12 ἀρθρητικὰ 13 συνεχέες 15 σηπεδόνες καὶ αἰδοίων ἱδρω[ςς](.). Hoc primo videtur esse scriptum; altera manus delevit καὶ ante αἰδοίων, inseruit καὶ ante ἱδρω[ςς](.), accentum ΐ posuit, post ω α scripsit. 699, 12 ὀδαξισμοὶ 13 ἀνάγουσι corr. in ἀνάγωσι 700, 1 κατὰ τὸ ἴνιον 5 τούτων 10 καταμήνων 701, 2 πρεσβύτησι 13 ἐπιχειρήσαν[τ] 702, 3 τούτων 6 (non 5) τοῦ φθινοπώρου om. 703, 1 ἀφημερινοὺς 3 αὐ[τ] 704, 7 εἴω[θ] 705, 3 ἱππ[ο/] 4 καὶ om. 6 συνάπτων δὲ 10 ὑπαλάτων 16 παντοίαν 706, 6 προσθεῖναι τῷ φ(λέ)γματι τὸ τῆς χρόας ὄνομα δῆλος[1]) 10 ἀναιμωθέντος 11 ὑγρο[τι,] 13 ξὺν ἁπασῶν 707, 14 πυρὸν 708, 2 ψυμῶν 12. 13 πᾶν ζῶ(ον) πάν(τως) περὶ τὸ (αἷμα καὶ) τὰς φλ(έ)βας αὐτοῦ θερμότητα 14 πυρός . (....) μὲν οὖν[2]) 709, 6 ἀ(π)ολλυμένου 6 αὐτίκα καὶ αἱ 7 αἱ κατὰ 710, 10 γεγενημένον 711, 2 σημεῖον αἱ ἡλικίαι 3 οὐ τὸ 4 ἐπίκτητον ὃ τοῦ θέρους πλεονάζει 6 ἐξηγησαμένου μου 7 περὶ τοῦ 712, 2 τε om. 3 συνίσταται 713, 14. 15 τὸ κατὰ — ῥέον 714, 5 αὐτὰ 5 φημὶ corr. in φησί 15 τῷ δι᾽ ἀναπνοῆς 715, 8 περιθέσει 716, 9 σφυγμῶ 12 τίνες οἱ στέλλοντες 717, 1 νεῦρα τὰ corr. in νεῦρα τὴν 8 χει-

[1]) Haec iam Ml. vidit.

[2]) Dispicere mihi videor π..ήν, sed quid sibi vellet, non exploravi.

μῶνος καὶ θέρους in compendiis 9 *ἑαυτὸν* 718, 3 *οἷον τὰ νῦν* scripsit alia manus evanidarum litterarum vestigia secuta. 13 *μεθιὸν* 13 *πάλιν* 14 *δυομένον* (sic) 719, 2 *περιω*^{θ} 7 *ὅταν — στόματος* in marg. 15 *ἔτι γοῦν* 721, 1 *ὁμολογεῖ*^{τ} 13 *μαλακὴν* 722, 3 *εἰ τὸν* 5 *παρηθούμενον* 7 *τῆς ἄλλω(ς) δογματικῶν* 13 *ἐπείτοι καὶ* 723, 9 *οἷον ἂν ἐστὶ καὶ*[1]) 15 *(ὡς)* 724, 2 Post *βιβλίω* in marg. aliquot litterae fuisse videntur, quae iam non possunt legi[2]) 725, 12 *μικρομερε*^{στρ,} 726, 6 *διαιρούμενον*^{ω} 12 *φυλάτ(τειν)* 15 *ὑπολαβ(εῖν)* 729, 7 *ἀλλὰ (καὶ) μᾶλλον* 730, 4 *παρε*^{χ,} 731, 2 *ἄλην* 11 *δείξω μὲν* 732, 3 *τὴν φυσικὴν* 733, 2 *γιγνοσκομένων* 4/5 *οἷς γιγνώσκομεν ἃ πᾶσιν* 6 *ἰητρίον* 13 *ἢ ὅπως ἄν τις ἐθέλοι* 734, 8 *φησὶν* ab alio quodam scriptum pro litteris evanidis[3]). 735, 5 *αὐτῆς* corr. in *αὐτῶν* 736, 1 *(χρ)ὴ* 4 *ἑαυ*$^{τ⌢}$ 9 *μέγιστ᾽ ἐστὶ* 10 *τοῖς* pro evanido *τις* scriptum. 12 *πεποιηκότ*^{α} ab eodem illo depravatum in *πεποιηκότος*[3]) 737, 1 *περὶ τῆς δικαιοσύνης* 6 *ἐπειδὴ οὖν* 738, 4 *καὶ ῥά(ων) καταμαθεῖν* 10 *μεταβὰς τ(......ἐπὶ) τὴν ψυχὴν*[4]) 739, 9 *μὴν κατα | βαίνων μᾶλλον* 740, 2 *ἀπατωμένοιση* 4 *τεχνικῶς* 6 *διαφεύγειν* 741, 2 *δ᾽ εἰπὲ* 3 *(εἴ)πη* 3 *διενενοήθημεν* 4 *κ(αὶ μάλα)* 5 *ἀμφισβη(τοῦ)μ(εν)* 7 *ποτέρω*^{θ} 7 *εὐαπαντώτεροι* 742, 5 *ἐγχωρῆσαι* 6 *βλάβη περίεστι* 10 *ἐν οἷς δ᾽ ἤτοι* 743, 9 *ἐπ᾽ ἐνίαν — ἔχον*[5]) 744, 4 *ἐπιμε*^{λ,} 746, 9 *ἀποδιδῶσιν* 12 *δοθῇ* 748, 8 *πρὸς τὶ τῶν τινὸς* corr. in *πρὸς τὶ τεῖνον*[1]) 749, 4 *μόνον ὃν ἐφυλάττομεν* 750, 6 *πότερον* 751, 6 *ταὐτὰ* 8 *πομάτων* 9 *τι* om. 752, 5 *πάνυ . τί οὖν* 8 *ἄμουσος* 8 *δ᾽ ἆρ᾽* 9 *(οὐ) φιλογυμναστικὴ* 12 *δ᾽ ο(ὐ)* 753, 6 *οὐ ταυτὰ* 8 *φύσιν εἶναι ταῖς* 12 *ὅμοιαι* 13 *ὁμοῖαι* 14 *καθὸ* 754, 5 *ἐπιτήδειαι· ταῖς μὲν γὰρ γυναιξὶν* 6 *σώματος εἰς κύησιν ἀπὸ τῆς φύσεως* 11 *ὁμοιότητα* 14 *ο(ἷς)* 755, 2 *παραδείγματος* 3 *ὅσον καθ᾽ ὅμοιον ἐστὶ καὶ ὅσον ἀνόμοιον* 5 *γιγνώσκειν δ᾽* 5 *τοῖσι χρὴ* 7 *σκέλη* 7 *παραδειγ*^{μτ,} 8 *χρῆ χρῆσθαι* 8 *ὑγιεῖ* 8 *καὶ* — (v. 9) *ὑγιὲς* om. 9 *γὰρ μᾶλλον ἄλλων* 11 *ἦν ἀνόμοιον τὸ ὑγιές* 13 *τὰ τοιαῦτα* 756, 2 *εἰς τὰ ὅμοια* 2 *καθιστάνειν* 3 *ὑγιεινὸν* 3 *μὲν* om. 4 *ἐννοεῖν* 5 *φέρεται* 5 *πολλῶ* 9 *εἰς* 11 *τούτου* 12 *ἢ ἀπὸ τοῦ* 13 *προσαναγκάζοι* 14 *ἄνωθεν* 14 *ἆραι* 14 *εὐθεῖαν* 757, 1 *μάλα δύνανται* 3 *ῥῆσις αὐτὴ τῇ* 5 *τῶ* om. 10 *παραβάλλοις* 13 *τίς* 14 *ἐξηρθρηκός* 758, 15 *ὥσπερ τὴν* 759, 8 *ὑπαρ*^{χ} 760, 1 *ῥάχεως ἀκ. ν.. γεννᾶται*[2]) 2 *κοῖλος* 3 *πρόσωπ᾽ σπονδύλων* 761, 6 *μέλλοι* 11 *ἐμβαλόμενος* 762, 3 *δεύεσθαι* 9 *ὀλίγω πρόσθεν* 763, 10 *ἱπποκρα*^{τ,} 764, 10 *διδομένην* 13 *ἰατροί, κ(αθ᾽) ὅσον δὲ τὰς πράξεις*[3]) 765, 1 *ἀλλὰ μηνοδότω μὲν τοῦτο* 13 *ἀκμῶν* 766, 6 *εἰσὶ καὶ* 767, 1 *τῶ πολιτικῶ* 2 *ἑρμηνεύη* 4 *ἑαυτῆς* 11 *ἐδεδείχην* 768, 2 *αὐτοὶ* 3 *δύναιτο* 3 *συνορώντων* 769, 3 *εἰδέναι χρὴ ὅσα* 7 *τῶν* om.

780, 7 *τοῖσιν ἰητροῖσιν* (sic semper) 7 *ἐπίκαιρα ἐόντα* 7 *ὁκόσα* 9 *ὀξείησιν οὔσοισιν* 10 *παν*^{τ,} 11 *ἀδιήθητον* 12 *μὴ δὲ μίην* 14 *ὀθονίου* 14 *διηθέοντες* 781, 1 *παχείαν* (sic) 9 *χειρώνακτες* 9 *ἡγεύμενος* 782, 1 *ἀσκέουσιν* 1 *ἐθε*^{λ,}[4]) 5 *ἀσκοῦσιν ἐς ἀξίαν* 6 *ἐθε*^{λ,}[4]) 7 *δηλῶν ἡμῖν οὐ μόνον* 783, 2 *περιε*^{χ,} *εἶναι*

[1]) Scribe *οἷον [ἂν] ἐστὶ καὶ.*
[2]) cf. M, qui lacunam exhibet.
[3]) cf. M et p. 14.
[4]) Olim extitisse puto *μεταβάς τ᾽ ἐφεξῆς ἐπὶ τὴν ψυχήν*, cf. p. 677, 10 *ἑξῆς ἐπὶ τὴν τῶν ζῴων μετέβη.*
[5]) Lege *ἐπ᾽ ἐνίων* sc. *τεχνῶν*, nam in verbis quae antecedunt aut latere aut excidisse *τεχνῶν* (fortasse cum Wilamowitzio legendum est *καὶ τοῦτ᾽ ἐπὶ πασῶν ἔνεστί σοι θεάσασθαι τῶν ⟨τεχνῶν⟩ τοιοῦτον (ὄν), ἐπ᾽ ἐνίων γε μὴν . . . ἔχον*) vel inde apparet, quod non *πάντων*, sed *πασῶν* codicis memoria traditum est. Cf. etiam v. 8 sq. *καὶ φαίνεταί γε σαφῶς οὖσα τοιαύτη τέχνη*, quae verba referenda sunt ad illud *ἐπ᾽ ἐνίων.*

[1]) cf. M.
[2]) I. e. *ῥάχεως ἄκανθα*, cf. p. 762, 6.
[3]) cf. e. g. p. 753, 15.
[4]) Non igitur *ἐς ὅτι ⟨ἂν⟩ ἕκαστος ἐθέλοι* legendum est, sed *ἐς ὅ τι ἕκαστος ἐθέλει.*

8 ὅμοιόν γε ἐστὶ τὸ 784, 14 διαφωνίας 785, 1 διὰ πείρας 11 ἀσυνετέειν 786, 4 ἀφ᾽ ἑκατέρων ἐπιβαίνει 6 εἷς 10 ἐκπεπιεγμένον 11 ὀστέα δ᾽ ἦν μέλη 13 οἶδος 789, 4 ὑποχόνδρια 12 καταρρητικὸς ἀεὶ 13 προσωφέλοι ἂν 790, 1 ὁκοῖα 4 τοῖσι νούσοισι 4 χρήσαιο 6 διαχωρη᾽[μτ] 7 πλαθαρω᾽[τρ] 8 πρέποι 11 ἀκρατέστερος 14 δι᾽ ὁρισμοῖσι διακρίνας 791, 2 βαλανείων 7 τινὶ δοτέον, οὐ δοτέον δὲ τῶδε· καὶ κατὰ τὸν καιρὸν ἤτοι δοτέον· ἢ οὐ δοτέον ἐστί· ταὐτὸν δὲ[1]) 12 λιχνίαις 14 ἢ διάφοροι 792, 1 διδάσκων καὶ διὰ 4 ἡ μὲν κοινοτάτη 5 γάρ τι 11 τῆς ψυχικῆς 794, 3 περί τε πτισάνης 7 διήρηντο 795, 7 ἔτι δὲ 9 καθ᾽ ἕκαστον ζῶον 10 αὐτὸς δὲ 796, 5 ὅπως ἀδηλίας ἔχον 10 ἀκαδδημαικῶν 797, 1 φῆ 5 (non 4) εἶναι δὴ 798, 2 φιλοσόφα δ᾽ οὔτ᾽ εἰς 5 ὑπάρχη 14 γεννητὸς 15 ἀγέννητος 799, 1 κατὰ τύχην 2 ἐπεστα᾽[τ] 5 ἢ τῶν τῆς 8 πρακτικῶν 15 οὕτω καὶ αὐτοὶ 800, 4 ἀχρηστίας 5 σω᾽[κτρ] 5 φάσκον[τ] 11 λογικῶν τε καὶ 801, 2 διαγιγνώσκειν τε καὶ 802, 6 δή τις 6 ἡ περὶ τῆς εἰς ἡμᾶς προνοίας[2]) 12 ὁρῶν γάρ τοι τινῶν 13 λέγοντος 803, 2 μορφῆ λέοντος 3 καθ᾽ ὅλην τὴν 6 ὁρῶντας 804, 2 ἐπίκλιντρον 3 μῆκος ἤ τι των 11 παγχρύσσοι 12 διὰ τοῦτον 14 περιθεῖναι 805, 3 κατορθώμενον 9 ὀστέων 16 νεύ(ρω καὶ ταῖς ἀρτηρίαις ἀρτηρίαι . διὸ).

Ex lectionum hac enumeratione intellegi potest, quantopere Hamiltonianus ceteros codices superet, praesertim si eas lectiones rectas quae iam a M° aut ab editione Aldina exhibentur, a me omissas esse cogitatur. Imprimis id gaudere debemus, lacunas in MA extantes maximam partem nunc expletas esse aut maiore cum verisimilitate expleri posse. Quamquam igitur inter codices nobis cognitos ille longe optimus est, tamen recentioris aetatis est, quam ut graviores corruptelas quae in libris de quibus agitur non paucae sunt, in eo nos non reperturos esse sperare potuerimus.

---

[1]) Mirum, quod neque A neque M haec verba praebent; equidem vereor ne Ml. hanc codicis Mi partem neglegentius contulerit, praesertim cum H longe plures, quam alias, rectas lectiones solus videatur exhibere.

[2]) A praebet ἡ περὶ τῆς ἡμᾶς προνοίας; recipienda est lectio Hamiltoniana.

Tam mendosus est textus ab Hamiltoniano praebitus — maxime in Stoicorum fragmentis atque in verbis Hippocraticis —, ut in nulla fere pagina arte critica emendatoriaque carere possimus. Ut hoc quoque modo in emendationem Galeni verborum aliquantulum conferam, eis quae sequuntur studebo. Antea autem id breviter exponendum esse puto, quod quicunque ignorat arte critica in Galeno feliciter uti nequit, quatenus hic scriptor in libris De Hipp. et Plat. plac. hiatum fugerit.

II.

Hiatum a Galeno etiam in libris De Hipp. et Plat. plac. vitatum esse, postquam Hermannus Diels[1]) de ea re egregie tractavit, inter omnes constat. Sed Muellerus, cum librorum de placitis editionem pararet, huius rei ignarus non modo hiatus intolerabiles codicum memoria traditos servavit, sed etiam ipse foedissimos hiatus Galeno imputavit. Itaque, ut quatenus Galenus vocalium concursus fugerit accurate perspiciamus, utile videtur esse prius textum hiatibus a Ml. insertis purgare.

P. 137, 4 sq. *τῶν περὶ τὸ στέρνον — τοιούτου ἐπιθέματος γενομένων τῆς καρδίας, οἷόνπερ ἡ ἔμπροσθεν ἦν κορυφὴ τοῦ χιτῶνος.* Codex Cantabrigiensis non *τοιούτου ἐπιθέματος*, sed *τοιοῦτον ἐπίθεμα* praebet, hiatus igitur a Ml. intrusus est. Sed fateor me ipsum hunc locum aliter facile emendare non posse; nam quod anonymus quidam[2]) proponit *τοιούτων ἐπιθεμάτων*, ideo vix rectum esse potest, quia non *οἷόνπερ*, sed *οἷάπερ* vel *ὅιαπερ* scribendum esset. Itaque in medio hunc locum relinquemus, ut postea ad eum redeamus. Cf. p. 44.

144, 5 *τὰ μὲν τῶν νεύρων ἐξ ἐγκεφάλου ἄντικρυς.* Sic Ml. Caium secutus scripsit, Cantabrig. autem verba inverso ordine praebet: *τὰ μὲν ἐξ ἐγκεφάλου τῶν νεύρων ἄντικρυς.* Insuetus est ille quidem verborum ordo, tamen non a lingua Graeca tam alienus,

---

[1]) Jen. Litteraturztg. 1875 Nr. 9.

[2]) Lit. Centralbl. 1875 p. 49.

ut Galenum hiatus vitandi causa verba ita posuisse putare ineptum sit.

154, 9 (*ἡ μεγάλη ἀρτηρία*) *σχίζεται τοὐντεῦθεν ἤδη* ⟨*εἰς*⟩ *μεγάλα μέρη*. Rursus Ml. contra codicis C auctoritatem Cai coniecturam in textum recepit. Sed non necessarium erat *εἰς* inserere; *σχίζεται* enim *μεγάλα μέρη* dictum est ut p. 510, 17 *σχίζεταί γε πολλὰς σχίσεις* et Herod. II 17 (*ὁ Νεῖλος*) *σχίζεται τριφασίας ὁδούς*.

182, 13 *ἐν ἄλλοις συλλογισμοῖς, ὅσους διὰ τοῦ τρίτου θέματος ἢ τετάρτου ἀναλύουσιν*. Tradita autem sunt *ἐπ' ἄλλοις, ὅσοις διὰ τοῦ τρ. θ. ἢ τετάρτου συλλογισμοὺς* (C *συλλογισμοῦ*) *ἀναλύουσιν*. Ml., ut verba transponeret, eo adductus esse videtur, quod quid sibi vellet *ἐπ' ἄλλοις* non intellexit. Quod si ita sumimus, ut significet »praeter alios (sc. syllogismos)«, omnia recte se habent excepto illo *ὅσοις*, quod corrigendum est in *ὅσους*.

184, 11 *τοῦ δ' ἐπιθυμητικοῦ ἐν ἥπατι*, quod ex coniectura scripsit Ml., cum codices offerant *τῆς δ' ἐπιθυμητικῆς ἐν ἥπατι*, ut v. 10 *τῆς δὲ θυμοειδοῦς* pro *τοῦ δὲ θυμοειδοῦς*. Si hiatus codicum memoria fulciretur, vix eum tollere conarer, quia talis hiatus a Galeno videtur esse toleratus, ut infra exponam. Sed cum duobus locis Muellero mutandum sit et eo modo etiam hiatus intrudatur, facilius meliusque curavisse verba mihi videor inserto post *τῆς δὲ θυμοειδοῦς* ⟨*δυνάμεως*⟩. Cf. p. 333, 10; 331, 1. 17; 335, 14. 16.

187, 8 *ἀπὸ πρώτου οὖν τῆς θέσεως*. Falsissima esset haec coniectura — codices enim habent *πρώτης* —, etiamsi propter hiatum offensionem non praeberet. Semper enim apud Galenum *πρῶτος* substantivo, ad quod pertinet, assimilatur, velut p. 241, 9 *καὶ τὸ πρώτην — διαπλάττεσθαι τὴν καρδίαν*; p. 244, 13 *ἐν αἷς πρώταις*; 15 *ἐν ᾗ πρώτῃ*; p. 633, 7 *καθ' ἣν πρώτην* (ubi Ml. falso *πρῶτον* mutavit); p. 673, 4 *πρώτας μὲν τὰς συλλαβάς* (ubi idem temere scripsit *πρῶτον*).

207, 9 sq. *οὐκ ἐμὲ χρὴ κατασκευάζειν, ἀλλ' ἐκείνους αὐτοὺς ἀξιῶ ἀποφήνασθαι προτέρους*. Codd. exhibent *ἀξιοῦν*, quod non recte stare Muellero libenter concedo. Sed rectius scripsisset *ἄξιον*.

267, 4 sqq. *ὥσπερ τοῦ προτέρου γένους τῶν ἐπῶν — παμπόλλη τις ἀφθονία ἐστίν, οὕτως οὐδὲ θατέρου ὀλίγα κτλ.* Sic Ml., H: *θάτερον ὀλίγον*. Equidem hiatu vitato scribere malim *θατέρων* (sc. *ἐπῶν*) *ὀλίγη* (sc. *ἀφθονία*), quae mutatio ei facillima videbitur, qui quantopere verborum, imprimis tam vulgarium, exitus a librariis confundantur scit. Olim extitisse verisimile est *θα*[τρ]' *ὀλί*[γ].

352, 12 *ὥστε κατ' ἀρχὰς εὐθὺς δεῖ ἀποδρᾶναι*. Ut *δεῖν* mutaret in *δεῖ*, nihil aliud Muellerum adduxisse potest, nisi, ut opinor, quod *ὥστε* initium enuntiationis ei efficere videbatur. Sed quoniam verba quae exscripsi arte coniungenda sunt cum verbis quae antecedunt *οὕτως ἅπαντα σοφιστικῶς ἐπανορθοῦσθαι δυνήσεταί τις*, mutandi nulla restat causa.

352, 15 sqq. *τοιοῦτον γάρ τι καὶ ὁ Χρύσιππος ἀξιώσει, ἐπειδὰν μὲν ἄνευ κρίσεως λέγῃ γίγνεσθαι τὰ πάθη τῆς ψυχῆς, ἀκούειν ἡμᾶς ἀξιῶν, ὅτι μετὰ κρίσεώς τε γίγνεται καὶ κρίσεις εἰσίν· ἐπειδὰν δ' ἄνευ λόγου καὶ ἄλογα, τὸ μήτ' ἄλογα μήτ' ἐν ἀλόγῳ τινὶ δυνάμει τῆς ψυχῆς, ἀλλ' ἐν τῇ λογιζομένῃ* ⟨*εἶναι*⟩ *καὶ λογικά*. Non modo superfluum est *εἶναι* illud insertum — neque enim difficilius hic quam antea quae supplenda sunt supplere possumus —, sed etiam falsum, quia affectus qui vocantur in ea animi parte, cui est rationis facultas, non sunt, sed fiunt. Cf. p. 432, 6 *κατὰ μίαν αὐτῆς* (sc. *τῆς ψυχῆς*) *αἵ τε κρίσεις γίγνονται καὶ τὰ πάθη συνίσταται*.

406, 9 sq. *Χρύσιππος ἐναντιολογούμενος αὐτῷ μαρτυρεῖ τῷ τ' ἀληθεῖ ἅμα καὶ τῷ παλαιῷ δόγματι*. H praebet *τοῖς τ' ἀληθέσιν ἅμα*, quod quare Ml. mutaverit non perspicio. Sed videamus, quid dicat in prolegomenis (p. 96), ad quae nos delegat. »Nam illud placitum, inquit, — et unice verum et veterum esse saepissime Galenus testatur.« Sane, sed si hoc scribere voluisset Galenus, nonne illud *τῷ* ante *παλαιῷ δόγματι* omittere debuit?

437, 5 *οὐ γὰρ ἔχει ἤδη* (*πω*) *τὸν λόγον* (sc. *τὰ παιδία*). HL: *ἔχουσιν*, quod qui Galenum hiatum fugisse scit, servatum esse velit, atque ipse Muellerus, si huius rei gnarus fuisset, vix, ut opinor, verbum illud mutavisset.

469, 6 εἰ δ' αὖ ἐπιθυμεῖν. Codd. exhibent ἂν δ' ἐπιθυμεῖν, quod facilius meliusque emendandum est in εἰ δ' ἐπιθυμεῖν.

523, 13: cf. commentationis meae p. 29 adn. 1.

527, 9 sq. περὶ ἧς (sc. τῆς εἰς πνεύμονα φλεβός) αὖ ἐπὶ πλέον ἐν τοῖς περὶ χρείας μορίων ἐπισκεψόμεθα. H: ἂν — ἐπισκεψώμεθα. Utraque lectio falsa est, nam libri περὶ χρείας μορίων a Galeno iam scripti erant, cum hanc commentationem componeret; cf. p. 530, 3 γέγραπται — κατὰ τὴν περὶ χρείας μορίων πραγματείαν, item p. 660, 9; saepius. Itaque nihil restat nisi ut deleto ἂν scribamus ἐπεσκεψάμεθα.

536, 14 κατὰ γὰρ τὴν τοῦ πράγματος φύσιν ἡ διδασκαλία γιγνομένη τὴν αὐτὴν ἔχει τῷ διδασκομένῳ [τὴν] ἀρχήν. Collatis p. 213, 9 sq. ὁ δ' ἔλεγχος . . . ὁ αὐτὸς τῷ προγεγραμμένῳ (sc. ἐστίν) et p. 220, 5 ταὐτὸ φυλάττων τὸ ὑποκείμενον πρᾶγμα[1]), in articulo non offendemus.

624, 12 ἐπιδέδεικται γὰρ ἐν ἐκείνῃ ἅπαντα. H: ἐν ἐκείνοις, quod cur non teneamus non est. Nam sicut dicitur ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα (velut p. 493, 10) vel ἐν τοῖς περὶ χρείας μορίων (p. 527, 10), ita hoc loco ἐν ἐκείνοις extat significans »in illis quae exposui ἐν τῷ πέμπτῳ περὶ ἀποδείξεως.«

642, 8 sq. πεφωτισμένος γὰρ (sc. ὁ περιέχων ἡμᾶς ἀήρ) ὑφ' ἡλίου τοιοῦτόν ἐστιν ἤδη [τὸ del. Ml.] τῆς ὄψεως ὄργανον, οἷον τὸ παραγιγνόμενον ἐξ ἐγκεφάλου πνεῦμα· πρὶν φωτισθῆναι δὲ κατὰ τὴν ὑφ' ἡλίου εἰς αὐτὸν ἐκ τῆς βολῆς ἐναποτελουμένην ἀλλοίωσιν ὁμοιοπαθὲς ὄργανον οὐ γίγνεται. Nimis violenter inseruit Ml. pro ὑπὸ τοῦ πνεύματος, quod exhibet H, ὑφ' ἡλίου; id quod haud scio an non facturus fuerit, si contulisset p. 616, 11 sqq. τοιοῦτον γάρ τι πάσχειν ἔοικεν ὁ περιέχων ἡμᾶς ἀὴρ ὑπὸ τῆς τοῦ πνεύματος ἐκπτώσεως, ὁποῖόν τι καὶ πρὸς τῆς ἡλιακῆς αὐγῆς…., ἐμπίπτουσα δὲ τῷ περιέχοντι καὶ τῇ πρώτῃ

[1]) Ml. delevit τό Laurentiani auctoritatem secutus, sed e sententiarum connexu evenire mihi videtur, ταὐτό esse praedicati nomen quod vocamus.

προσβολῇ τὴν ἀλλοίωσιν ἐργαζομένη et p. 625, 8 sqq. πνεύματος ἄνωθεν ἐπιρρέοντος αὐγοειδοῦς, ὃ προσπῖπτον τῷ πέριξ ἀέρι . . . . . αὐτὸν ἑαυτῷ συνεξομοιώσει. Verba enim κατὰ τὴν κτλ. non cum φωτισθῆναι, ad quod facile suppletur ὑφ' ἡλίου, sed cum verbis quae sequuntur, coniungenda sunt. Quamquam ne sic quidem omnia se recte habent; neque enim εἰς αὐτόν, sic ut extat, intellegitur neque quid sibi velit ἐκ τῆς βολῆς cognosci potest. Itaque τῆς transponendum esse puto, ut haec eveniant: κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς τοῦ πνεύματος εἰς αὐτὸν ἐκβολῆς.

653, 6 sq. ἐπεὶ δὲ τὰ τοῦ Χρυσίππου βιβλία περὶ παθῶν γεγραμμένα καὶ οἱ ἀπ' ἐκείνου, ὡς κτλ. Haec habet H, M post παθῶν insertum exhibet καί, quae lectio nimirum nihil iam valet. Locum mutilatum Ml. infelicissime hunc in modum correxit: ἐπεὶ δὲ τὰ τοῦ Χρ. βιβλία περὶ παθῶν ⟨ἦν⟩ γεγραμμένα καὶ οἱ ἀπ' ἐκείνου ⟨εἶπον⟩, ὡς κτλ. Melius verba castigaverunt Dielesius, qui scribenda proposuit ἐπεὶ δὲ τὰ τοῦ Χρ. β. περὶ παθῶν καὶ ⟨ἡγεμονικοῦ ψυχῆς⟩ γεγραμμένα οἱ ἀπ' ἐκείνου ἐπῄνουν, ὡς κτλ., et anonymus quidam[1]), qui ἐπεὶ δὲ τὰ τοῦ Χρ. βιβλία ⟨τὰ⟩[2]) περὶ παθῶν γεγραμμένα ⟨προσανέγνωσαν⟩ οἱ ἀπ' ἐκείνου ⟨λέγοντες⟩, ὡς κτλ. temptavit. Certi quid num inveniri possit dubito; mihi quidem probabilissime verba hoc modo restitui videntur: ἐπεὶ δὲ τὰ τοῦ Χρ. βιβλία περὶ παθῶν γεγραμμέν' ⟨ἐπῄνουν⟩ οἱ ἀπ' ἐκείνου, ὡς κτλ.

657, 1 οὐ πλείονες τῶν ὀκτὼ ἑξαμέτρων Ml., οὐ πλείονες τῶν ἑξαμέτρων ὀκτώ H. Luculenter emendavit locum anonymus ille: οὐ πλείονες ἐπῶν ἑξαμέτρων ὀκτώ. Cf. p. 656, 11 δυοῖν καὶ ἡμίσεως ἐπῶν ἑξαμέτρων. Numeri saepius a Galeno postponuntur, velut p. 671, 5 τετραγώνων ἕξ, p. 711, 6 δι' ὑπομνημάτων ἑπτά.

674, 1 οὐ δήπου ἐκ γῆς ὕδατι φυραθείσης. Ml. sine causa mihi quidem probabili pro τῆς γῆς scripsit ἐκ γῆς. Articulus certe

[1]) Litt. Centralbl. p. 47.
[2]) τά non necessarium est, cf. e. g. p. 274, 15.

nihil habet offensionis, cf. p. 227, 9 *τὸν ἐγκέφαλον καρδίας*, ib. 10/11 *ἡ καρδία — ἐγκεφάλου*, p. 228, 14 *τὴν καρδίαν ἐγκεφάλῳ*, saepissime[1]).

723, 6 *ὥσπερ τὸ τοῖς δόξασιν ἀληθῆ εἶναι συναγορεύειν ἀνεμέσητόν ἐστιν, οὕτω καὶ δεῖ*[2]) *συγχωρεῖν ἑτέροις ἀντιλέγειν αὐτοῖς.* Sic Ml., H: *ἀληθὲς εἶναι.* Muellerum verba *τοῖς δόξασιν κτλ.* non recte intellexisse docet eius versio, quae talis est: »iis qui vera esse existimant (sc. dogmata).« Sed nihil aliud Galenus vult dicere nisi »iis quae vera esse videntur«. Itaque scribe pro *ἀληθές* non *ἀληθῆ*, sed *ἀληθέσιν*. Cf. p. 407, 2/3 *συναγορεῦσαι ψευδεῖ φανερῶς δόγματι.*

765, 12, ubi Ml. FP secutus scripsit pro *κατασκευάζουσιν αὐτά κατασκευάζει αὐτά* et ibid. 13, ubi ex eiusdem ducis auctoritate ⟨*πῶς δεῖ*⟩ *ἡμᾶς* scripsit: de his locis iam supra p. 9 dixi.

803, 3 sq. *τῆς δὲ τῶν τεχνῶν φύσεως, ἧς ἅπαντες ἄνθρωποι φύσει ἔννοιαν ἔχουσιν.* Sic scripsit coll. p. 805, 2 Ml. pro *ἣν — φύσει ποιοῦνται.* Locum me emendare non posse doleo; sententia autem quam Ml. inseri vult, recta videtur esse.

821, 9 *τῷ βουληθέντι ἀντειπεῖν κατὰ τοῦ εἰρημένου λόγου* scripsit Ml. pro *τοῦ βουληθέντος ἀντειπεῖν κτλ.* Anonymus ille aut *εἰ βουληθείη τις ἀντειπεῖν* aut his verbis deletis *κατὰ τὸν εἰρημένον λόγον* scribendum esse putat. Sed si cogitamus *τοῦ* pro *τινός* (ut saepius, velut p. 208, 8 *τοῦ νύξαντος*) a Galeno dictum esse, fortasse codicis lectio servari potest.

Quoniam hiatus a Muellero textui insertos reiecimus, iam rem ipsam aggredi possumus. Ac primum quidem quaerendum est, quatenus per elisionem hiatum sustulerit Galenus. Nam re vera eum elisione usum esse luculentissime ex eo ipso discimus. P. 656, 7 sqq. haec legimus: »*ἔνθα τῶν νεύρων ἡ ἀρχή, ἐνταῦθα τὸ*

---

[1]) p. 143, 1 *τὴν καρδίαν ⟨τοῦ⟩ ἐγκεφάλου τι προσδεῖσθαι* (sic recte Ml. pro *τινὸς δεῖσθαι*) non inseruisset Ml. *τοῦ*, si inspexisset p. 227, 8 *τὴν καρδίαν ἐγκεφάλου τι προσδεῖσθαι.*

[2]) *δεῖ* pro *τό* num recte scripserit Ml. dubito; equidem deleri malim *συγχωρεῖν ἑτέροις*, ut iusta evadat responsio.

ἡγεμονικόν· ἡ δ' ἀρχὴ τῶν νεύρων ἐν ἐγκεφάλῳ 'στίν· ἐνταῦθ' ἄρα τὸ ἡγεμονικόν.« *εἷς μὲν οὗτος*[1]) *λόγος ἐννέα καὶ τριάκοντα συλλαβῶν* (*ἐστιν*). Ut undequadraginta syllabae evenirent, sic scribendum esse intellexit Dielesius, cum Muellerus, ut idem impetraret, *ἐστίν* quod extat post *ἐγκεφάλῳ* deleverit, sed *ἡ δὲ ἀρχή* et *ἐνταῦθα ἄρα* scripserit, ut iterum non undequadraginta, sed quadraginta syllabae evenirent. Discimus igitur ex hoc loco Galenum vocalium concursum elisione evitasse, quod confirmant codices manu scripti semper fere elisionem exhibentes. Quaeritur autem, quae vocales elidi possint; qua de re haec dicenda sunt.

ᾰ semper in verbis plurium syllabarum elidi potest; sed exceptis praepositionibus et *ἀλλά* et *τινά* vitasse videtur Galenus elisionem litterae *ᾰ* in eis verbis quorum syllaba ultima accentum fert. Nam p. 529, 13 *κοινὸν δ' ἐφ' ἅπασι κεφάλαιον εὗρον ἀνατεμών. πολλὰ ἀσύμβατα μὲν εἰς ἕτερα κτλ.* verbum *πολλά* ad ea quae proxime antecedunt referendum esse Wilam. vidit, ita ut pendeat a verbo *ἀνατεμών*; p. 453, 5 *μανικὰ ἄττα* in unum verbum contracta esse verisimile est, p. 731, 5 *γνόντι τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπ' αὐτὰ ὁδοῦ* scribere malim *τῆς ἐπ' αὐτὴν* (sc. *τὴν τῶν ζητουμένων ἀλήθειαν*) *ὁδοῦ*. P. 453, 15 *αὐτά ἐστιν* et p. 180, 10 *ἀναλυτικὰ ἐπιγράφουσιν* aliam habent rationem, de qua infra agetur.

ε semper eliditur,

ι in *ἐπί*, *ἔτι* (*οὐκέτι*, *μηκέτι*), in adverbiis localibus in *θι* exeuntibus (velut p. 147, 2 *ἑτέρωθι*), in prima persona singularis optativi ante *ἄν*, velut p. 530, 6 *ἐπιχειρήσαιμ' ἄν*, p. 424, 5 et 684, 15 *θαυμάζοιμ' ἄν*.

ο elidit Galenus in praepositionibus, in *τοῦτο*, *ἐκεῖνο*, *ἄλλο*, *δύο*. In verbalibus formis elisio plerumque non fit nisi sequitur *ἄν*, velut p. 229, 9 *περαίνοιτ' ἄν*, p. 494, 12 *λέγοιντ' ἄν*, p. 592, 8 *γίγνοιτ' ἄν*, saepius; sed uno loco (p. 359, 10) etiam *γένοιτ' ἐν*. *Αὐτό* autem, cuius *ο* vix potest eici, ante vocales a Galeno toleratur. Exempla haec sunt: 230, 5 *αὐτὸ ἁμαρτάνοιεν*, p. 269, 8 *αὐτὸ ἐπιδεῖξαι*, p. 603, 8 *αὐτὸ ἥ*, p. 612, 2 *ταὐτὸ ἀμφότεροι.*

---

[1]) Ml. scripsit *οὗτος ⟨ὁ⟩ λόγος*, sed *εἷς* articuli locum obtinet; cf. p. 512, 15 *αὗται δύο —ἀρτηρίαι*; p. 661, 11 *αὗται τέτταρες ἀποδείξεις*; cf. etiam p. 253, 5 *αὕτη πρώτη ῥῆσις.*

Etiam aphaeresin quae vocatur adhibuisse Galenum idem ille syllogismus docet. Ut illic, ita his locis *ἐστίν* littera *ε* privatur: p. 422, 9 *ψυχή ᾿στιν*, p. 595, 12 *προκειμένου ᾿στίν*, p. 453, 15 *αὐτά ᾿στιν*. Deinde *ἐπί*: p. 180, 10 *ἀναλυτικὰ ᾿πιγράφουσιν*, p. 335, 13 sq., ubi fieri non potest quin sequamur Muellerum scribentem *κρίσει ᾿πιγιγνόμενον* (H *κρίσεσιν*; contraria terminationum permutatio invenitur p. 405, 12), p. 137, 5, ubi recte mihi videtur correxisse Ml. *τοιούτου ᾿πιθέματος* (C *τοιοῦτον ἐπίθεμα*). Accedunt hi loci:

p. 156, 4 *γῇ ἐμπεριεχομένῳ*
p. 239, 13 *συμβαίνει ἐν*
p. 528, 11 *αὖ ἐχρῆν*[1])
p. 723, 1 *ἐδείχθη ἐσφαλμένος*
p. 797, 8 *ὑπολήψει ἐμμένειν*.

Etiam his locis hiatus per aphaeresin videtur tolli. Sed p. 797, 15 *ἵνα καὶ τούτου τοῦ λόγου ἔχωσι διὰ συντόμων σαφῆ τὴν διδασκαλίαν οἱ φιλομαθεῖς* transponendum esse puto *ἔχωσι* post *διὰ συντόμων*, quoniam hic unus est librorum de placitis locus, quo ante *ἔχειν* hiatus extat[2]).

Toleratur hiatus in his Galeni libris post articuli et pronominis relativi omnes formas; praeterea post *καί*, *ἤ*, *μή*, *δή*, *εἰ*, *τί* (et indefinitum et interrogativum), *ὅτι*, *περί*[3]), *πρό*. Tum in formulis *εἴη ἄν* (velut p. 283, 9; 417, 8; 659, 2), *εὖ οἶδα* (velut p. 286, 9; *εὖ εἰδότες* p. 181, 14). Post *ἤδη* in his Galeni libris hiatus non extat; post *ἐπεί* uno loco (p. 497, 7): *ἐπεὶ οὐχ*, quod mutare dubito. Ac ne post *ποῦ* (*πού*) quidem neque post *ὅπου* vocalem patitur Galenus; nam p. 138, 14 *οὐκ ἔσθ᾿ ὅπου οὐκ* mutandum esse in *οὐκ ἔσθ᾿ ὅπως οὐκ* vidit anonymus ille. Nihilo minus post *πω* hiatus a Galeno vitatur; p. 312, 16/17 *εἰ μή πω ἄρα* corrigendum est in *εἰ μή πω⟨ς⟩*

---

1) Nisi forte quispiam pro *αὖ* scribere mavult *αὖθις*, quod multo frequentius atque ante vocales semper usurpatur. P. 422, 17 *ὥσπερ γε καὶ ὠτὸς αὖ αἱ τῶν φωνῶν* dele quaeso *αὖ* coll. p. 423, 6 *ὥσπερ γε καὶ ὠτὸς ὀστᾶ*.

2) Tamen dubitari potest, quia in aliis Galeni scriptis hiatus saepius extat ante verbum *ἔχειν*. Cf. Marquardt Praef. in Galeni script. min. vol. I p. 53.

3) *περί* ubique usurpat Galenus, quamquam ante vocales plerumque praefert *ὑπέρ*, nisi antecedit verbum in vocalem exiens; sed etiamsi non antecedit, saepe *περί* scribit Galenus, velut p. 176, 9 *μηκύνειν περὶ αὐτῶν*. — *Χωρίς* pro *ἄνευ*, *χάριν* pro *ἕνεκα* hiatus vitandi causa saepe usurpantur.

ἄρα. Post *τοι* uno loco extat hiatus, scilicet p. 251, 6 *ἐπεί τοι οἱ*, quem facillima medela corrigemus in *ἐπεί γ᾿* [*οι*] *οἱ*. Post *καίτοι* autem plus quam semel hiatum invenimus, velut p. 551, 12 *καίτοι οὔτε*, p. 427, 12 *καίτοι ὑποσχόμενοι*. Sed prae innumerabilibus eis locis, quibus interiecto *γέ* Galenum hiatum vitasse videmus (exempla in omnibus fere paginis extantia afferre operae non pretium est), illi tam pauci sunt, ut semper *γέ* inserere opus esse mihi videatur.

Praeterea permittitur a Galeno in his libris hiatus post *αι* in formis verbalibus in *-ναι*, *-σαι*, *-σθαι*, *-ται* exeuntibus, velut p. 231, 5 *εἶναι αὐτοῦ*, p. 665, 5 *γραφῆναι ὑπομνήματος*; p. 162, 13 *ἀναλῦσαι εἰς*; p. 623, 17 *αἰσθάνεσθαι αἰσθήσεως*; p. 592, 12 *τίθενται ἀγνοεῖν*, p. 253, 5 *γέγραπται ὑπό*. Post *αι* nominalium formarum extant quidem pauca hiatus exempla, sed ea, quae emendanda sint. P. enim 519, 13 pro *εὐρύταται οὖν* ut scribamus *εὐρύταται γοῦν*, sententiarum connexus postulat; in eadem autem pagina verba quae extant inde a v. 9 *αἱ δ᾿ ἀρτηρίαι ἀποχωρισθεῖσαι αὐτῆς ἢ βρόχοις ἢ τομαῖς ἅμα τῷ πάθει καὶ τὴν κίνησιν ἀπολλύουσιν* delenda esse censeo, quippe quae isdem fere verbis eadem exprimant, quae paulo ante (v. 4 sqq.) dixit Galenus. Omnino autem scriptorem diphthongi *αι* concursionem cum aliis vocalibus potius evitare voluisse inde apparet quod pro *δεικνύναι* (et eius verbi compositis) ante vocalem semper scribit *δεικνύειν*, velut p. 405, 2 *ἀποδεικνύειν αὐτούς*, ibid. v. 6 *ἀποδεικνύναι πειρᾶται*.

Post *οι* non semper fugisse hiatum Galenum docent hi loci:

p. 509, 1 *οἱ δὲ Στωικοὶ οὐδέ*
p. 612, 2 *ἀμφότεροι οἱ πόροι*
p. 651, 1 *πρῶτοι οὖν*
p. 787, 11 *αὕτη μοι ἡ*
p. 803, 9 *ἐκεῖνοι ἐδημιούργησαν*
p. 816, 4 *πολλοὶ ἐναντίως*.

Tolerabile porro hoc hiatus genus Galeno fuisse videtur:

p. 590, 13 *ἐπιστήμη ἡ ἀρετή*
p. 642, 15 *αἰσθητικὴ ἡ τοῦ*
p. 555, 10 *ἀρχὴ ἡ καρδία*
p. 143, 10 *ἀρχὴ ἡ καρδία*.

Articuli remotio ideo non potest permitti, quia primo illo loco, si eiecissemus articulum, in verbis *ἐπιστήμη ἀρετή* hiatus

restaret. Itaque p. 659, 3 iure restituisse mihi videtur Muellerus: *ἀρχὴ ⟨ἡ⟩ καρδία.*

Saepissime hiatus, etiam foedissimi, a Galeno admissi sunt in pausa, neque solum post maiorem sive minorem interpunctionem, sed etiam eis locis, quibus interpunctionibus uti non soleamus. Imprimis ibi hiatus nihil habet offensionis, ubi id verbum quod a vocali incipit maiore cum vi nobis exprimendum est; deinde eis locis, quibus vox, postquam plura expressit, facere non potest quin intersistat. Illustrabo rem nonnullis exemplis.

P. 462, 3 sq. *ἀποδείκνυται τρία τῆς ψυχῆς ἡμῶν εἶναι τὰ μέρη οὐ μόνον τοῖς τόποις κτλ.*

380, 1 *αὐτὸν δοῦλον ἐγχειρίζει οὐ μεταπεισθεὶς κτλ.*

734, 14 *ἡ δὲ πίστις αὐτῶν ἀδίδακτός τε καὶ φύσει οὐκ ἀνθρώποις μόνον, ἀλλὰ κτλ.*

278, 1 sq. *χρὴ δ' αὐτὴν ἀναγνῶναί τινα καὶ τρὶς καὶ τετράκις ἐπὶ σχολῇ πολλῇ ἀκριβῶς προσέχοντα τὸν νοῦν κτλ.*

357, 8 sq. *τὸ μὲν οὖν ἀντικείμενον τῷ εὐλόγῳ ἁμάρτημ' ἐστὶ καὶ κρίσις.*

206, 12 *ἡ γὰρ διὰ τῆς φάρυγγος ἐκπεμπομένη φωνὴ ἔκ τινός τε καὶ ὑπό τινος ἐκπέμπεται.*

349, 12 *νυνὶ μὲν γίγνεσθαι νομίζων τὰ πάθη ἄνευ λόγου καὶ κρίσεως, νυνὶ δὲ κτλ.*

536, 3 *τούτου γὰρ μὴ διδομένου οὐκ ἂν δύναιτό τις ἄλλην ἐξευρεῖν αἰτίαν.*

225, 10 *τὴν ἀρχὴν τῆς κινήσεως αὐτοῦ ἀπ' ἐγκεφάλου καταφέρεσθαι,* quamquam ei non refragor, qui hoc loco *αὐτοῦ* deleri velit.

175, 3 *διὰ τί γὰρ ἡ μὲν κει συλλαβὴ ἀποστηματικόν τι δηλώσει, ἡ δὲ κτλ.*

251, 2 *περὶ τοῦ τὴν καρδίαν μόνην ἐν τῷ σώματι τοῦ ζῴου | ἀρχὴν εἶναι τοῦ ἡγεμονικοῦ.*

Talibus igitur locis, quales nonnullos attuli, caveamus ne quid mutemus.

Quoniam quibus locis vocalium concursiones a Galeno in libris de quibus agitur vitentur quibusque permittantur sive tolerentur, exposui, iam videamus, num restent loci, quorum lectiones traditae a praeceptis illis dissentiant. Sunt quidem, sed non multi eique maximam partem eiusmodi, ut emendari debeant aut facile possint.

Antea hoc unum moneo, in quaestionem vocari non posse eos locos, quibus aliorum verbis utitur Galenus, velut p. 409, 4 *τῇ σωματικῇ ὑγιείᾳ ἐχούσῃ,* quae Posidonii esse apparet e v. 14 eiusdem paginae, et p. 419, 8 sq. *εἰκάζων* (sc. *ὁ Χρύσιππος*) *αὐτὴν εὐλύτῳ καὶ ἀδιαφθάρτῳ ὑγιείᾳ.* Cf. etiam p. 337, 10 et p. 351, 13. Sed ad rem perveniamus.

P. 170, 7 *γεγράφθαι δὲ λέγω ὑπὲρ αὐτῆς* (sc. *τῆς ἀποδεικτικῆς μεθόδου*) *ἄριστα τοῖς παλαιοῖς φιλοσόφοις τοῖς περὶ Θεόφραστόν τε καὶ Ἀριστοτέλην.* Mirum est illud *γεγράφθαι δὲ λέγω* pro *γέγραπται δέ* (cf. p. 176, 18; 180, 4) positum; accedit hiatus. Itaque corrigas velim *γεγράφθαι δ' ἔλεγον ὑπὲρ αὐτῆς κτλ.* sc. *ἐν τῷ πρώτῳ τῶνδε τῶν ὑπομνημάτων* (v. 5). Quamquam demonstrare non possum, re vera Galenum haec in primo libro dixisse, quoniam amissa est maior eius pars, tamen hoc ea de causa verisimile est, quia »de ratione demonstrandi« ibi scripsisse Galenum apparet e verbis quae extant v. 5 sq.: *παρεκάλουν διὰ τοῦ πρώτου τῶνδε τῶν ὑπομνημάτων ἐν ἐκείνῃ* (sc. *τῇ ἀποδεικτικῇ μεθόδῳ*) *γυμνάσασθαι πρότερον, ὅστις κτλ.*

177, 1 sq. *ἀρκέσει δὲ νῦν ἐξ αὐτῶν τὸ κεφάλαιον ἀναμνήσασι μόνον ἐκείνῳ χρήσασθαι σκοπῷ εἰς τὴν τῶν κατὰ μέρος εὕρησιν.* Verba nullam habent offensionis ansam neque a me perspicua ratione emendari possunt. Sed foedior est hiatus quam ut toleretur; cogitari potest de *πρός.*

181, 11 *εἰδότες, οἶμαι, σαφῶς, ὡς αὐτοῖς* (*ἑαυτῷ* MA, *οἷς* C, *ἑαυτοῖς* Ml.; corr. Wilam.) *οὐ μέτεστιν ἐπιστήμη οὐδεμία τοῦ λογίζεσθαι τὰ τοιαῦτα.* Non modo hiatus, sed ipsa linguae Graecae ratio, ut corrigamus *ἐπιστήμης οὐδεμιᾶς,* postulat.

192, 4 *οὐ μὴν ἤδη γέ πω τὸ κάτωθεν ἀναφερόμενον πνεῦμα .... φωνῆς ἔχει ἰδέαν, ἀλλ', ὡς εἴρηται πρόσθεν, ἐκφυσήσεως μόνης, ὡς ἀπεδείξαμεν ἐν τῇ περὶ φωνῆς πραγματείᾳ.* Fortasse hoc modo eliminandus est hiatus, ut deleamus *ὡς,* quod ante *ἀπεδείξαμεν* extat quodque, cum paulo ante rursus extet *ὡς,* vel ipsum videtur esse molestum, et pro *ἔχει* scribamus *ἔχον,* quam mutationem nullam esse ei non ignorant, qui compendiorum in codicibus manu scriptis usurpatorum periti sint.

244, 7 sq. οὔτ' εἰ καὶ παντὸς μᾶλλον (sc. ἀληθὲς ἦν), ἂν ἠκολούθει ἐξ ἀνάγκης. Emendationis ansam praebet L, in quo haec ita leguntur ἂν ἢ ἐξ ἀνάγκης ἠκολούθει. Inde progrediens restitue ἐξ ἀνάγκης ἂν ἠκολούθει.

275, 9 ὅτι μὲν γὰρ ἔχει ὁ λέων θυμὸν κτλ. Semoto articulo omnia optime se habent.

306, 2 τοῦ Ὁμηρικοῦ Ὀδυσσέως. Vereor ne parum severus hoc loco fuerit Galenus in lege de hiatu observanda; lenem enim medelam non video.

326, 6 ὀλίγη ἐκ. Rectam lectionem praebet H: ὀλίγη καὶ ἐκ.

353, 14 sqq. τὸ δ' ἐπιστημονικὴν... πραγματείαν ἐπαγγειλάμενον... ἀπειθῆ μὲν ὀνομάζειν . . ., ἀξιοῦν δὲ . . ., οὐκ οἶδ' εἰ μὴ τῆς μεγίστης μέμψεως ἄξιος ὑπάρχει ἄνθρωπος ⟨ὃς⟩ μὴ συγχωρῶν . . . φησίν. Sic scripsit Ml., sed ἄξιον scribendum (H autem exhibet ἄξιον) et virgulam post ὑπάρχει ponendam esse docet verborum contextus; subiectum enim enuntiati non est ἄνθρωπος, sed τὸ . . . ὀνομάζειν . . . ἀξιοῦν. Restat quaestio, quo modo verba, quae a ἄνθρωπος incipiunt, cum eis quae antecedunt coniungenda sint. Ac verisimillima esse mihi videtur haec Wilamowitzii lectio: ἄλλους ⟨γὰρ⟩ μὴ συγχωρῶν . . . . ., ἀλλ' ἀξιῶν, αὐτὸς (sic Ml., libri αὐτόν) . . . . φησίν.

359, 13 ἢ ἀρετὴ ἕπεται ἢ ἁμάρτημα. Ut quam brevissime loqueretur, hoc loco Galenus hiatum permisisse videtur.

361, 12 οὐ γὰρ δὴ ἀποχρήσει γ' αὐτοῖς scripsit Ml. rectissime pro οὐ γὰρ δή γ' ἀποχρήσει αὐτοῖς. Cf. p. 381, 3. Idem

388, 15 κρατεῖν ἑαυτοῦ νικωμένου ὑπὸ τῶν παθῶν emendavit νικώμενον ὑπὸ τ. π.

415, 14 sq. πρόκειται τῷ Χρυσίππῳ ἀναλογίαν ἅπασαν ἐξηγεῖσθαι τε καὶ φυλάττειν corrigemus coll. p. 427, 6 ἅπασαν τὴν ἀναλογίαν . . διασώζειν in ⟨τὴν⟩ ἀναλογίαν.

441, 15 περὶ δὲ τῆς ἥττης τε καὶ τῆς ἀτιμίας ὡς κακὰ ἑτοίμως πειθόμεθα. Corrigendum esse κακῶν ἑτοίμως vidit Ml.

446, 2 τεσσαρεσκαιδεκαετῆ ἡλικίαν. Restitue genuinam formam τεσσαρεσκαιδεκαέτην, quam mutato accentu exhibet L.

457, 4 sqq. ὅσα μὲν οὖν τῶν ζῴων δυσκίνητά τ' ἐστι..., ἐπιθυμίᾳ μόνῃ διοικεῖσθαι λέγει αὐτά. Dele quaeso αὐτά non modo superfluum, sed etiam molestum.

468, 11 διαφέρει οὐδέν. Transpositis verbis et hiatus tollitur et usitata evenit forma; cf. p. 408, 12; 498, 2; 499, 9.

475, 4 sqq. προσχρώμενος δηλονότι τῷ κατ' ἀρχὰς ὑποκειμένῳ ἀξιώματι. In verbis nihil est, in quo haereas. Tamen Galenum scripsisse putares τῷ ὑποκειμένῳ κατ' ἀρχὰς ἀξιώματι, nisi p. 819, 11 similis hiatus extaret: τοῦ προκειμένου ἀξιώματος, quem facili medela vix potes sanare; τὸ προκείμενον potius sive τὸ ὑποκείμενον ἀξίωμα unam quasi notionem efficiunt, ideoque ut hiatum tollas non suadeo. Eodem pertinet p. 661, 2 ὡσαύτως τῇ μεγάλῃ ἀρτηρίᾳ, quae verba eadem de causa non mutanda esse censeo.

523, 10 sqq. οὐκοῦν οὐδὲ τὸ ἧπαρ, εἴπερ τῇ καρδίᾳ τὸ αἷμα προπαρασκευάσον ὑπὸ τῆς φύσεως ἐγένετο, διανέμειν αὐτὸ τῇ παρασκευῇ ἡμίεργον ἐπιστεύθη ποτ' ἄν[1]). Pugnat Galenus contra eos, qui iecori id munus a natura datum esse existimant, ut sanguinem cordi praepararet; rem se ita non habere inde evenire, quod iecur magnae corporis parti sanguinem adducat; quod fieri non posse, si sanguis nondum plane absolutus esset (cf. p. 522, 10 sq.). Haec de sententia, quam a Muellero non prorsus intellectam esse versio latina docet. Verba laborant; τῇ παρασκευῇ molestum atque languidum est; hiatus non potest tolerari. Sed verisimilem corrigendi rationem non video.

---

[1]) cf. p. 29 adn. 1.

530, 10 sq. *καὶ καρδία καὶ ἧπαρ ὑπάρχει καὶ κοίλη φλὲψ καὶ ἀρτηρία ἡ μεγάλη.* Articulum *ἡ* esse eliminandum cetera nomina articulo carentia docent.

531, 3 sq. *ὥστε τὰ πλεῖστα τῶν ζῴων τὴν κοίλην φλέβα προφανῶς ἐξ ἥπατος ἔχει ἀρχομένην.* Exigua mutatione hiatus vitatur: *ἔχειν.*

534, 15 *τί οὐκ αὐτοῦ τούτου πρώτου οὗ λέγουσιν ἐπεσκέψαντο τὴν αἰτίαν* Dielesium secuti corrigamus in *πρῶτον οὗ.*

535, 8 *εἰ γὰρ καὶ μηδενὸς ἄλλου, τούτου αὐτοῦ τὸν λόγον ἡμῖν ἀποδοῦναι δυνήσονται.* Scripsit Galenus *τούτου γ' αὐτοῦ*, quod etiam sententia poscit.

581, 8 *ἐπειδὴ τοίνυν τῶν πρώτων ἤδη ὑπομνημάτων οὐκ ὤκνουν τινὲς κτλ.* Extat hiatus post *ἤδη*, deest verbum aliquod, quod praedicatum efficiat genitivi absoluti. Quid faciamus? quid aliud nisi ut *γεγραμμένων*, quod Ml. recte excogitavit posuitque post *ὑπομνημάτων*, ante *ὑπομνημάτων* ponamus?

614, 13 *ἢ ὅτι τῷ μὲν συνεχεῖ ἡ μετάδοσις ἀσθενὴς γίγνεται τῶν δυνάμεων.* Coll. v. 16 *εἰ δὲ . . . ἔμπτωσις γίγνοιτο μετὰ βίας τε καὶ πληγῆς* non dubitabimus, quin articulus *ἡ* post *συνεχεῖ* in textum irrepserit.

616, 5 sq. *τῷ τε ὀπτικῷ οὐχ οἷόν τε τοσαύτην ῥύσιν ἐκτεινομένῳ λαμβάνειν.* Sagacioribus verba emendanda commendo; corrupta ea esse apparet.

715, 6 *ἕλκοντι γὰρ καὶ μυζῶντι διὰ τῶν χειλέων τὸν ἐκ τοῦ αὐλίσκου ἀέρα συνακολουθήσει τὸ ὕδωρ.* Transpone articulum *τὸν* post *αὐλίσκου*, ut excutiatur hiatus; et similis evadit verborum positio ei quae extat v. 8 sq. *ἔκ τε τῶν τιτθῶν ἕλκει τὸ γάλα.*

720, 12 sqq. *ἑπομένης γὰρ τῆς ἐκπνοῆς τῇ συστολῇ τῶν ἀναπνευστικῶν ἐκείνῃ τῇ συστολῇ ἀκολουθῶν ὁ περικεχυμένος ἡμῖν*

ἀὴρ χώραν παρέχει τῷ ἐκπνεομένῳ. Quoniam Galenus hiatus vitandi causa pro *ἀκολουθεῖν* post vocales usurpat *συνακολουθεῖν* sive *παρακολουθεῖν* (velut p. 721, 3 *λόγῳ συνακολουθῶν*, p. 276, 15 *εἰ μὴ ἄχρι τοσούτου παρακολουθεῖ τοῖς λεγομένοις*)[1]), hoc quoque loco *ἐκείνῃ τῇ συστολῇ ⟨συν⟩ακολουθῶν* restituendum esse videtur.

Idem hiatus occurrit p. 185, 2 *εἴ τις αὐτῶν ὑπέμεινε τῇ περὶ ἀποδείξεως πραγματείᾳ ⟨παρ⟩ακολουθήσας ἐπὶ πλέον ⟨τῶν⟩*[2]) *ἐν αὐτῇ δοῦναί τε καὶ λαβεῖν λόγον ἐν εὐμενέσιν ἐλέγχοις.*

800, 7 sq. *Πλάτων αὐτός, ὃς τὴν φυσικὴν θεωρίαν τῇ φιλοσοφίᾳ προσθεὶς Τιμαίῳ ἀναφέρει τὸν περὶ αὐτῆς λόγον, οὐχὶ Σωκράτει.* Non modo hiatus, sed etiam *ἀναφέρειν* cum dativo coniunctum offensionem praebet, cum v. 10 idem verbum cum *εἰς* coniunctum sit. Itaque verba hoc modo restituo: *ὃς τὴν φυσικὴν θεωρίαν τῇ φιλοσοφίᾳ προσθεὶς ⟨εἰς⟩ Τίμαιον ἀναφέρει τὸν περὶ αὐτῆς λόγον, οὐχὶ Σωκράτην.* Facillima est haec mutatio, praesertim cum nomina propria fere semper abbrevientur et in H° re vera non *Σωκράτει*, sed *σω* (supra: *κρτ,*) extet. De praepositione ante *Σωκράτην* omissa cf. p. 175, 13 sq.; 449, 11; 469, 8; 229, 13 *καρῶδες μὲν γὰρ οὐδ' ἐπὶ τοῖς νεύροις . . γίγνεται τὸ ζῷον, μήτι γε δὴ ταῖς ἀρτηρίαις.*

803, 8 *ἐάν γε μὴ φαίνηται χρησίμου ἕνεκά τινος ἕκαστον .... γεγονέναι.* Quoniam Galenum hiatum ante *ἕνεκα* eo vitare scimus, quod usurpat pro illa praepositione *χάριν*, vix potest tolerari haec lectio. Wilamowitzio monente[3]) scribe *χρησίμου τινὸς ἕνεκεν.*

818, 16 sq. *γιγνώσκων δὲ (Πλάτων) μὴ παντὶ τὸν εἰρημένον εἶναι λόγον σαφῆ ἐπάγει αὐτὸς οὗτος ὧδε.* Hiatus post *σαφῆ* extans pausa excusatur, sed qui inter *ἐπάγει* et *αὐτός* invenitur, tam foedus est, ut nullo modo ferri possit. Sed nisi violenter locum sanare non possum.

---

[1]) Similiter pro *ἕπεσθαι* post vocales *συνέπεσθαι* extat; cf. e. g. p. 449, 14 *ὁ μὲν τῷ βελτίονι συνεπόμενος ...., ὁ δὲ τῷ χείρονι μᾶλλον ἑπόμενος.*

[2]) Wilamowitzius coniecit.

[3]) Mea causa Wil. hoc proposuit; ipse enim dubitat, num hiatus a Galeno tanto opere vitatus sit, quanto equidem puto.

822, 9 *εἰ μὴ τὸ μὲν ἥμισυ φέρε τοῦ σώματος λευκὸν αὐτοῦ εἴη, τὸ δ' ἕτερον αὐτοῦ μέλαν.* Transpone *αὐτοῦ* ante *λευκόν*, nisi forte *αὐτοῦ* delere mavis; certe exstirpandus est hiatus.

Hi sunt loci illi, quibus lectiones traditae a praeceptis de hiatu a Galeno susceptis abhorrere videbantur. Sed plerosque eorum aut aliis de causis corrigendos esse aut lenissima medela hiatu liberari posse exposuisse mihi videor. Utile fortasse est brevissime ea quae exploravimus componere.

Hiatus eis locis, ubi elisione aut aphaeresi tolli non potest, a Galeno permittitur:

1) Post articulum, pron. relativ., *τί* (indefin. et interrog.);
2) Post formas nominales in *-οι* exeuntes,
3) Post verborum formas in *-αι* exeuntes,
4) Post *αὐτό*,
5) In *ἀρχὴ ἡ καρδία* aliisque eiusmodi compositionibus.
6) Post particulas *καί, μή, ἤ, δή, εἰ, ὅτι;*
7) Post *περί* et *πρό* praepositiones,
8) In formulis quibusdam unam notionem efficientibus (*εὖ οἶδα, εἴη ἄν, μεγάλῃ ἀρτηρίᾳ, ὑποκειμένῳ ἀξιώματι, προκειμένου ἀξιώματος*),
9) In pausa.

III.

Quoniam quatenus Galenus in libris De Hipp. et Plat. placitis hiatum evitaverit, breviter exposui, iam nonnullos locos emendare studebo simulque eos, quos Muellerus non recte mihi videtur correxisse, restituam, omissis eis, quos sine minima causa illum mutasse quilibet intellegit, velut p. 143, 8 [*οὐ προσηκόντως*], p. 155, 5 *αἱ τῶν σκελῶν ἀρτηρίαι* (*τῶν σκελῶν αἱ ἀρτηρίαι* C), p. 177, 2 ⟨*ταῦτα*⟩, p. 181, 1 ⟨*χρὴ*⟩, p. 204, 12 *ἐμπεσεῖται* pro *ἐκπεσεῖται*, multis aliis locis. Cf. Diels Jen. Litteraturztg. 1875 Nr. 9 et Marquardt Philol. Anzeig. 1876 p. 89 sqq. et Litt. Centralbl. 1875 p. 49 sq.

P. 157, 5 *ἐχρῆν γάρ, οἶμαι, τὸν ἀπὸ καρδίας αὐτὰ* (sc. *τὰ νεῦρα*) *φύεσθαι φάσκοντα δεῖξαι, πῶς εἰς ἕκαστον τοῦ ζῴου μόριον ἀπ' αὐτῆς ἔρχεται τὸ νεῦρον, ὥσπερ ἡμεῖς ὀλίγον ἔμπροσθεν ἐπεδείξαμεν ἀρτηρίαν.* Ml. ante *ἀρτηρίαν* inseruit ⟨*τὴν*⟩, sed melius fecisset, si *τὸ* ante *νεῦρον* delevisset. Nam et facilior est haec medela et firmatur verbis quae extant p. 164, 16 sq. *ζητῆσαι, πῶς εἰς ἕκαστον τοῦ σώματος μόριον ἐκ καρδίας ἀφικνεῖται νεῦρον.*

172, 5 sqq. *οὕτω δὲ καὶ τὸ ἐγώ λέγομεν κατὰ τοῦτο δεικνύντες ἑαυτοὺς ἐν τῷ ⟨λέγειν »ἐμοὶ τοῦτο προσήκει, τοῦτο ἐγώ σοι λέγω« εἰς τὸ⟩ ἀποφαίνεσθαι ⟨ἐνταῦθα⟩ τὴν διάνοιαν εἶναι.* Haec verba initium efficiunt argumentationis illius, qua Chrysippus e ratione, qua pronuntiatur *ἐγώ*, demonstrare studet, mentem esse in corde; solere enim nos dicit pronuntiantes *ἐγώ* manum ad pectus ferre. — Muellerus verba mirum in modum foedavit. Num quisquam est, qui contendat nos, cum pronuntiemus *ἐγώ*, nosmet ipsos monstrantes id agere, ut hoc modo declaremus, ibi esse mentem? Ubinam? Sed non scripsit ita Chrysippus, quanquam, quid scripserit, certo, ut opinor, explorari non potest. Fortasse hoc modo sunt restituenda verba: *οὕτω δὲ καὶ τὸ ἐγώ λέγομεν κατὰ τοῦτο δεικνύντες ἑαυτοὺς, ἐν ᾧ* (sic C) *ἀποφαίνομαι τὴν διάνοιαν εἶναι.* Hoc modo intellegitur quid sibi velit *κατὰ τοῦτο*, quod alioqui superfluum est, et habemus, ubinam nosmet ipsos monstrare nos Chrysippus dicat. Neque tamen verba fortasse mutilatiora atque corruptiora esse nego.

179, 15 sqq. *ταῦτ' εἰ βούλοιο πιθανά τε καὶ ῥητορικὰ προσαγορεύειν, οὔ μοι μέλει τῆς κλήσεως, γνωρίζειν δ' αὐτῶν χρὴ πειρᾶσθαι τὴν φύσιν.* Ml. haec ita vertit: »eas sive probabiles sive oratorias dicere velis, non magni facio.« Sed parum accurate verba Graeca transtulit; etenim *τῆς κλήσεως* prorsus omissum est, deinde non *πιθανά τε καὶ ῥητορικά* legendum esset, sed *πιθανὰ ἢ* (*εἴτε*) *ῥητορικά.* Equidem corrupta esse puto verba, et coll. p. 179, 10 sqq. *ταυτὶ ... διαλεκτικὰ κάλει, εἰ βούλοιο, καὶ γυμναστικὰ καὶ τοπικά, τῶν γὰρ ὀνομάτων οὐ φροντίζω* hunc in modum restituenda: *ταῦτ', εἰ βούλοιο, πιθανά τε καὶ ῥητορικὰ προσαγόρευε, οὐ ⟨γάρ⟩ μοι μέλει τῆς κλήσεως.* Cf. etiam p. 589, 16 sqq.

185, 10 *μήπω μοχθηρῶν ἔθεσι λόγων ἐντεθραμμένος.* At quae tradita sunt *μοχθηροῖς ἔθεσι λόγων* nihil praebere offensionis apparet e p. 184, 14 *μοχθηραῖς ὁδοῖς ἐπιχειρημάτων.*

194, 12 καὶ δὴ καὶ κατὰ τὰς . . ἐκπνοάς. Sic Ml., sed C praebet καὶ δὴ καὶ τάς, MA καὶ δὴ κατὰ τάς. Itaque codicum memoria ad lectionem καὶ δὴ κατὰ τὰς . . ἐκπνοάς ducit, quae cur mutetur non est.

200, 14 ἔσφαλε praebent codd.; Ml. Kuehnium secutus ἔσφαλλε mutat; sed mihi ἔσφηλε videtur praeferendum esse, praesertim cum v. 8 extet aoristus ἠπατήθησαν.

210, 15 sqq. ὅ τε γὰρ ἁπάντων ἀρχὴν ὑποτιθέμενος εἶναι τὴν καρδίαν οὐκ εὐλαβηθήσεται τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ⟨οὐκ⟩ ἐγγύτητα, ὡς μὴ καὶ τούτους ἀπ᾽ ἐκείνης ὥσπερ πηγῆς τινος ἀρύεσθαι φάναι τὴν αἴσθησίν τε καὶ κίνησιν, ὅ τε τὸν ἐγκέφαλον κτλ. Demonstrare studet Galenus infirma atque falsa esse ea argumenta, quae a vicinitate singulorum corporis partium sumantur, ut demonstretur hic vel illic esse τὸ τῆς ψυχῆς ἡγεμονικόν. Nam eum, qui cor omnium principium esse putet, inde refutatum sese esse non existimare, quod oculi longe a corde absint cerebroque vicini sint. Quae cum recte intellexisset, Ml. inseruit οὐκ, sed vix debemus imputare Galeno talem scribendi rationem. Accommodatior ad Galeni genus dicendi et clarior fit lectio, cum inseremus: τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ⟨πρὸς τὸν ἐγκέφαλον⟩ ἐγγύτητα.

215, 9 sq. κατὰ μὲν γὰρ ἄλλην τινὰ μετ᾽ οὐ πάνυ πολὺ ταύτης γεγραμμένην (sc. ῥῆσιν) ἠναγκάσθη τὸ ἀληθὲς ὁμολογῆσαι. Sic exhibet H, Ml. autem in hunc modum verba mutat: οὐ πάνυ πολὺ μετὰ ταύτην (ταύτην pro ταύτης invenitur in L°). Sed omnia servanda sunt, qualia legimus in H°. Cf. enim p. 707, 1 μετ᾽ οὐ πολλά et p. 448, 8 οὐ μετὰ πολλὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ βιβλίου.

223, 8 inseruit Ml. ⟨ἄμφω ψευδῆ⟩ »coll. p. 221, 10«. Sed hoc loco haec verba supervacanea sunt, quoniam v. 4 ψεῦδος ἔσται antecedit; illic deesse non possunt, quoniam ἀληθὲς ἔσται praecedit.

236, 16 sqq. ἐπεδείκνυόν τε τὰ μὲν ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων τε καὶ συμβαινόντων τῇ καρδίᾳ συνιστάμενα κατὰ μόνον αὐτὸ τὸ ζητούμενον πρᾶγμα τῶν ἐπιστημονικῶν εἶναι λημμάτων, τὰ δ᾽ ἄλλα σύμπαντα

⟨τὰ μὲν⟩ διαλεκτικά, τὰ δ᾽ ἀπὸ τῶν ἔξωθεν μαρτύρων ῥητορικά κτλ. Sic edidit verba Ml., minus recte, ut evenit e p. 186, 8 ὅσα μὲν ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῇ (sc. τῇ καρδίᾳ) λαμβάνεται λήμματα, διττὴν ἕξει τὴν διαφοράν· ἔσται γὰρ αὐτῶν τὰ μὲν κατ᾽ αὐτὸ τὸ προκείμενόν τε καὶ ζητούμενον ἐπιστημονικά, τὰ δ᾽ ἄλλα πάντα γένους ἑτέρου [δευτέρου] παρακειμένου τοῖς ἐπιστημονικοῖς· ὅσα δὲ κτλ. Ut enim hic inter se respondent ὅσα μέν — ὅσα δέ ab una parte, ab altera τὰ μὲν — τὰ δ᾽ ἄλλα πάντα, sic illo loco τὰ μὲν ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων — τὰ δ᾽ ἀπὸ τῶν ἔξωθεν. Illud autem τὰ δ᾽ ἄλλα σύμπαντα in textu quidem Muelleriano non habet, quod sibi respondeat, sed in L° extat κατὰ μὲν αὐτὸ et in H° κατὰ μόνον μὲν (sic) αὐτό. Itaque deleto τὰ μὲν quod inseruit Ml. et κατὰ μὲν αὐτὸ in textum recepto omnia se recte habebunt. Cf. etiam p. 250, 3 sqq.

250, 7 πρὸς τούτοις δὲ καὶ τέταρτον τὸ [ἀπὸ][1]) τῶν σοφιστικῶν λημμάτων τοῖς τῆς λέξεως σχήμασι πρὸς ἀμφιβολίαν πεπανουργημένον. Corrige πεπανουργημένων comparata p. 237, 4 τὰ δ᾽ . . τοῖς τῆς λέξεως σχήμασι πεπανουργημένα σοφιστικά.

285, 4 ὑπὸ τοῦ Χρυσίππου προαχθεὶς (sic H) ἀδολεσχίας. Cum ἀδολεσχίας pendeat a praepositione ὑπό, aut ὑπὸ ⟨τῆς⟩ τοῦ Χρ... ἀδολεσχίας aut ὑπὸ τῆς Χρ.... ἀδολεσχίας nobis scribendum est.

341, 7 τὸ χωρὶς κρίσεως. Coll. p. 339, 4 ἄνευ λόγου κρίσεως inseruit Ml. ante κρίσεως ⟨λόγου⟩. Sed temere eum hoc fecisse multi alii docent loci: p. 338, 6 τὸ μὲν ἄλογον ἐξηγούμενος τὸ χωρὶς λόγου τε καὶ κρίσεως; p. 342, 7 ἐπειδὰν δὲ γράφῃ χωρὶς λόγου καὶ κρίσεως (καὶ expunxit Ml.); p. 349, 12 γίγνεσθαι νομίζων τὰ πάθη ἄνευ λόγου καὶ κρίσεως (καὶ del. idem); ibid. v. 14 μηδ᾽ ὅλως ἐφάπτεσθαι κρίσεως; p. 350, 2 τὸ ἄνευ κρίσεως; p. 352, 15 ἄνευ κρίσεως — p. 353, 3 ἄνευ λόγου; p. 354, 2 λόγον τε καὶ κρίσιν; ibid. v. 7 ἐκ λόγου καὶ κρίσεως, ... ἐν λόγῳ καὶ κρίσει; p. 357, 10 χωρὶς λόγου; p. 364, 8 χωρὶς κρίσεως; p. 368, 9 χωρὶς κρίσεως. Dubitari igitur non potest, quin

---

[1]) Sic Wilamowitzius; libri τὸ τέταρτον ἀπὸ κτλ.

recte extet illud *χωρὶς κρίσεως* (item p. 342, 7 et 349, 12 *λόγου καὶ κρίσεως*); cum autem et *ἄνευ λόγου* et *ἄνευ κρίσεως* et *ἄνευ λόγου (τε) καὶ κρίσεως* saepius inveniantur, numquam *ἄνευ λόγου κρίσεως*, deliberandum est, num p. 339, 4 *ἄνευ λόγου ⟨καὶ⟩ κρίσεως* nobis mutandum sit[1]).

352, 2 (*Χρύσιππος*) *πολλὴν ἀπορίαν παρέχει τοῖς ἐξελέγχειν αὐτὰ πειρωμένοις, ὥσπερ ἂν εἰ καὶ οὕτω τις εἴποι γε, καταβὰς ἄνω καὶ διαλεχθεὶς τῷ λίθῳ .... ἄν τε γὰρ ὡς οὐ καταβάντα διελέγχῃς φάσκων αὐτὸν ἄνω βεβηκέναι τὰ πάντα, τοῦτ' αὐτὸ δήπου φήσει καὶ αὐτὸς εἰρηκέναι κατὰ τὸν λόγον ἐν τῷ προσθεῖναι τὸ ἄνω κτλ.* Ita legimus in Muelleri editione, aliud exhibent codices. C enim: *ἄνω μεμενηκέναι τὰ πάντα*, H *ἄνω μεμνηκέναι καταβάντα*. Sententiae ratio, inquit Ml., necessario requirit, ut pro *μεμενηκέναι* scribatur *βεβηκέναι*. At num re vera ille, qui sursum se descendisse dicit, suo iure contendere potest, dixisse se sursum ascendisse? Num *ἄνω καταβαίνειν* et *ἄνω ἀναβαίνειν* idem est? Confer quaeso alterum illud sophisma, quo dicit ille collocutum se esse cum lapide; hic speciem quidem veritatis invenies; nam cum adversarius neget cum ullo eum collocutum esse, id ipsum dixisse se ille respondet; nam cum lapide colloqui nihil aliud esse ac cum nullo colloqui. Iam videamus, etiamne illic simile sophisma speciem iuris prae se ferens extet. Et extare puto, modo ea quae memoria codicum tradita sunt servemus. Adversarius cavillatori illi opponit, eum non descendisse, sed supra mansisse; iam potest ille dicere, hoc se ipsum contendisse. Nam *καταβαίνειν* et *ἄνω* inter se tollunt, ut *ἄνω καταβαίνειν* idem sit quod manere. Restat ut quaeramus quid fiat verbo *καταβάντα* sive *τὰ πάντα*. Marquardtius ut glossema id eici vult; sed quantum video lectioni Cantabrigiensis nihil obstat, cf. p. 286, 16 *μαίνονται τὰ πάντα* = »prorsus«.

355, 1 *ἀναγκάζει γὰρ ἡμᾶς τὰ ῥήματα ἡ Χρυσίππειος ἑρμηνεία καὶ ταῦτ' ἐξηγεῖσθαι.* Interpolata esse *τὰ ῥήματα* e positione veri-

---

[1]) Wilamowitzio loco illo, a quo profectus sum (341, 7), *λόγου* mentio ideo necessaria videtur esse, quia de definitione verbi *ἄλογος* agitur. Eam ob rem hoc scribi vult: *τὸ χωρὶς ⟨λόγου καὶ⟩ κρίσεως*.

simile est, certum, — id quod monuit Wilamowitzius —, quia scriptor non *τὰ ῥήματα*, sed *τὰ ὀνόματα* dixisset.

365, 4 *τὴν παράλογον ταύτην κίνησιν.* Desideramus particulam, quae hanc sententiam cum ea quae antecedit copulet. Proinde corrigas velim *τὴν γὰρ ἄλογον ταύτην κίνησιν.*

373, 4 *διὰ τί δέ τινες τῶν μεγάλων νομιζομένων, καίπερ ἀσθενεῖς ὄντες ταῖς γνώμαις, βουλεύονταί τε καὶ συμφράδμονας ἄλλους παραλαμβάνουσιν, ὡς ὁ διαγρυπνῶν Ἀγαμέμνων;* Verba sunt Posidonii, qui refutare studet Chrysippum dicentem affectus inde oriri, quod homines maxima bona sive mala sibi esse sive fore putent. Contra hanc Chrysippi sententiam et alia et Homericum Agamemnonem opponit, qui quanquam propter Graecorum cladem magnam sibi esse calamitatem putaret, tamen cum aliis consultaverit; quod eum non facturum fuisse, si *ἐν πάθει* fuisset. Nam eos, qui *ἐμπαθεῖς* sint, rationem omnem repellere. Huic sententiarum nexui minime apta sunt verba *τινὲς τῶν μεγάλων νομιζομένων*. Sane, Agamemnon fortasse magnus habetur, sed quo hoc loco id spectat? Neque vero sic tradita sunt verba, sed MA exhibent *τινὲς τῶν μεγάλων νομιζόντων*, quod Bakius mutavit. Ansam certe rectioris medelae praebet H, qui non *μεγάλων*, sed *με* (superscr. *γλ*) habet. Inde progressus verba sic restituo: *τινὲς τῶν μεγάλα ⟨κακὰ παρεῖναι⟩ νομιζόντων*[1]). Cf. v. 8; p. 392, 8 sqq.; 391, 8 sqq.

384, 14 *ὅμοια δὲ τοῖς προγεγραμμένοις καὶ τὰ οὕτως ὑπὸ τοῦ Χρυσίππου λεγόμενα, καθάπερ ἔχει καὶ τάδε·* Concedendum est non posse tolerari hunc pleonasmum; sed leniorem medelam adhibendam esse puto quam Muelleri, qui scripsit *ὁμοίως* pro *ὅμοια* et verba inde a *καὶ τὰ οὕτως* usque ad *καθάπερ* uncis inclusit. Mutes enim velim *οὕτως* in *ἑξῆς*, ut *τάδε* pars sit eorum, quae Galenus verbis *τὰ ἑξῆς — λεγόμενα* indicat.

---

[1]) *τῶν μεγάλα νομιζόντων* iam Cornarius correxit. Medicus ille doctissimus non paucos locos correxit, quarum emendationum multas recepit Ml., nonnullas recipere debuit, velut p. 513, 1 sq. *τῶν ἄνω* (H *ἄλλων*), p. 676, 8 *συντίθεται* [*καὶ*] *γάρ*.

391, 1 τὰς μὲν δὴ τοιαύτας ῥήσεις αὐτοῦ τινι κατὰ σχολὴν ἐκλέγειν ἐπιτρέπω δεδειγμένου γ' ἤδη σαφῶς αὐτῶν τοῦ τύπου. — μεταβήσομαι δ' ἐπί (H ἐπεί) τινα τῶν ὑπὸ τοῦ Ποσειδωνίου . . . ἀντειρημένων. A verbo μεταβήσομαι novam enuntiationem incipere ideoque δέ non fuisse Muellero delendum inde evenit, quod plerumque novam argumentationis partem Galenus incipit verbis μεταβήσομαι δέ sive similibus, velut p. 460, 9 μεταβήσομαι δέ, p. 591, 3 μεταβῶμεν δ' ἑξῆς, p. 683, 5 μεταβῶμεν δέ, quodque verba quae antecedunt δεδειγμένου — ἤδη σαφῶς αὐτῶν τοῦ τύπου multo melius ad priorem sententiam se applicant. Rem perficit, quod in H° non τέ aut δέ, sed γέ ante ἤδη legitur.

392, 2 κατὰ γὰρ τὴν γνώμην αὐτοῦ (sc. τοῦ Χρυσίππου) μᾶλλον ἐχρῆν (τὴν H, corr. Wilamowitzius) μεγάλου κακοῦ ἢ ἀνυπομονητοῦ ἢ ἀκαρτερήτου τὴν λύπην εἰρῆσθαι δόξαν, οὐ προσφάτου. Ml. προσφάτου mutavit in πρόσφατον, quia p. 391, 8 haec extant: δόξαν εἶναι πρόσφατον τοῦ κακὸν αὐτῷ παρεῖναί φησι τὴν λύπην. Et concedatur necesse est plerumque πρόσφατος pertinere ad δόξα; sed hoc loco verba μεγάλου κακοῦ ἢ ἀνυπομονητοῦ ἢ ἀκαρτερήτου contrarie posita efflagitant, ut servetur προσφάτου. Accedit quod interdum πρόσφατος refertur ad κακόν, velut Stob. ecl. II 90, 15 W τὸ δοξάζειν πρόσφατον κακὸν παρεῖναι.

405, 7 sqq. Ζήνων δ' οὐ τὰς κρίσεις αὐτὰς, ἀλλὰ τὰς ἐπιγιγνομένας αὐταῖς συστολὰς καὶ ⟨δια⟩χύσεις ἐπάρσεις τε καὶ τὰς πτώσεις τῆς ψυχῆς ἐνόμιζεν εἶναι τὰ πάθη. Ml. seiunxit τάς, quod absurde extat ante πτώσεις. Sed πτῶσις alias hac notione non invenitur. Et in promptu est emendatio. Cf. enim p. 348, 9 οὐ τὰς κρίσεις αὐτὰς τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ τὰς ἐπὶ ταύταις ἀλόγους συστολὰς καὶ ταπεινώσεις καὶ δήξεις ἐπάρσεις τε καὶ διαχύσεις. Restitue igitur pro τὰς πτώσεις ταπεινώσεις.

469, 2 εἰ μὲν ὀρέγεσθαι πόματος εἴποις τὸν διψῶντα, μὴ συγχωροῦντες ὀρέγεσθαι λέγειν, αἴτιον γάρ τι τὴν ὄρεξιν εἶναι καὶ μόνου τοῦ σοφοῦ. Quid αἴτιον sibi velit, equidem intellegere nequeo. »Causam enim quandam esse« vertit Ml., sed cuius rei causa sit ἡ ὄρεξις, certe Galeno addendum erat. Sed coll. v. 8 τὴν δ' ἐπιθυμίαν

αὐτήν τε φαύλην εἶναι καὶ μόνοις τοῖς φαύλοις ἐγγίγνεσθαι latere in αἴτιον apparet, quod contrarium sit adiectivo φαῦλος. Iam emendatio facile invenitur: ἀστεῖον γάρ τι τὴν ὄρεξιν εἶναι. Cf. 7 τὸ μὲν γὰρ διψῆν οὐκ ἐν τοῖς φαύλοις μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀστείοις γίγνεσθαι.

470, 13 παραγράφειν γὰρ ἁπάσας αὐτοῦ τὰς ῥήσεις μακρὸν ἔδοξέ μοι δυναμένῳ γε παντὶ τῷ βουλομένῳ . . . ἀναγνῶναι. Corrupta sunt verba, sed non ita emendanda, ut Ml. fecit, qui pro δυναμένῳ scribit δυνάμενον. Nam etsi δυνάμενον similem in modum ac δέον, ἐγχωροῦν etc. extare potest (velut p. 783, 10 δυνάμενον γε αὐτῶν κρῖναι τῇ πείρᾳ τό τ' ὠφελοῦν καὶ τὸ βλάπτον. cf. Ml. Erl. Progr. 1872 p. 9), tamen nemo erit, qui concedat coniungi posse δυνάμενον cum dativo. Qua de causa sic potius scribendum est: δυναμένου γε παντὸς τοῦ βουλομένου.

478, 10 (ὁ θυμὸς) κατέσχε τε καὶ διεκώλυσεν αὐτὸ (sc. τὸ ἀκόλαστον τῆς ψυχῆς εἶδος i. e. hoc loco τὴν ἐπιθυμίαν) καὶ τῆς ὁρμῆς ἐπέσχεν. Quoniam ἐπέχειν hoc loco transitive usurpari apparet, non τῆς ὁρμῆς, sed, ut p. 479, 9 sq. ἐπισχὼν τὴν ὁρμήν, ita hic quoque ἐπέσχε τὴν ὁρμήν nobis scribendum est.

478, 11 ὥσπερ οὖν καὶ ὁ Λεόντιος ἐδυνήθη λοιδορηθεὶς ἑαυτῷ τῆς περὶ τὸ θεάσασθαι τοὺς νεκροὺς ἀκρασίας προελθεῖν μὴ θεασάμενος αὐτούς. Pertinent haec verba ad ea quae Plato Rep. IV p. 439 e de Leontio quodam narrat, qui cupiditatem cadavera amicorum videndi domare nequiverit (cf. p. 474, 6 sqq). Hunc igitur dicit Galenus, si θυμός et λογισμός contra cupiditatem consociati in eo fuissent, cadaveribus non visis progredi potuisse. Num hic offensionis speciem invenis? Sed tamen Ml. pro προελθεῖν παρελθεῖν mutavit, quasi προελθεῖν idem esset quod προσελθεῖν.

493, 12 sqq. ὁ παλμὸς μὲν πάθος εἶναι λεχθήσεται . . ., οὐ σφυγμὸς δὲ πᾶς ἐνέργεια. Sic edidit Ml., sed

H praebet ὁ σφυγμὸς δ' οὐ πᾶς ἐνέργεια,
L » οὐ σφυγμὸς δ' οὐ πᾶς ἐνέργεια.

In propatulo mihi videtur esse, in L° pro ὁ falso scriptum esse οὐ,

ut p. 492, 10 οὗ pro ὅ. Quamobrem non habemus, cur a lectione H[i] recedamus.

529, 16 κατὰ πάντα γένη τῶν ζῴων παρεφυλάξατο συναπόλλυσθαι . . τῷ πνεύμονι τὴν δεξιὰν κοιλίαν. Ml. correxit παρεφυλαξάμην, sed facilior haec est emendatio: παρεφύλαξα τὸ συναπόλλυσθαι κτλ. Cf. Galeni scr. min. ed. Marquardt 61, 4 τὸν οὖν ἐπιτηροῦντα καὶ παραφυλάττοντα τὰς ἰδίας ἁμαρτίας.

533, 13 καὶ τό γε θαυμασιώτατον . . ὁ Πέλοψ ἔπαθεν· ἐν μιᾷ πραγματείᾳ κτλ. Inseras velim post μιᾷ γάρ, quod ante litteras πρ facillime intercidere potuit, sententiarum autem connexu efflagitari mihi videtur.

536, 9 ἀνάγκη πᾶσα τούτῳ (sc. τῷ ἐθέλοντι ὕδατος ἐξηγήσασθαι διανομὴν ἐπεισάκτου πόλει) προειπόντι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῆς πόλεως, εἰς ὃ (οὗ εἴσω H, corr. Wilam.) πρότερον ἔξωθεν ἀφικνεῖται τὸ ὕδωρ, ἀπ' ἐκείνου ποιήσασθαι τὴν ἑξῆς ἅπασαν διήγησιν. Perlucida sunt quae dicit scriptor. Sed pro πρότερον corrige πρῶτον.

541, 16 sqq. δείξατ' οὖν ἡμῖν ἕτερον ἀγγεῖον ἐξάγον ἐκ τῆς καρδίας τουτὶ τὸ κοσμηθὲν αἷμα καὶ διανεμόμενον εἰς ἅπαν τὸ σῶμα. Sic edidit Ml., tradita sunt διανεμόμενον ἅπαντα τὰ σώματα, quae coll. p. 565, 12 διανέμοντες . . παντὶ τῷ σώματι leniore mutatione corrigemus in διανεμόμενον ἅπαντι τῷ σώματι.

557, 13 ἐλέγομεν οὐκ ἄν τινα . . . ἄλλο γενέσεως αἵματος ἀποφαίνεσθαι σπλάγχνον αἰτιώτερον ἥπατος. αἰτιώτερον vertit Ml. »aptiorem«. Sane id est, quod hoc loco poscimus; sed haec notio dubito an non insit adiectivo αἴτιος. Cornarius coll. p. 559, 6 τῆς τοῦ ἥπατος αὐτοῦ σαρκὸς οὐδὲν ἂν εὕροις ἐπιτηδειότερον εἰς αἵματος γένεσιν proposuit ἐπιτηδειότερον. Fortasse propius accedit ad codicis scripturam οἰκειότερον.

558, 6 ὅτι δ', εἴπερ ὁ ἐκ τῆς γαστρὸς εἰς ἧπαρ ἀναδιδόμενος χυμὸς αἷμα φαίνεται γιγνόμενος, ἀναγκαῖον ὑπὸ τῆς οἰκείας οὐσίας τοῦ ἥπατος ἐγγίγνεσθαι τὴν ἀλλοίωσιν αὐτήν, τοῦτ' οὐκέτι σύμπαντες ὁμολογοῦσιν. H praebet αὐτῶν, quod Ml. mutavit in αὐτήν, sed neque hoc neque quod ego conieceram αὐτοῦ recta sunt: scribe cum Wilamowitzio αὐτῷ (sc. τῷ χυμῷ).

639, 11 καίτοι περὶ τῆς ἀνακλάσεως . . τῷ λόγῳ δοκεῖ μοι καταvενοηκέναι τὴν ἀτοπίαν Cum dativus intellegi non possit, corrige τοῦ λόγου.

642, 3 αὐτό τε γὰρ τὸ νεῦρον ἐγκεφάλου μέρος ἐστίν . . ., τό τε μέρος, εἰς ὃ τὸ μέρος ἐμφύεται κτλ. Coll. p. 646, 15 τὸ μέλος, εἰς ὃ τὸ νεῦρον ἐμφύεται et p. 647, 2 τὸ μέλος, εἰς ὃ τὸ νεῦρον ἐμφύεται hoc quoque loco scribendum nobis fortasse erit τό τε μέλος, εἰς ὃ τὸ νεῦρον ἐμφύεται, quamquam ei non obsto, qui cum Muellero τὸ μέρος post εἰς ὅ delere mavult.

658, 3 καθηκουσῶν μὲν εἴς τε τὴν γαστέρα καὶ τὰ ἔντερα λεπτῶν φλεβῶν. . . ., ἁπασῶν ἀπὸ μιᾶς φλεβὸς πεφυκυιῶν, τῆς ἐπὶ πύλαις ἥπατος, αὖθις δ' ἐκ τοῦ ἥπατος ἐκφυομένης μεγίστης φλεβός[1]), ἣν κοίλην ὀνομάζουσιν, ἧς . . . σχίζονται φλέβες ἄλλαι κτλ. Apparere mihi videtur inter se respondere verba καθηκουσῶν μὲν et αὖθις δ' ἐκφυομένης: arboris radicibus similes in ventrem eunt eae venae, quae oriuntur ab ea quae est ἐπὶ πύλαις ἥπατος; ramis similes eae, quae a cava vena quae vocatur diffinduntur. Itaque neque μέν, quod H post ἁπασῶν praebet, neque δέ, quod Aldinam secutus Ml. recepit, locum habet, sed verba ἁπασῶν usque ad τῆς ἐπὶ πύλαις ἥπατος appositionem efficiunt eorum quae antecedunt (λεπτῶν φλεβῶν).

660, 13 ὁρᾶται γὰρ ἀπὸ τῶν κυρτῶν τοῦ ἥπατος ἄχρι τῶν σφαγῶν ἅπαν μὲν αὐτῆς τὸ δεξιὸν μέρος εὐθείᾳ μιᾷ ἄκλαστον φυλάττον αὐτήν, ἐκ δὲ . . ἀπόφυσις γιγνομένη. Ut hic extat γιγνομένη, ita in verbis ἅπαν μὲν αὐτῆς τὸ δεξιὸν μέρος εὐθείᾳ μιᾷ desideramus participium quoddam. Insere igitur post μιᾷ ⟨φερόμενον⟩.

676, 5 τὰ τοίνυν ἐν μιᾷ περιγραφῇ σώματα πολλάκις μὲν ὁμοιο-

---

1) Iniuria corr. Ml. ⟨τῆς⟩ μεγίστης φλεβός.

μερῆ καλεῖται τῷ πάντ' αὐτὰ τὰ μόρια καὶ ἀλλήλοις ὑπάρχειν ὅμοια καὶ τῷ παντὶ κτλ. Corrige quaeso *πάντ' αὐτῶν τὰ μόρια.*

677, 4 *ἐκ τούτων δὲ τὰ πρῶτα μόρια γεννᾶται.* Quoniam antea nonnisi de sanguine, qui primus nasci dicitur, tractatum est, fieri non potest, quin *ἐκ τούτου* mutemus.

714, 5 *τῆς δ' ὑγρότητος οὐκ ἀκριβοῦς ὕδατος ὄντος, ἀλλά τι καὶ γεῶδες ἐχούσης, ὡς δηλοῖ τὸ πάχος αὐτοῦ κτλ.* Miror quo pacto Ml. haec verba intacta reliquerit; qui enim fieri potest, ut *ὄντος* pro *οὔσης* et *αὐτοῦ* pro *αὐτῆς* recte extent, praesertim cum *ἐχούσης* exhibeatur a codicibus?

736, 1 *ἐν ⟨τῷ⟩ Προγνωστικῷ.* Fere semper Ml. articulum in librorum titulis insert; Galenus autem non semper articulo utitur, sed tum eum adhibet tum omittit. Cf. exempli gratia p. 766, 12 *ἐν Σοφιστῇ καὶ Πολιτικῷ*, ibid. v. 14 *κατά τε Φίληβον καὶ Φαῖδρον*, ibid. 15 *κατὰ τὴν Πολιτείαν*, p. 767, 1 *ἐν τῷ Σοφιστῇ καὶ τῷ Πολιτικῷ* (H habet *τῷ*), ibid. 5, 11, 15 etc.

744, 16 *οὐκ ἂν ἕλοιτο νίκην Ὀλυμπιονίκην.* Sic exhibet H, et Ml. mutavit ad sensum quidem recte *νίκην ⟨τὴν⟩ Ὀλυμπίασιν*, nimis autem abscessit a scripturae vestigiis. Corrigendum potius est *νίκην Ὀλυμπικήν.*

764, 1 *ἀλλὰ Σωκράτης ἐπιδείκνυσιν αὐτῶν* (sc. *τῶν ποιμένων τε καὶ βουκόλων*) *⟨διάφορον⟩ σκοπὸν εἶναι καὶ τέλος ἕτερον μὲν τοῖς..., ἄλλο δὲ τοῖς κτλ.* Talia sunt verba, quae Ml. edidit. Contra eam lectionem haec possunt dici, *διάφορον* iuxta *ἕτερον μὲν — ἄλλο δέ* molestum, certe superfluum esse; deinde mirum est, quod et genetivus (*αὐτῶν*) et dativus (*τοῖς*) cum verbis *σκοπὸν εἶναι καὶ τέλος* coniunguntur. Tum *διάφορον* inter *αὐτῶν* et *σκοπόν* positum minus apte extat. Equidem nos carere posse puto *διάφορον* a Ml. inserto, dummodo *αὐτῶν* corrigamus in *αὐτῷ* (sc. *τῷ Θρασυμάχῳ*, cf. p. 763, 15), quod pendeat a verbo *ἐπιδείκνυσιν.*

783, 2 *ὥσπερ γε καὶ τινῶν μὲν οὐδὲν ἔξωθεν αὐτοῦ* (sc. *τοῦ κόσ-*

μου) περιέχον εἶναι, τινῶν δ' εἶναι λεγόντων, καὶ τούτων αὐτῶν περιεχόμενόν τι φάντων ἐνίων μὲν κενὸν ἀποφηναμένων εἶναι τοῦτο μηδεμίαν οὐσίαν ἔχον ἐν ἑαυτῷ, τινῶν δὲ κόσμους ἄλλους κτλ. Corrupta sunt verba *τούτων αὐτῶν περιεχόμενόν τι φάντων*, ac recte quidem Ml. perspexisse mihi videtur, in verbis *περιεχόμενόν τι* latere *περιέχον εἶναί τι*, sed falso inseruit ⟨*τὸ*⟩ ante *περιέχον*, quo adductus est, quia *φάντων* putabat eundem obtinere locum, quem antea *λεγόντων*, postea *ἀποφηναμένων*. At ita res se non habet; *φάντων* enim est appositio quae vocatur verborum *τούτων αὐτῶν*, ut verba hunc in modum vertenda sint: »et inter hos ipsos, qui *περιέχον τι* extra mundum esse dicunt, alii vacuum hoc esse contendunt, alii etc.« Itaque falsum est illud *τό*, ac mihi quidem, qui post *αὐτῶν* inserendum esse *τῶν* conieceram, persuasit Wilamowitzius interpolata esse verba *περιεχόμενόν τι φάντων.*

797, 15 *κἀπὶ τοῦ τῆς ψυχῆς ἡγεμονικοῦ δόγματος.* Ml.: *κἀπὶ τοῦ ⟨περὶ τοῦ⟩ τῆς ψ. ἡ. δ.* Leniore medela elegantiorem adipiscimur enuntiationem: *κἀπὶ τοῦ περὶ ψυχῆς ἡγεμονικοῦ δόγματος.*

802, 12 sqq. Pugnat Galenus contra eos, qui mundum fortuna quadam, non sapientis *δημιουργοῦ* providentia factum esse contendunt, eorumque argumenta mira esse dicit. *ὀρῶν γάρ τοί τινων τὴν περιγραφὴν ἢ τὸ σχῆμα παραπλήσιον εἶναι λέοντος* (H *λέγοντος*) *προσώπῳ, καθάπερ ἐνίων δράκοντος ἢ ἄλλου τινὸς ζῴου, ὥς φασι, καὶ πού τις πατάξας πέτραν ἀπέρρηξεν αὐτῆς τηλικοῦτον, ὡς τὸ καταλειπόμενον ἐοικέναι μορφῇ λέοντος, ἕτερά τε τοιαῦτα λέγουσιν κτλ.* Rectissime ante *πού τις* inseruit Ml. ⟨*ὅτι*⟩, non item ⟨*ταῦτα*⟩ ante *ἕτερα*, quod non fecisset, si quid in *ὀρῶν* lateret intellexisset. Cum enim *ὀρῶν* mutaret in *ὁρῶντες*, non aliud ei erat relictum, nisi ut illud *ταῦτα* post insereret. Sed multo facilior atque promptior est medela: *ὀρῶν* i. e. montium. Infinitivus *εἶναι*[1]) autem et enuntiatum a *καὶ* ⟨*ὅτι*⟩ *πού τις* incipiens dependent a verbo *λέγουσιν.*

---

[1]) Nisi forte quispiam in verbis *ὥς φασι* delere mavult *ὡς*, ita ut *εἶναι* dependeat a *φασίν.*

807, 1 *καὶ γὰρ ὁποῖον αὐτῶν* (sc. *τῶν ἀρτηριῶν καὶ τῶν φλεβῶν*) *ἕκαστον εἶναι προσήκει καὶ ὁπήλικον ὅπῃ τε* [*μέρος*] *ἐμφυόμενον τοῦ μυὸς ὅπως τε κατασχιζόμενον κτλ.*. Inclusi *μέρος*, quod hoc quidem loco intellegi non potest; verisimile autem est adscriptum esse in margine, ut explicet *ἕκαστον*, et postea in falsum locum irrepsisse.

808, 15 sqq. *καθ᾽ ἕκαστον γὰρ αὐτῶν* (sc. *ἐγκεφάλου, γλώττης κτλ.*) *τὰ δεξιὰ τοῖς ἀριστεροῖς τὸν ἀριθμὸν ἴσον ἔχει τῶν μορίων ἅμα τῷ μεγέθει καὶ τῷ πάχει . . . πάντως ἀπαράλλακτον*. Corrige *ἀπαραλλάκτων*. Non enim numerus cerebri (ut exemplo utar) partium magnitudine et crassitudine etc. *ἀπαράλλακτος* est in dextra sinistraque parte, sed ipsae partes dextra et sinistra. Cf. p. 807, 12 ubi idem mendum recte mihi videtur a Ml. sanatum esse. Cf. etiam p. 809, 3.

809, 1 *οὕτω δὲ καὶ τὸ τῶν ἀρτηριῶν . . . γένος ἴσα τὰ δεξιὰ τοῖς ἀριστεροῖς παντοίως ἐστὶν ἀπαράλλακτά τε κατὰ τὰς τῶν οὐσιῶν ὁμοιότητας*. Haec Ml. in hunc modum temptavit, ut pro *παντοίως ἐστίν* scriberet *πάντως ἔχει*. Fortasse leniore auxilio verba emendabimus, si scribemus: *οὕτω δὲ καὶ ⟨κατὰ⟩ τὸ τῶν ἀρτηριῶν . . γένος ἴσα τὰ δέξια τοῖς ἀριστεροῖς πάντως* (sive *παντελῶς*) *ἐστίν κτλ.*

VITA.

Joannes Petersen natus sum Flensburgi Kal. Apr. 1866 patre Joanne Christiano matre carissima Anna e gente Paulsen quam hoc ipso anno mortuam magno opere lugeo. Fidei adscriptus sum evangelicae.

Primis litterarum elementis imbutus vere a. 1875 gymnasium Flensburgense adii, quod auspiciis florebat Alberti Mueller, viri humanissimi, et nunc floret. Postquam vere a. 1884 maturitatis examen sustinui, per sex menses universitatem Virceburgensem frequentavi. Tum aequa Minerva Gottingam me contuli, unde post quater senos menses Berolinum migravi. Ibique unum annum commoratus autumno a. 1887 ad hanc almam matrem redii.

Per novies senos menses audivi viros doctissimos hos: Grasberger, Jolly, Schanz, de Urlichs, de Wegele Virceburgenses; — Diels, Furtwängler, Köhler, Robert, de Treitschke, Zeller Berolinenses; — Baumann, Heyne, G. E. Mueller, Roethe, Sauppe, Volquardsen, Weiland, de Wilamowitz Gottingenses. Regii philologorum proseminarii sodalis fui per bis senos menses moderantibus Wilamowitzio et Diltheyo, seminarii sodalis ordinarius per idem tempus rectoribus Sauppio ac Wilamowitzio. Ad exercitationes metricas et epigraphicas Wilamowitzius, ad philologicas Dielesius, ad archaeologicas Robertus, ad palaeographicas Guilelmus Meyer, ad historicas Otto Hirschfeld, Koehler, de Kluckhohn, Volquardsen benigne aditum mihi permiserunt. Examen rigorosum Kal. Sextil. a. 1888 absolvi.

Quibus viris omnibus iustas ac debitas habeo gratias, imprimis vero Hermanno Diels atque Udalrico de Wilamowitz, qui quanta semper erga me fuerint benevolentia et liberalitate nunquam obliviscar.

Altenburgi
Typis officinae aulicae Piererianae (St. Geibel & Soc.).

This book is due two weeks from the last date stamped below, and if not returned at or before that time a fine of five cents a day will be incurred.

APR 4 1932		
OCT 13 1932		
JAN 17 1934		
MAR 24 1934		

